

המפתח

לחיות באור הפרשה

עם תורה דעתיקה
סתימאה דעתיקה
לאתגליא לעתידי-לבא

יו"ס בעז"ה ע"י "מכון אור האורות"
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

B48148@gmail.com

ל'לקוטי-מוהר"ן' על התורה ומועדיה

גליון 82

ראש השנה תשפ"א

ראש השנה ותקיעת שופר | יום-הדין | ודוי דברים | בכליות חדש תשרי
וימים-נוראים | עשרת ימי תשובה | נסיעה לצדיקים אמתיים על ראש השנה

לקוטי-הלכות | לקוטי-תפלות

ראש השנה ותקיעת שופר

מפתח התורות הקדושות מספר-הקדוש לקוטי-מוהר"ן

שנאמרו ב'ראש השנה' (או סמוך לראש השנה):

דרכנו היה: להיות אצלו על ראש השנה, ועל שבת הנכה, ועל חג השבועות. ובאלו השלשה זמנים היינו אצלו תמיד מיום שקבע דירתו פה בירקלב. והיה מצוה ומזהיר להיות אצלו באלו השלשה זמנים. - והיה תמיד אומר תורה נפלאה באריכות גדולה באלו הזמנים - הינו בראש השנה היה אומר התורה בירושלמי שזוהי יום ראשון לשני, והתחיל בירושלמי שזוהי, ונכנס הרבה לתוך ליל שני של 'ראש השנה' וכו'. אך ביותר ניותר הזהיר להיות אצלו על ראש השנה וכו'. (תיימורו קבו)

א. ח"א ה - "בחצוצרות" - ראש השנה תקס"ג (חל ביום ב')

ב. ח"א יג - "אשרי השגחה" - ראש השנה תקס"ד (חל ביום שבת-א)

ג. ח"א כ - "תשעה תקונין וקיריין" - ראש השנה תקס"ה (חל ביום ה')

ד. ח"א כב - "חותם בתוך חותם" - אחר ראש השנה תקס"ה (אמרה ביום ב' - ה' לעשרת ימי תשובה)

ה. ח"א נח - "תלת נפקין מחד" - ראש השנה תקס"ו (חל ביום ג')

ו. ח"א נט - "היכל הקדש" - ראש השנה תקס"ז (חל ביום ג')
(התורות נ"ח ונ"ט, נאמרו ביחד, ואחר כך חלקם לשנים)

ז. ח"א ס - "פתח רבי שמעון" - ראש השנה תקס"ז (חל ביום שבת-א)

ח. ח"א סא - "חדי רבי שמעון" - ראש השנה תקס"ח (חל ביום שבת-א)

ט. ח"א סט - "חמר אסור גולה" - ראש השנה

י. ח"א עח - "זיתן עז למלכו" - ראש השנה תקס"א (חל ביום שבת-א)

יא. ח"א קעה - "בשמך וגילון כל היום" - מוצאי שבת תשובה תקס"ה

יב. ח"ב א - "תקעו ממשלה" - ראש השנה תקס"ט (חל ביום ה')

יג. ח"ב ה - "תקעו אמונה" - ראש השנה תק"ע (חל ביום ב')

יד. ח"ב ח - "תקעו תוכחה" - ראש השנה תקע"א (חל ביום שבת-א)
עיין השתלשלות אמירת התורה האחרון הו', בחיי מוהר"ן ריט, וביימורנה"ת ח"א נבנינה)

טו. שיחות הר"ן צא - "סגלה להתמדה" - ערב ראש השנה תקע"א

המפתח הוא על סדר התורות, ולפני כל תורה הבאנו הפסוקים הקשורים לראש השנה ולתקיעת שופר, שמתבארים בהתורה

"אשרי העם ידעי תרועה" (תהלים פט, טז)

"בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'. ירעם הים ומלאו תבל וישבי בה. נהרות ימחאו כף יחד הרים ירגנו" (תהלים צח, רדח)

"בקולות וברקים עליהם נגלית, ובקול שופר עליהם הופעת" (מוסף לראש השנה)

א. ח"א ה, א-ב-ג-בסוף - "צריך כל אדם לומר: כל העולם לא נברא אלא בשבילי" (סנהדרין לו.). על-כן צריך לראות ולעין בכליעת בתקון העולם, ולמלאות חסרון העולם, ולהתפלל בעבורם.

וענין התפלה הן בשני פנים: הינו קדם גזר-דין, מתפללין בסדר התפלה, ואין צריך להלביש התפלה. אבל לאחר גזר-דין, צריך להלביש התפלה, כדי שלא יבינו המלאכים העומדים לשמאל, ולא יקטרגו, אזי הצדיקים מלבישים שאלתם במאמר.

אבל איך ידעינו בין קדם 'עזר-דין' לאחר 'עזר-דין'?! -
עלידי המצוות שאנו עושים בשמחה גדולה
מהמצוה בעצמה.

ועקר השמחה הוא ב'לב'. ואי אפשר ללב לשמח,
אלא עד שיסיר 'עקמומיות שבלבו', שיהא לו
'ישרות לב', ואז יזכה לשמחה, כמו שכתוב (תהלים צו,
יא): "ולישרי לב שמחה". ו'עקמומיות שבלב'
מפשיטין עלידי 'רעמים', כמו שאמרו חז"ל (ברכות
נט. ט): "לא נבראו רעמים, אלא לפשט עקמומיות
שבלב". ו'רעמים' הוא בחינת 'קול' שאדם מוציא
בכח בתפלתו. כי איתא בזהר (פנחס רלה): "כד קלא
נפיק ואערא בעבי מטרא, אשתמע קלא לברייתא,
ודא אינון רעמים" [כשהקול יוצא ופוגע בענני גשם - נשמע
לבריות שבחוץ, וזהו הרעמים].

ועקר הרעמים הם מ'גבורות', כמו שכתוב (איוב כו, יד):
'ודעם גבורתו מי יתבונן'. וה'גבורות' הם בחינת 'כח'
וגבורה' שאדם מוציא הקול בכח גדול, והקול הזה פוגע
בעבי מטרא, הינו בחינת 'מחין', 'שמשם יורדין טפין
טפין' (זהר שם).

וזהו (תהלים עז, יט): "קול רעמך בגלגל" - הינו:
ב'גלגלתא דמחא'.

וזה שאמרו חז"ל (ברכות ו): "מי שיש בו יראת-שמים,
דבריו נשמעין" - כי מי שיש בו 'יראה', קולו נעשה
'רעמים', כי 'רעם' מסטרא ד'יצחק', כמו שכתוב (איוב
שם): "ודעם גבורותיו". ועלידי זה דבריו נשמעין,
הינו 'משתמע קלא לברייתא', כי 'תמן תליא שמיעה'
(זהר פנחס רל), כמו שכתוב (חבקוק ג, ב): "ה' שמעתי שמעך
יראתי".

וזה בחינת 'קול השופר' - דא 'שופר של איל' - 'אילו
של יצחק', בחינת: "ודעם גבורותיו".

וזהו (תהלים פט, טז): "אשרי העם יודעי תרועה" -
'יודעי' דיקא - שיפגע הקול במה, בחינות 'עבי
מטרא', ויהיה בבחינת 'רעמים'.

ומי ששומע 'תקיעת-שופר' מאיש ירא וחרד -
בודאי לא ידאג כל השנה מרעמים, כמו שכתוב (מוסף
לראש-השנה): "בקולות וברקים עליהם נגלית, ובקול
שופר עליהם הופעת" - שבקול השופר הופיע עליהם
מקולות וברקים.

וזה פרוש (תהלים צח, ודחה): "בחצצרות וקול שופר"
וכו. הינו: עלידי בחינת 'קול דנפיק', עלידי זה:
'ירעם תים' וכו', נעשה בחינת 'רעמים', בחינת: "קול
רעמך בגלגל".

"תבל וישבי בה" - דא בחינת 'לבא וערקין דילה', כמו
שאמרו: "לא נבראו רעמים" וכו'. כי 'תבל' אותיות

'תי"ו ל"ב'. 'תי"ו' לשון 'רשימה', כמו שכתוב (יחזקאל
ט, ד): "והתוית תו", שגרשם הקול בלב, כמו שאמרו:
"לא נבראו רעמים" וכו'.

ועלידי זה: "נהרות ימחאו כף" - בחינת 'שמחה'
בנ"ל, "ולישרי לב שמחה".

ועלידי השמחה: "יחד הרים ירננו" - 'רנה' לשון
'תפלה', כמו שכתוב (מלכים-א ח, כח): "לשמע אל הרנה
ואל התפלה". 'הרים' בחינת 'צדיקים', הינו: עלידי
'שמחת הלב', יכולין להתפלל ולהלביש את תפלתן
במאמר, כשיבינו כי נגזר הדין.

וזה פרוש: "יחד" - שמלבישים תפלתם בספורים
'יחד'.

ב. ח"א י, ה - העצה היעוצה לבלט הגאווה, שהיא
'עבודה-זרה' - הוא עלידי 'התקרבות לצדיקים' -
כמוכא בתקונים (תקוני-זהר מט): "בתרועה, דאיהו רוחא,
אתעביר אל אחר". ו'צדיק' הוא בחינת 'רוחא', כמו
שכתוב (במדבר כז, יח): "איש אשר רוח בו". ועלידו
נכנע 'רוח גבוה', אל אחר, ונעשה מ'אחר', 'אחד', כי
הוא "קוצא דאות ד" (שם נח): וזה לשון "תרועה" -
לשון (תהלים ב, ט): "תרעם בשבט ברזל" (זהר פנחס רלא:
תקוני-זהר מט) - כי הוא משפר 'רוח גבוה', אל אחר,
'כפירות'.

[ב'חימוהר"ן' צו: רבנו ז"ל ספר בימי אלול, שחלם לו: שהיה
רוצה לכנס בבית לשמע קול שופר, ועבר לפני בית אחד,
ושמע: ששם מזמרין ומפין כף אל כף, ומרקדין מאד, ושמהין
בקפיצות ורקודין גדולים, בדרך השמחים והשוחקים מאד.
עניתי ואמרתי: "הלוא לכאן בודאי טוב לכנס לשמע קול
שופר". וענה אחד: שגם מרמז בספרו (לקוטי-מוהר"ן ח"א י, ה):
'שמיעות שופר' היא בחינת 'המחאת כף ורקודין', שמבאר
שם מאמר הזהר-הקדוש (תקוני-זהר מט): "בתרועה דאיהו רוחא,
אתעבר אל אחר כפירות" וכו', שעלידי זה זוכין להמחאת כף
ורקודין. שהיא בחינת (שם נג): "והיה רוחא, נשב בשת פרקין
דרועין, ובשת פרקין דרגליו". ונענע לו רבנו ז"ל ראשו].

"אשרי העם ידעי תרועה, ה' באור פניו יהלכין" (תהלים פט, טז)

ג. ח"א יג, א-ב-ג-ד-בסוף - להמשיך 'השגחה
שלמה' - איאפשר אלא עד שישבר 'תאות-ממון',
ושבירתה הוא עלידי צדקה וכו'.

וזה בחינת 'התגלות התורה של לעתיד-לבוא',
'אורייתא דעתיקא סתימאה'.

כי עקר קבלת-התורה - עלידי ה'שכל', שהוא 'משה'
משיח. פי 'התגלות התורה', בא מיחודא דקדשא-ברוך-
הוא ושכינתה. ויחודם, עלידי העלאת נפשות ישראל
בבחינת 'מיון-נוקבין'. והחכם יכול לקח הנפשות
ולהעלותם בבחינת 'מיון-נוקבין'. ועלידי היחוד
הזה, נולד התורה.

וכשעולה החכם עם הנפשות, בבחינת (משלי כא, כב):
"עיר גברים עלה חכם" - עלידייזה: "וירד עז
מבטחה".

ונפש' - זה בחינת רצון' - שכל אלו בני-אדם הפאים
לחכם-הדור - הצדיק לוקח כל הרצונות שלהם,
ועולה עמהם.

ואחר-כך: "וירד עז מבטחה", בבחינת (יחזקאל א, יד):
"והחיות רצוא ושוב". "רצוא" - בעליות הנפשות.
"ושוב" - בחזרת הנפשות עם התגלות התורה.

ועלידי המשכת התורה' - נמשך השגחה' - פי
התורה היא ט"ת'א' [טעמים, נקודות, תגין, אותיות], שהם:
"תלת גונין דעינא, ובת-עין".

וזה פרוש (תהלים פט, טז): "אשרי העם" - זה בחינת
השגחה'.

"ידעי תרועה" - זה בחינת 'עקב' (תקוני-הער פח): -
שהוא בחינת 'צדקה', כמו שכתוב (שם צט, ד): "משפט
וצדקה ביעקב אתה עשית".

"ה" - זה בחינת 'הויות', בחינת 'חסדים'.

"באור פניך" - זה בחינת ה'שכל', כמו שכתוב (קהלת ה,
א): "חכמת אדם תאיר פניו".

"יהלכון" - אלו הנפשות, בחינת (שם ו, ט): "מהלך
נפש".

"והיה במשך בקרן היובל בשמעכם את קול השופר"
(יהושע ו, ה)

"כשופר הרם קולך" (ישעיה נח, א)

"אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" (עמוס ג, ו)

"תקעו בהדש שופר בכסה ליום חגנו" (תהלים פא, ד)

"מן המצר קראתי ייה, ענני במרחב ייה" (תהלים קיח, ה)

ד. ח"א יד, א-ב-ג-י - להמשיך שלום בעולם -
צריך להעלות כבוד הקדוש-ברוך-הוא לשרשו, הינו
ליראה.

ואי-אפשר להעלות הכבוד - אלא עלידי תורת
חסד', ותורת חסד' אמרו חז"ל (ספח מט:): "זהו הלומד
תורה עלימנת ללמדה". פי זה עקר כבודו: כשבני-
אדם שהם מחוץ לקדשה, מקרבין עצמן לפנים
מהקדשה, הן 'גרים' שמגירין, הן בעלי-תשובה,
שגם הם היו מבחוץ, וכשמקרבין ומכניסים אותם
לפנים - זהו כבודו. - ואי אפשר לקרב אותם, אלא על-
ידי 'תורה' וכו'.

וזה פרוש (תהלים פא, ד): "תקעו" - לשון 'שלום', כמו
שכתוב (ישעיה כב, כג): "ותקעתיו יתד במקום נאמן".

"בהדש שופר" - בהתפארות חדש' - הינו: התעלות
כבודו, עלידי התקרבות הגרים או בעלי-תשובה.

"בכפסא" - זה בחינת 'יראה', שהוא 'שרש הכבוד'.
'כפסא' לשון 'התכסיא', בחינת (קדושין לב:): "דבר
המסור ללב, נאמר בו ויראת מאלקיך" (ויקרא יט, יד-לב)
- שזה הדבר 'מכסה' מעין כל.

"ליום" - זה בחינת 'שלום-בית'. פי 'יום' - הוא בחינת
'אור', כמו שכתוב (בראשית א, ה): "ויקרא אלקים לאור
יום". 'ואור' - הוא 'שלום-בית', כמו שאמרו חז"ל
(שבת כג:): "גרי-שבת קודם לקדוש היום", פי 'שלום-
בית' קדם.

"חגנו" - זה בחינת 'תפלה', 'עבודה', כמו שאמרו חז"ל
(פסחים קיח:): "למה נסמכה פרשת עפ"ם למועדים,
לומר: כל המביזה את המועדות, כאלו עובד עבודת-
אלילים".

נמצא: 'שמירת המועד' - זה בחינת 'עבודה תמה',
ואין 'עבודה' אלא 'תפלה', ועלידי 'תפלה' יבוא
ל'שלום-הכללי' כנ"ל.

נמצא: מי שרוצה להמשיך 'שלום הכללי' - צריך
להעלות הכבוד לשרשו, הינו ליראה. ועלידי
ה'יראה', הוא זוכה ל'שלום-בית'. ועלידי 'שלום-
בית' הוא זוכה ל'תפלה', ועלידי 'תפלה' הוא זוכה
ל'שלום-הכללי'.

"פי תפארת עזמו אתה וברצונך תרום קרננו" (תהלים פט, יח)

ה. ח"א יז, א - עלידי שהצדיק מגלה
ה'התפארות' של השם-יתברך שמתפאר עם עמו
ישראל, שעלידייזה נתגליון כל הרצונות של
הבריאה - עלידייזה נתגלה היראה והאהבה.

פי עלידי התגלות ה'התפארות', נתגלה ה'יראה'. ועל-
ידייזה נתגלה ה'יראה' אפלו על "שנאני שחק" (פיוט
שחרית ראש-השנה).

פי באמת - מלפני המלך בודאי הפל יראים וחרדים, אך
אף-על-פי-כן ביום הולדת המלך, ביום גנוסיא
דמלכא, שלובש המלך בגדי התפארות - אז נתגלה
היראה יותר ויותר. פי אף-על-פי שגם קדם הפל היו
יודעים מהמלך - עם-כל-יזה מתפעל נפש הרואה
יותר ויותר, בידוע.

ועל-כן עלידי שהצדיק מגלה ה'התפארות'
שמתפאר בישראל, שזה בחינת 'יום הולדת המלך',
'יום גנוסיא דמלכא', דהינו שנוכד בחינת ה'מלכות',
פי עקר בחינת ה'מלכות' הוא רק עלידי ישראל,
שמקבלין מלכותו, פי "אין מלך בלא עם". - ואז,
ביום הולדת המלכות, 'יום גנוסיא דמלכא', דהינו
שנתגלה ה'התפארות' של ישראל - אז מתפעל נפש
הרואה, ונתגלה ונופל יראתו על כלם, ואפלו על
"שנאני שחק".

ועל־ידי התגלות ה'התפארות', התגלות ה'רא'ה' - על־ידיִיה נְתַגְלָה ה'רצון' - שְׁזָה בְחִינַת אֲהַבָּה. כִּי כֵן דָּרַךְ הַמֶּלֶךְ בַּיּוֹם גְּנוּסִיא דְמַלְכָא - שְׁלוּבֵשׁ בְּגָדֵי הַתְּפָאוֹת - שָׂאז נּוֹפֵל 'רָאָה גְדוּלָּה' עַל כָּלָם, וְהַכֵּל הַרְדִּים וְזוּחַלִים מִפְּנֵיו, שְׁאַחַר־כֵּךְ מִגְלָה הַמֶּלֶךְ רְצוֹנוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וּמַחֲלֵק וְנוֹתֵן מִתְּנוּת וּמְרוֹמִם קִרְנָם, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי כְבוֹדוֹ וְרְצוֹנוֹ, כְּפִי רְצוֹן הַמֶּלֶךְ וְאַהֲבָתוֹ שֵׁישׁ לוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, שְׁזָהוּ בְחִינַת 'אַהֲבָה'.

זֶה בְחִינַת ה'התגלות האהבה' - כִּי מִתְחַלֶּה בַעֲת ה'התגלות ההתפארות', נִפְלַ פְּחָדוֹ וְיִרְאָתוֹ עַל כָּלָם. וְאַחַר־כֵּךְ כְּשֵׁרוֹאִים רְצוֹן הַמֶּלֶךְ וְקִרְבָּתוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, עַל־יְדִיִּיה מִתְקַרְבִים אֵלָיו וְאוֹהֲבִים אוֹתוֹ.

זֶה בְחִינַת (תְּהִלִּים פֶּט, יח): "כִּי תִפְאֶרֶת עֲזָמוֹ אֶתָּה, וּבְרָצוֹנֶךָ תְרוֹם קִרְנֶנּוּ". תִּפְאֶרֶת עֲזָמוֹ - זֶה בְחִינַת ה'רא'ה' שְׁנִתְגַּלָּה עַל־יְדֵי ה'התגלות ההתפארות' כְּנ"ל, כִּי 'עֵז' הוּא בְחִינַת 'רָאָה'. וְאָזִי: "בְּרָצוֹנֶךָ תְרוֹם קִרְנֶנּוּ" - כִּי מִגְלָה רְצוֹנוֹ, וּמְרוֹמִם קִרְנָם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שְׁעַל־יְדִיִּיה ה'התגלות האהבה'.

[בְּלִקְוֹטֵי־הַלְכוֹת, לְוֹלְבִּי־וְאֶתְרוּג ב, ב: אֵז בְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה - הוּא בְחִינַת ה'התגלות ההתפארות', שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר עִם עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל - שְׁעַל־יְדִיִּיה נּוֹפֵל פְּחָד וְיִרְאָה אֶפְלוֹ עַל "שְׁנֵאֲנִי שַׁחֲקִי".

זֶה בְחִינַת 'ראש־השנה' - שָׂאז הוּא "פְּחָד יִצְחָק" (בְּרֵאשִׁית לא, טב) - בְחִינַת 'פְּחָד וְיִרְאָה' שְׁנוֹפֵל אֵז עַל כָּלָם - כִּי אֵז הוּא יִתְבָּרַךְ לְוֵבֵשׁ בְּגָדֵי הַתְּפָאוֹת, כִּי הוּא יוֹם גְּנוּסִיא דְמַלְכָא, בְחִינַת 'הוֹלָדָת וְהַתְּגַלּוֹת הַמַּלְכוּת', בְחִינַת 'ה' מֶלֶךְ גְּאוֹת לְבָשׁ' וְכו', (תְּהִלִּים צג, א), כִּי "בְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה נִבְרָא הָעוֹלָם" (רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה ח. י. כו). וְכָל הַבְּרִיאָה הִיְתָה בְשִׁבִיל הַשְּׁעִשׂוּעִים וְהַהֲתַפְּאוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְעַל־כֵּן נּוֹפֵל אֵז 'פְּחָד וְיִרְאָה' עַל כָּלָם, בְחִינַת (תְּפִלּוֹת יְמִים־נוֹרָאִים): "וּבְכֵן תֵּן פְּחָדֶךָ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ" וְכו'.

ו. ח"א נב, בסוף - הַתּוֹרָה הַזֹּאת נִאֲמְרָה בְּרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה, עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים פֶּט, טז) "אֲשֶׁרִי הָעַם יְדַעִי תְרוּעָה". אֵךְ לֹא זְכִינוּ לְקַבֵּל מִכְּתִיב־יְדוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּאוֹר זֶה הַפְּסוּק עַל־פִּי הַתּוֹרָה הַנ"ל.

"אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" (עמוס ג, ו)
"התוקע לתוף הבזר וכו', אם קול שופר שמע יצא."
ואם קול הברה שמע לא יצא" (ראש־השנה פ"ג מ"ז)

ז. ח"א נב, דהו"ז חט - אִי־אֶפְשָׁר לְבוֹא לְשִׁבְעָה הַרוּעִים, שֶׁהֵם כָּל־לִיּוֹת הַקְּדָשָׁה - אֵלָּא עַל־יְדֵי 'עִזּוֹת' וְכו'. כִּי יֵשׁ רוּעִים שֶׁל הַסְּטֵרָא־אֲחָרָא, שְׁעַקֵּר מַלְכוּתָם הוּא עַל־יְדֵי עִזּוֹת, וְכַדִּי לְהַנְצִל מֵהֶם, אִי־אֶפְשָׁר רַק עַל־יְדֵי עִזּוֹת, לְעַמּוֹד נֶגֶד עִזּוֹתָם, וְאֵז נִכְנַס לְתוֹךְ הַקְּדָשָׁה. וְכָל ה'קוֹלוֹת' - הֵן שֶׁל 'אַעֲקָה', הֵן שֶׁל 'אַנְחָה', הֵן 'קוֹל שׁוֹפֵר', הֵן 'קוֹל זְמֵרָה' - כָּלָם הֵם בְחִינַת 'עִזּוֹת', בְּבִחִינַת (תְּהִלִּים סח, לד): "הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֵז".

וְצִרִיךְ כָּל אָדָם - לְרַחֵם מְאֹד עַל בֶּשֶׁר הַגּוֹף, לְהִרְאוֹת לוֹ מִכָּל הָאָרֶז וּמִכָּל הַשָּׁנָה שֶׁהַנְּשִׁמָּה מְשַׁנֶּת, שֶׁהַגּוֹף גַּם־כֵּן יָדַע מִזֹּאת הַשָּׁנָה וְכו'. כִּי צִרִיכִין לְרֵאוֹת לְזַכְּרוֹ, כַּדִּי שְׁיֻכַּל לְהוֹדִיעַ לוֹ מִכָּל הַהָאָרוֹת וְהַשְּׁגוֹת שֶׁהַנְּשִׁמָּה מְשַׁנֶּת.

אֲבָל כְּשֵׁישׁ לְהַגּוֹף עִזּוֹת - אִין הַנְּשִׁמָּה יִכּוֹלָה לְסַמְךָ עֲצָמָה וְלְהַתְּקַרֵּב אֶל הַגּוֹף לְהוֹדִיעַ לוֹ מִהַשְּׁגוֹת שֶׁלָּהּ, כִּי תוֹכַל לְלַכֵּד בְּתַקְוָה וְעִזּוֹת הַגּוֹף, מִזֶּה שֶׁהַגּוֹף עֵז וְחִזְק בְּהַתְּאוֹת.

וְצִרִיךְ לָזֶה 'עִזּוֹת דְּקַדְשָׁה' - הֵינּוּ קוֹלוֹת הַנ"ל, שְׁעַל־יְדִיִּיה מְשַׁבֵּר עִזּוֹת הַגּוֹף, כִּי "אַנְחָה שׁוֹבֵרֶת גּוֹפוֹ שֶׁל אָדָם" (בְּרִכּוֹת נח:). - וּכְשֶׁמְשַׁבֵּר עִזּוֹת וְתַקִּיפוֹת הַגּוֹף, תוֹכַל הַנְּשִׁמָּה לְהַתְּקַרֵּב עֲצָמָה אֶל הַגּוֹף, כִּי לֹא תִהְיֶה נִלְפָּדֶת שָׁם.

זֶה בְחִינַת (תְּהִלִּים קב, ו): "מִקּוֹל אֲנַחְתִּי, דְּבִקָּה עֲצָמֵי לְבָשָׁרִי". 'עֲצָמֵי' - הִיא ה'נְשִׁמָּה' שֶׁהִיא 'עֵצִים הָאָדָם'. אֲבָל מִחֲמַת 'עִזּוֹת הַגּוֹף' בְּתַאוֹתָיו - אֵזִי ה'נְשִׁמָּה' שֶׁהִיא 'עֵצִים הָאָדָם', רַחֲוֵקָה מִבְּשָׂרוֹ וְגוֹפּוֹ. וְעַל־יְדֵי 'קוֹל אֲנַחְה', שֶׁהִיא בְחִינַת 'עִזּוֹת דְּקַדְשָׁה' - נִשְׁבֵּר עִזּוֹת גּוֹפוֹ, וְאֵז מִתְקַרְבָּת וּמִתְדַבְּקַת ה'עֵצִים' לְה'בְּשָׂר', הֵינּוּ ה'נְשִׁמָּה' לְה'גּוֹף'. וְזָהוּ: "מִקּוֹל אֲנַחְתִּי, דְּבִקָּה עֲצָמֵי לְבָשָׁרִי".

וּבְחִינַת 'קוֹל הַתְּקִיעוֹת' - הוּא בְחִינַת: "מִקּוֹל אֲנַחְתִּי". וְהוּא 'מְשַׁבֵּר גּוֹפוֹ שֶׁל אָדָם', בְּבִחִינַת (עִמוֹס ג, ו): "אִם יִתְקַע שׁוֹפֵר בְּעִיר וְעַם לֹא יִחַרְדוּ" - וְעַל־יְדֵים יִכָּל לְבוֹא לְרוּעִים הַנ"ל.

זֶה בְחִינַת: "תְּקִיעָה, שְׁבָרִים, תְרוּעָה!"
"תְּקִיעָה" - הֵם הַקוֹלוֹת, "קוֹל עֵז".
"שְׁבָרִים" - שְׁעַל־יְדֵים נִשְׁבֵּר 'עִזּוֹת הַגּוֹף'.

"תְרוּעָה" - בְחִינַת (שְׁמוֹאֵל־ב ה, ב): "וְאַתָּה תְרוּעָה אֶת עַמִּי", שֶׁהֵם ה'רוּעִים דְּקַדְשָׁה' - שְׁאִי־אֶפְשָׁר לְהַתְּקַרֵּב לָהֶם כִּי־אֵם עַל־יְדֵי 'עִזּוֹת דְּקַדְשָׁה', שֶׁהֵם בְחִינַת 'קוֹלוֹת דְּקַדְשָׁה', בְחִינַת 'קוֹל שׁוֹפֵר'.

זֶה (בְּרֵאשִׁית יז, כג): "וַיִּמָּלֵךְ אֶת בֶּשֶׁר עָרְלָתָם בְּעֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה", וְכַתִּיב (שָׁם, שָׁם כו): "בְּעֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אֲבָרְהָם". "הַיּוֹם הַזֶּה" - זֶה בְחִינַת: "קוֹל שׁוֹפֵר, שְׁמִצּוֹתוֹ בַּיּוֹם" (רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה כח: מְגִלָּה כ), בְּבִחִינַת (תְּהִלִּים כ, ב): "יַעֲנֶה ה' בַּיּוֹם צָרָה" - שְׁעַל־יְדוֹ נִמּוֹל וְנִשְׁבֵּר 'עָרְלַת בְּשָׂר', וּמִקַּבֵּל 'אוֹר הָעֵצִים'.

וְכֵן בְּכָל־לִיּוֹת בְּנֵי הָאָדָם, יֵשׁ בְחִינַת 'עֵצִים' וּבְשָׂר'. הֵינּוּ: שֶׁהַחֲכָמִים־הָאֲמֵת, שֶׁהוּא בְחִינַת ה'נְשִׁמָּה', לְהָעַם שֶׁהֵם לְמַטָּה מִמֶּנּוּ - הוּא בְחִינַת 'עֵצִים' - וְהָעַם הֵם נִגְדוּ בְחִינַת 'בְּשָׂר'.

וכשהם בבחינת 'בשר' - הם שומעים ה'קול' אנהה, הינו 'קולו של החכם', ושוברת גופם, ועל-ידיה יוכל לסמוך להתקרב אליהם.

אך כשאינם בבחינת בשר - אינם שומעים כלל קול האנהה הנ"ל. ואפלו אם שומעים קולו - אינם שומעים הקול בעצמו, פי אם 'קול הברה'.

ו'קול הברה' הוא - דע: פי כשנתעורר 'קול דקדשה', אזי מתעורר ממנו 'קול דסטרא-אחרא'. פי על-ידי העברות נבראים מחבלים. ותכף שמתעורר 'קול דקדשה', מתעוררים תכף ומתחילין לצעק ולקטרנג נגדו - וזהו 'קול ההברה' שיוצא מ'קול הקדשה' - שהעיונות צועקין בנו, על-ידי שנתעורר 'קול דקדשה'.

ואפלו כשאנו צועקים איזה 'קול דקדשה' - אין אנו זוכין לשמע 'קול דקדשה' בעצמו, לשבר על-ידו 'עזות הגוף' - פי אם 'קול הברה', שהוא 'קול העיונות' שנתעוררין נגד 'קול דקדשה'.

וכשאינו בבחינת 'בשר' לה'חכם' שהוא בחינת ה'עצם' - אזי אינו שומע הקול בעצמו, רק ה'קול ההברה', הינו קול העיונות שנתעוררים מזה הקול.

וזה (ראש-השנה כז): "התוקע בבור" - בחינות (תהלים פח, ז): "שתני בבור תחתיות". והוא מתאנח ותוקע על זה.

"אותם העומדים בחוץ" - שאינם בבחינת בשר.

"אם קול שופר שמע - יצא" - הינו: שיוכל לצאת מתוך הרע שלו.

"ואם קול הברה שמע - לא יצא" - כנ"ל.

נמצא: בין 'קול אנהת האדם בעצמו' אינו שומע, אם אינו בבחינת 'בשר' - שהגוף רחוק כליכף מהעצם הנשמה, עד שאינו בבחינת בשר - ואזי אינו שומע קול אנהתו. וכן 'קול אנהת החכם', אם אינו בבחינת 'בשר' להחכם - אינו שומע קולו, פי אם 'קול הברה'.

ולבוא לבחינת 'בשר' - הוא על-ידי השמוש שמשמש את החכם - נעשה בחינת 'בשר' להחכם. וכן על-ידי שמשמש הגוף להנשמה בעשית מצוות מעשיות - נעשה הגוף בחינת בשר להנשמה.

ולבוא לעזות דקדשה - הוא על-ידי שמחה, בבחינת (נחמיה ח, י): "כי הדות ה' היא מעוזכם".

[חיי-מוהר"ן יז - כשאמר הענין (התורה הנ"ל) על "התוקע בבור" וכו', מענין התגלות 'סוד קול הברה' - אז אמר בעצמו: "שיש בזה קשיא לכאורה". פי שם מבאר: "שמי שאינו בבחינת בשר אינו יכול לשמע הקול בעצמו פי אם קול הברה". ומבאר זה שם בתוך המשנה הנ"ל וקשה לכאורה: הלא הזכירה המשנה בתחלה: "אותן העומדים בחוץ, אם קול שופר שמע" וכו'.

ופרש רבנו ז"ל שם בעצמו: "אותם העומדים בחוץ שאינם בבחינת בשר" וכו'. ואם-כן קשה: איך אותם שעומדים בחוץ שאינם בבחינת בשר, יכולים לשמע הקול בעצמו שהוא בחינת 'קול שופר', ואיך אמר התנא על אותם העומדים בחוץ שאינם בבחינת בשר: "אם קול שופר שמע" וכו' - הלא אותם שאינם בבחינת בשר, אינם יכולים לשמע הקול בעצמו וכו'!?

אבל לא באר הענין לתרץ זאת בפרוש - רק אמר בשיחתו הקדושה: "הלא גם-כן אין מבינים ענין הנ"ל!" - אך מדבריו מובן: "שיש בזה ענין בנו".

והנראה מדבריו הוא: שגם מי שאינו זוכה עדין להיות קרוב להנשמה ולהצדיק-האמת בבחינת 'בשר' הנ"ל - אף-על-פי כן אם יכריח עצמו הרבה, ויטה אָזו היטב היטב בכה גדול, לשמע קול הנשמה וקול הצדיקים-אמתיים, יש לו גם-כן תקנה לשמע קול דקדשה בעצמו, רק שצריך להטות אָזו היטב.

והוא ממש כמו בענין דין המשנה הנ"ל לענין 'קול שופר' בפשיטות: שמי שאינו תוקע בבור, בודאי אינו צריך הבחנה אם קול שופר שמע ואם קול הברה, פי בודאי שמע קול שופר, וכמבאר בשלחן-ערוך (ארח-חיים סימן תקפז): "שרק מי שתוקע בבור וכיוצא, צריך הבחנה אם קול שופר שמע אם קול הברה שמע".

כמו-כן הוא ממש בענין זה שאמר רבנו ז"ל בהמשנה הנ"ל: שמי שהוא תוקע בבור, שמנח בבור תחתיות, ושם תוקע ומתאנח וצועק על עיונותיו, שאז צריכים הבחנה אותם שעומדים בחוץ שאינם בבחינת בשר, אם קול שופר שמעו יצאו וכו' - פי אף-על-פי שאינם בבחינת 'בשר' - אם יכריחו עצמם ויטו אָזנם היטב, יוכלו לשמע הקול בעצמו כנ"ל. אבל מי שזוכה שהוא בבחינת 'בשר', אינו צריך הבחנה כלל, פי בודאי ישמע בחינת ה'קול שופר' שהוא ה'קול דקדשה' בעצמו. והבין.

[ב'חיי-מוהר"ן נט: מאמר חותם בתוך חותם סימן כ"ב, נאמר בשבוע שאחר ראש-השנה תקס"ה (ביום שני. שם יג)].

[ושם קיז: וספר אז (בשבת פְּרַשְׁת נח, ראש-החדש חשוון תקסח - שבת שלפני התנה שפורין פארשפיל של בתו מרים ז"ל): שבאותו ראש-השנה נתנו לו עקספּענס [הוצאות] אַלף אַדמים אחר כל ההצטרכות, והיה במקום שהיה, והוא אוהב תורה מאד, והיה שם מקום שאמרו שם תורה גבוה מאד, והלך לשם, ועמד שם שומר על הפתח, ולא הניחו לכנס, ונתן לו האַלף אַדמים שלו כדי שנייח והו. והיה לו שם יצר-הרע גדול על האַלף אַדמים שלא לתנם, וגם יודע אפלו היצר-הרע שיש שם. ונכנס לשם, ושמע מה ששמע. ומה ששמע באותו העת, הינו מאמר "הותם בתוך חותם" בלקוטי א' סימן כ"ב - הוא מאותו התורה של המקום הנ"ל, רק הוא מעט ומקצת וכו'].

"ואל תעצבו, כי הדות ה' היא מעוזכם" (נחמיה ח, י)

ח. ח"א נב, בסוף - 'עזות דקדשה', הוא בחינת 'תשרי'. ועל-כן נקרא: "ירח האתנים" (מלכים-א ח, ב), מלשון 'תקיפות ועזות', פי אז צועקין ישראל קולות וקול שופר, שהקולות כלם הן בחינת 'עזות'.

ועל-כן אז נחתמו ונתקנו שני החותמות, "הותם בתוך חותם" (ענין עבודה-זרה לא. ושלחן-ערוך יורה-דעה סימנים

קל-קלא-קלו - וענן עץ-חיים שער לה פ"ג; ושער-הכננות, ליל הושענא-רבא) - כי על-ידי עזות דקדשה' זוכין ל'אמונה', שהוא בחינת 'חותם הידיו'. ועל-ידי-זה זוכין לקבל מוסר מ'מוכיחי-הדור', שזהו בחינת 'חותם הרגלין', שהם בחינת שני החותמות, 'חותם בתוך חותם'.

זזה: 'תשרי' בגימטריא שתי פעמים 'חותם', עם השתי תבות (פמובא בכתבי האר"י בכננות נעילה וחושענא-רבא).

ועל-כן בתשרי, שמחת ישראל - כי עזות' הוא על-ידי ה'שמחה', 'כי חדות ה' היא מעזכם" (נחמיה ת, י). וגם המקרא הזה נאמר על ראשי-השנה'.

"כשופר הרם קולך" (ישעיה נח, א)

"היטיבו נגן בתרועה" (תהלים לג, א)

ט. ח"א נב, בסוף - כל הקולות, הם בחינת עזות. 'קול המוכיח' - הוא בחינת 'קול שופר', כמו שכתוב (ישעיה נח, א): "כשופר הרם קולך". וכן 'קול נגינה'.

זזה בחינת (תהלים לג, א): "היטיבו נגן בתרועה". 'קול הנגון' - הוא בחינת 'תרועה', בחינת 'שופר', בחינת (שמואל-ב, ב): "ואתה תרעה את עמי".

"כשופר הרם קולך והגד לעמי פשעם" (ישעיה נח, א)

י. ח"א ל, ח - "בקרנא דחמרא" (בכורות ח): - 'קרנא' זה בחינת 'קול המוכיח', בחינת 'קרן השופר', בבחינת (ישעיה נח, א): "הרם כשופר קולך והגד לעמי פשעם". [תחלת הפסוק הוא: "קרא בגרון אל תחשך" וכו' - ותרגומו: "נביא אכלי בגרוך לא תמנע, פקל שופרא ארים קלך, וחני לעמי מרדיהון"] - הינו 'תוכחה'.

"אשרי העם ידעי תרועה, ה' באור פניך יהלכון"

(תהלים פט, ז)

יא. ח"א לה, יא - זזה בחינת 'תקיעות ראשי השנה'.

כי ראשי-השנה' - הוא בחינת 'שנה', בידוע (שער-הכננות, ראשי-השנה פרוש א), שהוא בחינת 'משא-ומתן באמונה', בחינת 'פשטא אודיתא', בחינת 'עוסק בדיני ממונות'.

ו'תקיעות' - הם 'התעוררות השנה', שהוא 'חדוש המחין מאורי-הפנים', שהוא השכל והנשמה של כל אחד, שיזכה כל אחד לפי בחינתו להמשיך שכל חדש ונשמה חדשה מאור הפנים. ומזה הוא 'התאדמות פני התוקע' - שנתעוררו אורות מפנים עליונים.

וזזה פרוש (תהלים פט, ז): "אשרי העם ידעי תרועה" - הוא בחינת העלאת אחד-עשר סממני הקטרת, שבתוך העבו"ם והארצות השוכנים סביבות המשא-ומתן באמונה, שנתחפרים אליו הניצוצות.

זזה: "ידעי תרועה". "ידעי" - לשון 'התחברות'. "תרועה" - מלשון 'שבירה', כי הניצוצות הם מ'שבירת-כלים'.

"ה' באור פניך יהלכון" - בחינת 'משא-ומתן'. הינו: כשעוסק במשא-ומתן באמונה, כדי להביא את נשמתו בבחינת (איכה ג, ט): "חדשים לבקרים רבה אמונתך", כדי לקבל מאורי-הפנים, חדוש המחין, חדוש הנשמה - על-ידי זה עולים כל הניצוצות, על-ידי אחד-עשר סממני הקטרת.

יב. ח"א מב - על-ידי נגינה נמתקין הדינין, כמו שכתוב בזהר-הקדוש (פנחס רטו): 'שהקשת' היא ה'שכינה', ו'תלת גונין דקשת' הם ה'אבות', והם 'לבושין דשכינתא', וכשהיא מתלבשת בלבושין דנהירין, אזי: "וראיתיה לזכר ברית עולם" (בראשית ט, ז), אזי: "וחמת המלך שככה" (אסתר ז, י).

נמצא: מי שמנגן אותיות התפלה, וקול הנגינה הם בזכות ובבהירות גדול, אזי מלביש את ה'שכינה', הינו ה'אותיות', בלבושין דנהירין, וקדשא-בריה-הוא רואה אותה, אזי: "וחמת המלך שככה".

גם ה'קשת' - הוא בחינת 'תקיעות'. כי 'תקיעה שברים תרועה' - הם ה'אבות' אברהם יצחק יעקב. וסימנה: 'קש'ת' - הינו: "תקיעה שברים תרועה" (זהר פנחס רל): - שעל-ידי 'תקיעת-שופר' בראשי-השנה, נמתקין הדינים.

"כל העמים תקעו כף" (תהלים מז, ב)

יג. ח"א מז - על-ידי 'מחאת כף', מבטל ה'מחלקת' וכו'. ועל-ידי 'מחאת כף', נכללים שמאל בימין וימין בשמאל, ונעשים אחדות.

וזזה פרוש (תהלים מז, ב): "כל העמים תקעו כף" - לשון 'התחברות', כי שני פעמים 'ע"ב רי"ו', גימטריא 'תקע'ו".

יד. ח"א נט, בסוף - התורה 'תלת נפקין מחד' בסימן ג"ח, וזאת התורה של 'היכל הקדש' (סימן נ"ט), שניהם נאמרו באחד בתורה אחת על פסוק (תהלים פט, ז): "אשרי העם ידעי תרועה". אך אחר-כך כשכתבתם, חלקם לשני תורות. וכשקבלתי מאתו תורות אלו בכתב, אמר לי: "חלקתים לשנים". והבנתי: "שהיה לו פונה בזה". והשם יודע פונתו.

"אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" (עמוס ג, י)

"מן המצר קראתי י"ה, ענני במרחב י"ה" (תהלים קיח, ה)

טו. ח"א ס, א-ב-ג-ה-ו-ז-ח-ט - יש שבילי התורה שיש בהם התבוננות גדול מאד, שאי-אפשר לבוא לזה פ"אם על-ידי עשירות גדול מאד. - ולבוא

לְעִשְׂרֹת הַיָּמִים, הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'תְּקוּנֵי עֵתִיק',
בְּחִינַת 'אֲרִיכוֹת יָמִים', בְּחִינַת 'זְקֵן'.

וּבְחִינַת 'זְקֵן' - דְּהִינּוּ לְהִרְחִיב וּלְהֶאָרִיךְ יָמָיו בְּתוֹסְפוֹת
קִדְשָׁה בְּכָל פַּעַם - הוּא עַל־יְדֵי 'יְרָאָה', שֶׁהִירָאָה'
מִבִּיאָה 'תוֹסְפוֹת קִדְשָׁה' בְּכָל יוֹם וְיוֹם - כִּי הִירָאָה'
שׁוֹמֵרֵת מִהֶפֶךְ שֶׁל עֲשִׂירוֹת' דְּהִינּוּ עֲנִיּוֹת, שֶׁבָּא
עַל־יְדֵי בְּחִינַת (מְשָׁלִי לֹא, ט): "שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל הַיָּפִי",
בְּחִינַת 'חֵן שֶׁל שֶׁקֶר' שֶׁבָּא עַל־יְדֵי 'הַבֵּל הַיָּפִי'. דְּהִינּוּ: מִי
שֶׁאִינּוּ נִשְׁמָר מִיָּפִי הַנְּשִׂיִם, עַל־יְדֵיזֶה יֵשׁ לוֹ תַּאוּוֹת שֶׁל
אֱלוֹ הַחַנּוּת שֶׁל שֶׁקֶר, וְיִרְאָה הוּא הֶפֶךְ מִזֶּה וְכוּ'.

וְהַתְּגַלּוֹת הִירָאָה' - הוּא עַל־יְדֵי 'פְּקִידוֹת עֲקָרוֹת'. כִּי
עַל־יְדֵי 'לְדָה' נִתְּגַלָּה 'יְרָאָה', בְּחִינַת (תְּהִלִּים מ"ח, ז):
"רַעְדָה אַחְזָתֶם שֵׁם, חֵיל כִּינּוּלָדָה", כִּפִּי הַלְּדָה' כֵּן
'הַתְּגַלּוֹת הִירָאָה'. כִּי בְּשִׁנְפַקְדָה עֲקָרָה אַחַת, נִתְּגַלָּה
יְרָאָה, וְכִשְׁנִפְקְדוּ הַרְבֵּה עֲקָרוֹת, נִתְּגַלָּה הִירָאָה בְּיִתְרָה.

וְעַל־כֵּן בִּרְאֵשֵׁי־הַשָּׁנָה, הִיָּה 'פְּקִידַת יִצְחָק' (רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה
יא.), שֶׁהוּא תִּקְוָה הַתְּגַלּוֹת הִירָאָה מְאֹד, בְּחִינַת: "פֶּחַד
יִצְחָק" (בְּרֵאשִׁית לֹא מ"ב). כִּי "בְּשִׁנְפַקְדָה שָׂרָה, נִפְקְדוּ
כַּמָּה עֲקָרוֹת עִמָּה" (בְּרֵאשִׁית־דָּבָר נ"ג). וְעַל־יְדֵי 'לְדַת
יִצְחָק' שֶׁהוּא 'הַתְּגַלּוֹת הִירָאָה', עַל־יְדֵיזֶה נִמְשָׁךְ
'אֲרִיכוֹת יָמִים', בְּחִינַת 'זְקֵן', בְּבְחִינַת: "יְרָאת ה'
תּוֹסִיף יָמִים" (מְשָׁלִי י, כ"ז).

וְ'פְּקִידוֹת עֲקָרוֹת' נַעֲשֶׂה - עַל־יְדֵי שִׁמְעוֹרְרוֹן בְּנֵי
אָדָם מִשְׁנַתֶּם, שֶׁנִּפְּלוּ לְבְּחִינַת 'שָׁנָה' עַל־יְדֵי תַּאוּוֹת
וּמַעֲשִׂיִם רָעִים.

וַיֵּשׂ אַנְשִׁים כְּשָׂרִים שֶׁנִּפְּלְתֶם הוּא עַל־יְדֵי 'אֲכִילָה' וְכוּ'.
- וְצָרִיךְ לְעוֹרְרוֹ מִשְׁנָתוֹ. וְצָרִיךְ תִּקְוָה כְּשִׁמְעוֹרְרוֹ -
לְהִרְאוֹת לוֹ פְּנָיו, וְלְהַלְבִּישׁ אוֹתוֹ בְּפָנָיו שֶׁנִּסְתַּלַּק
מִמֶּנּוּ בְּשַׁעַת שָׁנָה.

וְצָרִיכִין לְהַלְבִּישׁ לוֹ הַפָּנִים בְּ'סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת/
מַחֲמַת ג' טַעֲמִים. א) כְּדֵי שֶׁלֹּא יִזַּק לוֹ פְּתָאם הָאוֹר. ב)
כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְאַחַזוּ הַחִיצוֹנִים בּוֹ. ג) כִּי הַחִיצוֹנִים הָאוֹחֲזִין
בוֹ, לֹא יִנְיָחוּ אוֹתוֹ לְצִאת, עַל־כֵּן צָרִיךְ לְהַלְבִּישׁ פְּנָיו, כְּדֵי
לְשַׁנּוֹתוֹ שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִפִּירִין בּוֹ.

וַיֵּשׂ שִׁמְלֵבִישִׁין הַפָּנִים שֶׁלוֹ בְּ'סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת' שֶׁהֵן
"בְּקֶרֶב שָׁנִים" (חֲבֻקָק ג, ב), הִינּוּ הַמַּעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַשְּׁבַעִים
פָּנִים'. - אֲבָל יֵשׁ שֶׁנִּפְּל מִכָּל הַשְּׁבַעִים פָּנִים, שֶׁאִי
אֶפְשָׁר לְעוֹרְרוֹ כִּי־אִם עַל־יְדֵי 'סְפוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל
שָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת' שֶׁכָּל הַשְּׁבַעִים פָּנִים' שְׁבַעִים שָׁנִים'
מִקְבְּלִין חֵיוֹת מִשָּׁם. - וְזֶה בְּחִינַת 'עֵתִיק', בְּחִינַת 'זְקֵן'
וְכוּ'.

וְעַל־יְדֵי שִׁמְעוֹרְרוֹ בְּנִי־אָדָם מִשְׁנַתֶּם עַל־יְדֵי 'סְפוּרֵי
מַעֲשִׂיּוֹת' - נַעֲשֶׂה בְּחִינַת (סִנְתְּרִין ק): "לְהַתִּיר פֶּה
אֱלֹמִים, וְלְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת"!

כִּי מִקְדָּם פִּשְׁהִיו בְּבְחִינַת שָׁנָה, וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים
הַתְּעוֹרְרוֹת הַחֲכָם, וְלֹא הָיָה נִשְׁמָע לְאֲזִינֵיהֶם דְּבָרָיו - הָיוּ
כְּחֻרְשִׁים, וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים כְּלָל, וְלֹא הָיָה אֶפְשָׁר לָהֶם
לְדַבֵּר.

וְעַכְשָׁיו שִׁמְעוֹרְרוֹ הַחֲכָם וְשׁוֹמַע דְּבָרָיו, אֲזִי יִכּוּלִים
לְדַבֵּר, בְּחִינַת "לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים".

וְעַל־יְדֵיזֶה הוּא בְּחִינַת: "לְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת" - כִּי זֶה
הַדְּבָר שֶׁהָיָה מִצְמָצֵם אֲצֵלָם כְּלִי־כַף זֶה זְמַן רַב, שֶׁהָיוּ
חֻרְשִׁים וְאֱלֹמִים - עַכְשָׁיו כְּשִׁיּוֹצֵא הַדְּבָר, הוּא יוֹצֵא
בְּכַף גְּדוּל. וְזֶה הַכַּף בָּא לְכָלִי הוֹלְדָה, דְּהִינּוּ 'בְּטַחְנֵי
הַדּוֹר'.

וְזֶה בְּחִינַת 'שׁוֹפֵר' - כִּי 'שׁוֹפֵר' הוּא בְּחִינַת
'הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה', כַּמּוּבָא (רַמְבַּ"ם הַלְּכוֹת תְּשׁוּבָה פ"ג ה"ד):
"שִׁ'שׁוֹפֵר' מְרַמְזוּ בְּחִינַת: עוֹרוֹ יִשְׁנִים מִתְּרַדְמַתְכֶם".
- וְעַל־יְדֵיזֶה הוּא בְּחִינַת: "לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים וְלְהַתִּיר
פֶּה עֲקָרוֹת" כֵּן־ל.

וְזֶה בְּחִינַת: "תְּקִיעָה, שְׁבָרִים, תְּרוּעָה".

"תְּקִיעָה" - הוּא בְּחִינַת 'הַעֲדָר הַדְּבָר', בְּחִינַת (מְשָׁלִי ו,
א"ב): "תְּקַעַת לְזָר כַּפִּיָּה, נִזְקַשְׁתָּ בְּאִמְרֵי פִיךָ".

"תְּרוּעָה" - הוּא בְּחִינַת הַדְּבָר, בְּחִינַת (שֵׁם י, כא):
"שִׁפְתֵי צְדִיק יִרְעוּ רַבִּים".

"שְׁבָרִים" - זֶה בְּחִינַת 'בְּטַחְוֹן', בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ו, ה):
"שְׁבָרוּ עַל ה' אֱלֹקָיו", בְּחִינַת 'כָּלִי הוֹלְדָה', כַּמּוּ
שְׁכַתוּב (ישַׁעְיָה ס"ו, ט): "הֲאֵנִי אֲשַׁבֵּר וְלֹא אוֹלִיד".

כִּי עַל־יְדֵי הַשׁוֹפֵר, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה'
- עַל־יְדֵיזֶה הוּא בְּחִינַת: "לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים,
וְלְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת" כֵּן־ל.

דְּהִינּוּ: שִׁיבָה הַדְּבָר' הַיּוֹצֵא בְּכַף מֵאֵלוֹ שֶׁנִּתְעוֹרְרוּ
מִשְׁנַתֶּם, שֶׁמִּתְחַלָּה הָיוּ בְּבְחִינַת 'הַעֲדָר הַדְּבָר', כִּי הָיוּ
כְּחֻרְשִׁים וְאֱלֹמִים כֵּן־ל, וְעַכְשָׁיו כְּשִׁמְעוֹרְרוֹם מִשְׁנַתֶּם
לְהַשְׁמִיִּתְבָּרָךְ, עַד שֶׁשׁוֹמְעִים הַתְּעוֹרְרוֹת הַחֲכָם'
הָאֵמֶת, אֲזִי מִתְחִילִין לְדַבֵּר כֵּן־ל. וְזֶה הַדְּבָר בָּא לְתוֹךְ
'כָּלִי הוֹלְדָה', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'בְּטַחְנֵי הַדּוֹר' כֵּן־ל.

וְעַל־יְדֵיזֶה נַעֲשֶׂה 'פְּקִידוֹת עֲקָרוֹת', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת
'רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה', שֶׁאִז נִפְקְדָה שָׂרָה וְכוּ' כֵּן־ל. וְכִלְיָזֶה
הוּא בְּחִינַת שׁוֹפֵר שֶׁתּוֹקְעִין בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, בְּחִינַת
"תְּקִיעָה תְּרוּעָה שְׁבָרִים".

וְעַל־יְדֵי 'פְּקִידוֹת עֲקָרוֹת, נִתְּגַלָּה יְרָאָה' כֵּן־ל - זֶה
בְּחִינַת 'שׁוֹפֵר', כַּמּוּ שְׁכַתוּב (עֲמוֹס ג, ו): "אִם יִתְקַע שׁוֹפֵר
בְּעִיר וְעַם לֹא יִחְרְדוּ" וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת 'שׁוֹפֵר' - שֶׁהוּא "קִצֵּר מִלְמַעְלָה וְרַחֵב
מִלְמַטָּה", בְּחִינַת (תְּהִלִּים קי"ח, ה): "מִן הַמַּצַּר קָרָאתִי יְיָהּ,
עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְיָהּ", כַּמּוּבָא (שַׁעַר־הַפְּנוּת, רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה דְּרוֹש ז).

פי על־ידי ה'שופר' הוא 'התגלות היראה' פנ"ל, שעל־
ידה זוכין לאריכות־ימים, דהינו: להרחיב ולהאריך
ימיו בתוספות קדשה יתרה בכליעת, שזהו בחינת
'קצר מלמעלה ורחב מלמטה', בחינת (ישעיה לג. ו):
"יראת ה' היא אוצרו", בחינת (ברכות סא): "עשאה
כאוצר".

וזה בחינת 'תקוני עתיק', בחינת 'אריכות ימים', בחינת
'זקן' - פי 'זקן' גם־כן 'קצר מלמעלה ורחב מלמטה',
כמובא ב'פגנות' (שער־הפגנות שם): 'ש'תקוני דקנא' הם
בחינת: "מן המצר קראתי וכו' ענני במרחב וכו'" -
שמתחלה היא קצרה, ואחר־כך הולכת ומתרחבת
וכו', שזה זוכין על־ידי 'יראה' פנ"ל, שפליזה הוא
בחינת 'שופר'.

נמצא: שעל־ידי ה'שופר', שהוא בחינת 'התעוררות
השנה', ועל־ידיזה נעשה 'פקידות עקרות' - על־ידיזה
נתגלה 'יראה', ו'יראה' מכניע את "הבל היפי" (משלי
לא. ל). - וזה בחינת ה'הבלים של השופר', פי הם בחינת
'הבל היפי', פי 'שופר' לשון 'יפי', בחינת: "שפרו
מעשיכם" (ויקרא־ב. כט. ו). הינו: שעל־ידי ה'הבלים
של השופר', נכנע הבל' היפי' - פי 'שופר' הוא בחינת
'התגלות היראה'.

[ב'לקוטי־עצות' (מועדי ה', ראש־השנה ד): תקיעת־שופר בראש־
השנה, הוא בחינת 'התעוררות השנה', שמעוררין בני העולם
מהשנה, שלא יבלו ימיהם בשנה חסו־שלום. ועל ידי
שמעוררין אותם מהשנה, נמשך הדבור בלח גדול, ועל־ידיזה
נמשך בטחון ופקידת עקרות. ועל־ידיזה נמשך יראה גדולה.
ועל־ידי היראה, נצולין מנאוף, ומהבל היפי, ומחן של שקר.
וזוכין לאריכות ימים דקדשה, להאריך ולהרחיב כל יום מימי
חיו שבא אחר־כך, בתוספות קדשה וטהרה. ועל־ידיזה זוכין
לעשירות גדול דקדשה, שעל־ידו זוכין להתבוננות גדול מאד. -
ובכל־זה זוכין, על־ידי תקיעות שופר של ראש־השנה אצל
הצדיקיאמת שיודעין להמשיך כל התקונים האלה].

"בשמוך יגילון כל היום ובצדקתך ירמונו" (תהלים פט, יז)

טז. ח"א קנה - עקר מעלת הבכיה הוא, כשהיא
מחמת שמחה וחדוה. וזה 'בכיה' הוא ראש־תבות:
"ב'שמוך יגילון כל היום" (תהלים פט, יז) - שעקר
הבכיה שתהיה מחמת שמחה בשמוי־יתברך.

[ב'חיי־מוהר"ן' יג: שאל לאחד אם בכה בראש־השנה. ואמר אז:
שעקר הבכיה כשהיא מחמת שמחה. וגלה אז ענין הנפלא (תורה
הנ"ל): "ב'שמוך יגילון כל היום" (תהלים פט, יז), שהוא ראש־
תבות 'בכיה' ה'.

[ב'חיי־מוהר"ן' צו: רבנו ז"ל ספר בימי אלול, שחלם לו: שהיה
רוצה לכנס בבית לשמע קול שופר, ועבר לפני בית אחד,
ושמע: ששם מזמרין ומכין כף אל כף, ומרקדין מאד, ושמהין
בקפיצות ורקודין גדולים, כדרך השמחים והשוחקים מאד.
עניתו ואמרתי: "הלא לכאן בודאי טוב לכנס לשמע קול
שופר" וכו'.

אחר־כך שלח השם בלבי, שמרמז בפסוק: 'ש'שופר' היא בחינת
'זנה ושמחה', פי (תהלים קכו. ב): "אז ימלא ש'חוק פינו וילשונו
ר'נה" ראשי תבות 'שופר'. ועל־כן אחר פסוק (שם פט, טז):
"אשרי העם ידעי תרועה" וכו', כתיב (שם שם, יז): "בשמוך
יגילון כל היום". ועין במקום אחר (תורה הנ"ל): "שעקר הבכיה
צריכה להיות מתוך שמחה", פי 'בכיה' היא ראש־תבות:
"ב'שמוך יגילון כל היום".]

יז. ח"א ריא - מה שהעולם נוסעין על ראש־
השנה לצדיקים - פי עקר 'המתקת־הדינין', אינו אלא
על־ידי קדשת וטהרת המחשבות, פי שם שרשם. כמובא
בזהר (זהר פקודי רנ"ד): "כלא במחשבה אתבררו". ואיי
אפשר לבוא למחין זבים, אלא על־ידי התקשרות
לצדיקים, כמו שכתוב (שמות יג, יט): "ויקח משה את
עצמות יוסף". 'משה' הוא בחינת 'מחין', ו'יוסף' הוא
בחינת 'צדיק'.

הינו: שאין שלמות למחין, אלא על־ידי 'התקשרות
לצדיקים'. - ו'ראש־השנה' הוא מקור הדינים של כל
השנה, וצריך לטהר מחשבתו כדי להמיתקם,
ובשביל זה נוסעין לצדיקים, כדי לזכות לקדשת
המחשבה.

יח. ח"א רעט - יש שאומרים תורה מלמטה
למעלה, והיא מלמטה רחבה מאד, שלמטה מרחיבין
הדבר ומגדילין אותו מאד, ולמעלה הוא קצר, והולך
ומקצר ועולה, עד שלמעלה מעלה הוא קצר מאד מאד,
ולא נשאר ממנה כלום רק מעט מעט, פי בודאי יש שם
איזה ניצוץ הקדוש.

אבל יש להפך: שאומרים תורה מלמעלה למטה,
ושם למעלה היא רחבה מאד מאד, וכל מה שיורדת
למטה, מתקצרת ויורדת, עד שלמטה היא קצרה
מאד והיא רק מעט מעט.

וכן בהתעוררות מלמטה, צריך שיהיה מלמטה קצר,
בבחינות (תהלים סו, יד): "ודבר פי בצר לי", בבחינת
'שופר', הינו: שיהיה הצד הצר והקצר אלי, אצל 'פי',
בבחינות 'שופר', שהרחב הוא למעלה, והקצר הוא
למטה אצל הפה.

וכמו שמצינו אצל דוד בכל תפלותיו: שהתחלה היה
מן המצר והדחק, שהיה צר לו מאד, כגון מחמת
שנפל עליו צרות אבשלום או צרת נבל וכדומה,
ואחר־כך בא באותו תפלה לתוך רוח־הקדש.

"תקעו בהדש שופר בפסה ליום חגנו" (תהלים פא, ד)
"מן המצר קראתי ייה, ענני במרחב ייה" (תהלים קיח, ה)

יט. ח"ב א. א. ב. ג. ד. ה. ו. ז. ח. ט. י. איש הישראלי
נברא, שיהיה לו ממשלה על המלאכים. אך צריך
לשמר עצמו מאד, ולכרות שיהיה לו פה לעמד

בממשלה זו, שלא יקנאו בו מלאכי השרת ויפילו אותו חסיושלום.

והעצה עליזה: לקשר עצמו עם נשמות ישראל, בחינת 'פסא הכבוד'. ולזה צריך לידע מקור כל הנשמות ומקור חיותם, והעקר לידע כל מפרסמי הדור, כי יש כמה מפרסמים שהם בשקר, והם רק על ידי עזות - ואז הוא מקשר עם כל פרטי נשמות ישראל.

ולחביר את המפרסמים איזהו על ידי עזות - הוא על ידי 'בנין ירושלים', בחינת הלב. - אך יש שלש מדות שהם 'מחריבי ירושלים'. (א) 'תאות-ממון'. (ב) 'תאות-אכילה'. (ג) 'תאות-משגל'. שהם מפסידים היראה שבלב.

ולתקנם: הוא על ידי ה'דעת' - להמשיך הדעת אל הלב. כי ה'דעת' הוא בחינת ג' מחין, והם בחינת 'שלש רגלים' - כי כל רגל הוא בחינת 'התחדשות המחין', שנמשך שכל חדש לתקן שלש מדות אלו. - ועל ידי 'בנין ירושלים', תקון שלמות היראה שבלב - נברא 'מלאך' שמשפיע נבואה לכלי הנבואה - ועל ידי 'השפעת הנבואה', ננאלת ונפדית התפלה מן הגלות.

ואזי יכולין לעשות 'ראשי השנה'! - כי כשאדם יושב לדבר בחברו, זה בחינת 'ראשי השנה' שהוא 'יומא דדינא', שיושב ודן את חברו. וצריך לזהר מזה מאד, ולהסתכל על עצמו היטב אם הוא ראוי לזה לשפט את חברו, 'כי המשפט לאלקים הוא' (דברים א, יז).

כי רק הוא יתברך לבדו ראוי לשפט את האדם, כמו שאמרו רז"ל (אבות פ"ב מד): "אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו" - ומי יכול לידע ולהגיע למקום חברו, כי אם השם יתברך, "שהוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו" (בראשית ד"ב סח, ט), וכל אחד ואחד יש לו מקום אצלו יתברך.

ועליכן הוא לבדו יתברך יכול לדון את האדם, כי הוא בעל הרחמים, ובודאי הוא מקים בנו: "הוי דן את כל האדם לכה זכות" (אבות פ"א מ"ו). ואנו רואין רחמנותו במה שקבע לנו 'ראשי השנה' שהוא 'יום הדין', ב'ראשי החדש' - כי זה הוא חסד גדול - שאז הוא כביכול בעצמו מבקש כפרה, בבחינת: "הביאו עלי כפרה" הנאמר בראשי החדש (שבועות ט: חולין ס:). - ועלי כן אין לנו בושה ב'יום הדין' לבקש כפרה, מאחר שהוא בעצמו מבקש אז כפרה.

גם על ידי שהשם יתברך בעצמו כביכול בא לידי זה שיצטרך לומר: "הביאו עלי כפרה", הינו שעשה דבר שהצריך להתחרט עליו ולומר: "הביאו עלי" וכו' - עלי כן אין לנו בושה לבוא לפניו בחטאינו לבקש עליהם כפרה ולהתחרט עליהם, כי גם הוא יתברך עשה דבר

שהצריך להתחרט עליו פנ"ל - פי איך היינו מדימין פנינו לבקש כפרה מאתו יתברך.

נמצא: שאנו רואין גדל רחמנות שלו. עליכן הוא לבדו יתברך ראוי לדון את העולם, כי הוא יתברך יודע מקום כל אחד ואחד, כי כל המקומות הם אצלו יתברך, כי "הוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו" פנ"ל.

כי אף על פי שאנו מוצאים מקומות שהיה בהם השראת השכינה, כגון בבית המקדש - אין הפונה חסיושלום שנתצמצם שם אלקותו יתברך - רק מחמת שהיה שם דברים נאים וכו', עליכן המשיך לשם קדשתו יתברך. אבל הוא יתברך "אין העולם מקומו, רק הוא מקומו של עולם" - ועליכן הוא יתברך יכול לעשות 'ראשי השנה', שהוא 'יום הדין', כי הוא מקים: "אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו", כי הוא "מקומו של עולם" פנ"ל.

וזה בחינת (תהלים צג, ה): "לבייתך נאווה קדש, ה' לארץ ימים". הינו שהשם יתברך המשיך רק קדשתו לבית המקדש, מחמת שהיו שם דברים נאים, אבל הוא יתברך בעצמו אין העולם מקומו, רק 'הוא מקומו של עולם'. ועליכן: "ה' לארץ ימים" - הינו שהוא יתברך יכול לעשות 'ראשי השנה', שהוא "יומא אריכתא" (עין ביצה ד"ו).

ומי שאוחז בבחינת 'פסא הכבוד', בבחינת 'שרשי הנשמות' - הוא גם כן בחינת 'מקומו של עולם', בבחינת (שמואל א ב, ח): "וכסא כבוד ינחלם, פי לה' מאקי ארץ וישת עליהם תבל", דהיינו: על ידי בחינת 'פסא הכבוד', 'שרשי הנשמות' - על ידי זה הוא 'מקומו של עולם', בחינת: "וישת עליהם תבל" - ועליכן הוא יכול לעשות 'ראשי השנה'.

וזה פרוש (תהלים פא, ד): "תקעו בחדש שופר". - "תקעו" - זה בחינת ה'ממשלה' הנ"ל, בחינת: "ותקעתיו יתד במקום נאמן", שהוא בחינת 'ממשלה', כמו שתרגם יונתן על זה הפסוק: "ואמנינה אמרפל מהימן משמש באתר קים".

"בחדש" - זה בחינת 'התחדשות המחין' שב'שלש רגלים', בבחינת (שם קד, יט): "עשה ירח למועדים" - שכל המועדים והרגלים הם על ידי 'הדוש הירח'.

"שופר" - זה בחינת ה'לב' שגזון מ'שופרא דשופרא' (זהר פנחס רטז רכא. ועין תקוני זהר תקון כא"מט).

גם "שופר" - הוא בחינת 'יראה', בבחינת (עמוס ג, ו): "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו".

גם "שופר" - הוא בחינת 'נבואה', בבחינת (ישעיה נח, א): "הרם בשופר קולך".

גם "שופר" - הוא בחינת תפלה, בבחינת (תהלים קיח, ה): "מן המצר קראתי יי"ה" וכו'. וזה בחינת מצר השופר ו'מרחב השופר'.

גם - הוא בחינת "שיח השדה" (בראשית ב, ה), שחוזרין בקום לתוך התפלה, בבחינת: "ויצא יצחק לשוח בשדה" (שם כד, טג) פנ"ל. וזה בחינת שופר, בבחינת (יהושע ו, ה): "במשוך בקרן היובל" - ראשי תבות: "ויצא יצחק לשוח בשדה" פנ"ל.

ועל ידי כל הבחינות אלו: "בפסא ליום חגנו" - הינו ראשי השנה - פי על ידי זה יכולין לעשות ראשי השנה פנ"ל.

[ב'חיי מוהר"ן פד: מה שספר קדם ראשי השנה תקס"ט, סוף קנין תקס"ח - ובאותו העת הביא לו השוחט מטעפליק פסא נפלאה. - וסמוך לזה ספר זאת: שראה במראה או בחלום, שהביאו לו פסא, והיה אש סביבה. והלכו כל העולם אנשים ונשים וטף לראותה. וכשחזרו משם, אזי תכף נתקשרו זה עם זה, ונעשה שדוכים ביניהם. וגם כל מנהיגי הדור כלם הלכו לראותה. ושאלתי: "כמה היא רחוקה, ומפני מה תכף נעשו שדוכים"? - והלכתי והקפתי סביבם לילך שם.

ושמעתי: "שהולך ובא ראשי השנה!" - והייתי מספק אם לחזר אם להתעבב שם, והייתי נבוך בדעתי, ואמרתי בלבי: "איך אפשר בכאן על ראשי השנה?! - ואמרתי בדעתי: "לפי הגוף חלוש שיש לי, למה לי לחזור?! - והייתי שם!

ובאתי להכפא, וראיתי שם ראשי השנה, ראשי השנה ממש. וכן יום כפור, יום כפור ממש. וכן סכות, סכות ממש. גם שמעתי שהיו צועקים (ישעיה א, יד): "חדשיכם ומועדיכם שנאה נפש", מה לכם לדון את העולם, ראשי השנה בעצמו ישפט. וברחו כלם עם כל מנהיגי הדור, כלם ברחו.

וראיתי שם: שהיה חקוק על הכפא, כל צורות של כל ברואי עולם, וכל אחד היה חקוק עם בתזוגו אצלו. ובשביל זה נעשין תכף שדוכים, פי כל אחד מצא שם וראה בתזוגו.

ונפל בדעתי, שפסוק (דניאל ז, ט): "כ'רסיה ש'בבין די נזיר", ראשי תבות "שדכין", פי על ידי הכפא נעשין שדוכין פנ"ל. - גם כ'רסיה, ראשי תבות: "ראש השנה יום כפור סכות". - ועל כן בשמיני עשרת זוגא דמטרוניתא. ושאלתי: "מה יהיה פרנסתי?! - ואמרו לי: "שאהיה שדכין!" - והאש הקיף סביבו!

פי באמת ראשי השנה היא טובה גדולה, פי הוא מועד שהלבנה מתכסה בו" (ראשי השנה ח: ביצה טז), שעל זה נאמר (חלון ט): "הביאו עלי פפרה". והוא טובה גדולה להעולם, פי על ידי זה אנו יכולין לבקש בפרה בראשי השנה.

ענין כל זה בהתורה "תקעו בחדש שופר" (לקוטי מוהר"ן ח"ב א), "ויבן ה' את הצלע" (לקוטי מוהר"ן ח"א טז). המדבר משרשי נשמות הכלולים בכפא. ענין שם היטב כל התורה בלקוטי תנינא סימן א, פי הוא פרוש על המעשה הנ"ל. פי זאת התורה נאמרה בראשי השנה שאחר זה הספור. והדברים סתומים ונעלמים מאד].

"תקעו בחדש שופר בפסא ליום חגנו. פי הק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב" (תהלים פא, דה)
"היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" (עמוס ג, ו)
"ויבן תן פחדה ה' אלקינו על כל מעשיה,
ואימתה על כל מה שבראת" (תפלת ראשי השנה)

כ. ח"ב ה, יגיד טו-טז - וזה בחינת: "תקיעה, תרועה, שברים".

"תקיעה" - זה בחינת (עמוס ג, ו): "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו", בחינת חרדת הגוף, בחינת קרירות, בחינת (משלי יז, כז): "וקר רוח איש תבונה" - שעל ידי זה הוא תקון האמונה, על ידי "איש תבונה".

"תרועה" - זה בחינת (שמות ג, א): "ומשה היה רעה", בחינת תפלין, הפך "רעה זנות" (משלי כט, א).

"שברים" - זה בחינת חלומות צודקים ואמתיים, בחינת (שופטים ז, טו): "את מספר החלום ואת שברו".

גם "שברים" - הוא בחינת תקון המשפט, בחינת (תהלים נא יט): "לב נשבר" (תקוני זהר מט), דהינו מה שהלב נשקה לכבות חמום הלב, שהוא כמו נור דלוק, בחינת (תהלים קד, יא): "ישברו פראים צמאם". פי על ידי קלקול המשפט, מזה נופלין אהבות נפולות, ועל ידי זה הם מחממין הלב ומטמאין חסד ושלוש - על כן צריך להשקות את הלב, לכבות חמום הנ"ל - שזה בחינת תקון המשפט.

וזה בחינת: "ראשי השנה, יום כפור, סכות, שמיני עשרת!" - פי ראשי השנה הוא בחינת תקון האמונה, בבחינת (תהלים פט, ו): "אף אמונתך בקהל קדשים" - פי אז נתקבצין כל הקהלות הקדושות, ועל ידי זה נתלקטין ונתקבצין כל לקוטי האמונה - ועל ידי זה נעשה תקון המחין. - וזהו: ראשי השנה, ראש דיקא - פי נעשה ונתתקן בחינת מחין.

וזהו בחינת: ה'חמשה חושים' של ה'מח', שכלם נמצאים בבחינת ראשי השנה, שהוא בחינת ראש ומחין - פי יש חמשה חושים בהמה, שהם: "ראיה, שמיעה, ריח, טעם, מושוש" - וכלם נמשכין מהמה, פי מהמח נמשכין גידין לכל אלו החושים.

'חוש הראיה' בראשי השנה - הוא בבחינת (דברים יא, יב): "תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה", "בראשי השנה נדון מה יהא בסופה" (רש"י שם), שבראשי השנה רואה ומשגיח על כל השנה מה יהא בסופה.

'חוש השמיעה' - הוא בחינת מה שהשם יתברך "שומע קול צעקות ותפלות ותרועת עמו ישראל ברחמים" (מוסף ראשי השנה).

'חוש הריח' - זה בחינת (ישעיה יא ג): "והריחו ביראת ה'", בחינת (תפלות ימים נוראים): "ובכן תן פחדך ה' אלקינו על כל מעשיך, ואימתך על כל מה שבראת".

'חוש הטעם' - זה בחינת (בראשית כז ד): "ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי", "מפקודין דעשה" (תקוני דהר נא), הינו: מה שהשם יתברך טועם בראשי השנה כל המעשים טובים של ישראל.

'חוש המשוש' - הוא ב'ידיים', כמו שכתוב בעבודה זרה (תהלים קטו ז): "ידיהם ולא ימושון", כי ה'משוש' הוא ב'ידיים' - וזהו בחינת: "שידו פשוטה לקבל שבים מראשי השנה עד יום הכפורים" (ראשי השנה יח).

נמצא: שב'ראשי השנה' הוא 'תקון המחין' - ועל ידי 'תקון המחין', נעשין בחינת 'תפלין דמכסין על מחא', כי 'תפלין' הם 'התנוצצות המחין'.

וזהו בחינת 'עשרת ימי תשובה' - כי 'תשובה' היא בחינת (ירמיה טו יט): "אם תוציא יקר מזולל". וזהו בחינת 'תפלין שנקראו 'יקר'" (מגלה טז) וכו', כי ה'תפלין' נעשין על ידי 'תקון המחין' וכו' - וביום כפור וכו'. ספק וכו'. שמיני עצרת וכו'.

וזה בחינת 'רבי עם תלמידים' - שפשיש רבי אמתו עם תלמידים, נעשה ונתתקן גם כן כל הבחינות הנ"ל (המפרים שם בהתורה) - כי על ידי קבוץ התלמידים אצל הרב, נתקבץ ונתלקט חלקי האמונה וכו'.

ועקר זמן ה'קבוץ' הוא ב'ראשי השנה', שהוא בחינת 'ראש', שאז הוא בחינת 'תקון המחין' פנ"ל. והם מאירין ומחזקין זה את זה, דהינו: כי גם בהרב עם התלמידים פשמתקבצים, יש כל בחינות החמשה חושים של המח.

'חוש הראיה' - זה בחינת מה שרואין את הרב, בבחינת (ישעיה ל ט): "והיו עיניך ראות את מורידך", שהוא דבר גדול.

'חוש השמיעה' - הוא בחינות (איוב לו י): "ויגל אזנם למוסר" - דהינו: מה שכל אחד ואחד שומע המוסר של הרב.

'חוש הריח' - זה בחינת הטרחות והיגיעות שיש לכל אחד ואחד בשביל לנסע ולילך ולבוא אל הרב. וזה בחינת 'ריח', בחינת (שיר השירים ג ט): "וריח אפך", בחינת (קהלת ב ט): "אף חכמי עמדה לי", "חכמי שבאף עמדה לי" (קהלת יב ב), דהינו: על ידי טרחות ויגיעות - כי אי אפשר לקבל מהרב, ביאם על ידי טרחות ויגיעות.

'חוש הטעם' - זה בחינת מה שכל אחד טועם ומרגיש מתיקות 'אמרי נעים' (לשון הפסוק משלי טז כד) של הרב.

'חוש המשוש' - זה בחינת 'ידיים' פנ"ל - בחינת הווצאות' שיש לכל אחד, מה שכל אחד מוציא 'יגיע כפיו' על הווצאות לבוא להרב. וזה בחינת 'משוש', בחינת 'ידיים', בחינת 'יגיע כפיו'.

נמצא: שגם כאן נתתקן בחינות החמשה חושים כמו ב'ראשי השנה' - והם מאירין ומחזקין זה את זה - שלפעמים נחלש בחינות החמשה חושים של 'ראשי השנה', ונתחזקין על ידי אלו החמשה חושים של הרב עם התלמידים - וכן להפך. - גם בחינת 'תפלין', שהוא 'חותם דקדושה' - נתתקן על ידיים.

וזהו (תהלים פא דה): "תקעו בחדש שופר, בפסא ליום חגנו. כי חק לישראל הוא, משפט לאלקי יעקב".

"תקעו" - זה בחינת (עמוס ג ו): "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו", בחינת 'הרדת הגוף', בחינת (משלי יב כז): "וקר רוח איש תבונה", הינו בחינת (שם יא יב): "איש תבונות", שעל ידי נתתקן האמונה.

"בחדש שופר" - הינו ב'התפארות חדש', דהינו: התפארות ונאוה חדשה שנתגלה. הינו בחינת 'גרים' שמכניסין גאווה בישראל, שנעשין על ידי שמעלין האמונה הנפולה.

"בפסא" - זה בחינת 'תפלין דמכסין על מחא' - כי מהגאווה הנ"ל נעשה תפלין על ידי המגני ארץ, שהם מתקנין ומעלין פגם הגאווה וכו'.

"ליום חגנו" - הינו 'ראשי השנה', שהוא בחינת 'ראש ומחין', שאז נעשין כל הבחינות.

"כי חק לישראל הוא" - "חק לשנא דמזונא" (ביצה טז), בחינת 'תקון המאכלים'.

"משפט לאלקי יעקב" - זה בחינת 'תקון המשפט'.

"הרם פשופר קולך והגד לעמי פשעם" (ישעיה נח א)

כא. ח"ב, ח, א - על ידי 'קול המוכיח הראוי' - על ידי זה הוא נותן ריח טוב בהנשמות. כי בחינת 'קול' - הוא 'משקה את הגן' ששם גדלים כל הריחות והיראות, בבחינת (בראשית ב י): "ונהר יצא מעדן להשקות את הגן" וכו'.

וזה ה'קול' - הוא בחינת 'קול המוכיח הראוי', בבחינת (ישעיה נח א): "הרם פשופר קולך והגד לעמי פשעם" וכו'.

כי המוכיח שרוצה להוכיח את ישראל, ולהגיד להם פשעם וחסאתם - הוא צריך לזה ה'קול', כדי שלא

יבאיש ריחם על־ידי שמעורר עוונותיהם. פי על־ידי זה ה'קול' - הוא מוסיף ונותן בהם ריח טוב, פי על־ידי זה ה'קול', גדלים כל הריחות, פי זה ה'קול' משקה את הגן וכו' כנ"ל.

וזהו: "הרם בשופר קולך" - 'בשפר' דיקא. פי זה ה'קול' המשקה את הגן, שהוא בחינת: ונקה יצא מעדן" - הוא בחינת קול הנגון של השיר שיתער לעתיד כשיחדש את עולמו, שהוא בחינת "שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע".

וזהו 'בשפ"ר' - ראשי־תבות: "פ'שוט, כ'פול, ש'לוש, ר'בוע", שהוא בחינת השיר שלעתידי, בחינת ה'קול' המשקה את הגן - שעל־ידי זה ה'קול' דיקא, הוא יכול להזכיר.

"ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו" (במדבר כג, כא)

"בשופר הרם קולך" (ישעיה נח, א)

"תקעו בחדש שופר בפסח ליום חגנו. פי חק

לישראל הוא, משפט לאלקי יעקב" (תהלים פא, דה)

כב. ח"ב ת, יא-בסוף - וזה בחינת ראשי־השנה! - פי ב'ראשי־השנה' אז התפלה בבחינת דין ומשפט, "פי המשפט לאלקים הוא" (דברים א, יז). ועל־ידי זה מוציאין כל החיות של הסטרא־אחרא, שינק מדעת ומתפלות ישראל.

וזה בחינת (תהלים פא, ח): "פי חק לישראל הוא, משפט לאלקי יעקב", "חק לשנא דמזונא" (ביצה טז). הינו: שמוציאין כל המזון והחיות מהסטרא־אחרא, פי הוא מכרח להוציא ולהקיא הכל, על־ידי בחינת: "משפט לאלקי יעקב" - הינו: על־ידי התפלה שהיא בבחינת דין ומשפט, שהיא בבחינת 'מטה עז' - שעל־ידי זה הוא מקיא כל הקדשה שבלע מן הדעת ומתפלות ישראל.

וזה בחינת 'תשרי'! - בחינת (תהלים עד, יג): "אתה פורדת בעדך ים, שברת ראשי תנינים על המים". "ים שברת ראשי תנינים" - ראשי־תבות הוא צרוף 'תשרי'.

ואז כשמחזיר קדשת הדעת שבלע - הדעת והמח בשלמות! - וזהו בחינת ראשי־השנה, ראש דיקא, בחינת תקון הראש והמח' על־ידי 'מטה עז' הנ"ל.

וכשמוציאין מהסטרא־אחרא מה שבלע, אז מוציאין גם עצמות חיותו, שהוא בחינות גרים! - וזהו בחינת 'תשרי', בחינת (שמות כג, ט): "ואתם ידעתם את נפש הגר פי גרים הייתם" וכו', סופי־תבות: 'תשרי'.

ועל־ידי גרים - נתגלה הכבוד, ונתפשט הנבואה, ונתתקן האמונה הקדושה, ונתבטל אמונות כזביות!

וזה בחינות: "תקיעה, תרועה, שברים".

"תקיעה" - זה בחינת 'התגלות הכבוד', בבחינת (ישעיה כב, כג): "ותקעתיו יתד במקום נאמן והיה לכסא כבוד".

"תרועה" - זה בחינת 'רוח־נבואה', בבחינת (במדבר כג, כא): "ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו", ותרגומו: "ושכינת מלכיהון בהון" - הינו 'השראת השכינה', בחינת נבואה.

"שברים" - זה בחינת 'בטול אמונות כזביות', בבחינת (שמות כג, כד): "שבר תשבר מצבתיהם" (תקוני־זהר לז): - הינו: בחינת 'בטול אמונות כזביות', ו'תקון האמונה הקדושה', בחינת (תהלים קמה, טו): "עיני כל אליך ישברו".

ועל־ידי 'אמונה' - זוכין ל'חדוש העולם'!

וזה בחינת 'תשרי' - פי "בתשרי נברא העולם" (ראש־השנה י), ו'חדוש העולם' יהיה בבחינת 'ארץ־ישראל', בחינת 'השגחה'.

וזה בחינת 'ראשי־השנה' - בבחינת (דברים יא, יב): "תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה" וכו'. ואז יתער 'שיר חדש'!

וזה בחינות 'תשרי' - בבחינת (שיר־השירים ד, ח): "תבואי תשורי מראש אמונה".

וזה פרוש (תהלים פא, דה): "תקעו בחדש שופר, בכסא ליום חגנו. פי חק לישראל הוא, משפט לאלקי יעקב".

"תקעו" - זה בחינת 'התגלות הכבוד', בחינת (ישעיה כב, כג): "ותקעתיו יתד במקום נאמן, והיה לכסא כבוד".

"בחדש" - זה בחינת 'חדוש העולם', בחינת 'שיר חדש' הנ"ל.

וזהו בחינת "שופר" - בחינת (ישעיה נח, א): "הרם בשפר קולך".

והדר מפרש: איך זוכין על־ידי 'התגלות הכבוד' שהוא בחינת 'תקעו', לבחינת 'חדוש העולם', בחינת 'שיר חדש', שהוא בחינת "בחדש שופר"!

"בכסא" - זה בחינת 'נבואה', בחינת (בראשית יח, יז): "המכסה אני מאברהם אשר אני עשה", שזה בחינת 'נבואה', בחינת (עמוס ג, ז): "פי לא יעשה ה' אלקים דבר, פי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים".

"ליום חגנו" - הוא 'ראשי־השנה'. זה בחינת 'אמונה' שנתתקן על־ידי תקון פח המדמה, שהוא בחינת 'חג', בבחינת (ישעיה מד, יג): "ובמחוננה יתארהו". 'יתארהו' - הינו 'תארים ושבתים', שהם בחינת 'פח המדמה' וכו' (עין בפנים).

ועל-ידייזה נתתקן האמונה, שהיא בחינת ראשי השנה! - פי עקר ראשי השנה, שאז הוא הדיוש העולם, פי "בתשרי נברא העולם", הוא תלוי באמונה בנ"ל.

וזה: "בפסא ליום חגנו" - פי עקר תקון המדמה והאמונה, היא על-ידי נבואה.

ועל-יכן ראשי השנה שהוא בחינת אמונה, עקר ראשי השנה תלוי ב'סיון', שהוא קבלת התורה, שעל-ידייזה נתתקן האמונה.

ועל-ידי תקון המדמה והאמונה, שנתתקן על-ידי נבואה, בחינת: "בפסא ליום חגנו" - על-ידייזה זוכין לבחינת הדיוש העולם, בחינת שיר חדש, שהוא בחינת "בהדש שופר".

וכליזה נמשך מבחינת התגלות הכבוד, בחינת תקעו בנ"ל. פי על-ידי התגלות הכבוד, זוכין להתפשטות הנבואה וכו' בנ"ל.

וכלל כל הבחינות האלו - נעשין על-ידי בחינת: פי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב" - שהוא בחינת מטה עז הנ"ל, שעל-ידייזה נעשין כל הבחינות הנ"ל.

כג. ח"ב מז - הצדיק האמת יש לו אימה גדולה כשאומר תורה, יותר מאימת ראשי השנה ויום הכפורים.

כד. ח"ב פח; שיחות הר"ן קפ - יש מלאך, ויודע שמו, ותחתיו כמה ממנים, וכלם אוהבים בידם שופרות, והם עומדים וחופרים תמיד, ומחפשים תמיד אחר אבדות.

והם תוקעים תקיעה, ואחר-כך תרועה, ואחר-כך חוזרים ותוקעים תקיעה.

וכשהם מוצאים איזה אבדה - נעשה רעש ושמחה גדולה.

פי יש כמה דברים אבדים, הינו מה שאובדים אבדות הרבה על-ידי התאוות, בבחינת (תהלים קיב, י): "תאות רשעים תאבד" - ראשי תבות: תר"ת, תקיעה תרועה תקיעה.

ואפלו מי שהוא צדיק - אובד גם-כן לפעמים, בבחינת (קהלת ז, טו): "יש צדיק אבד בצדקו".

ואפלו הצדיקים החופרין ומבקשים אחר אבדות - הם אובדים גם-כן לפעמים, בבחינת (תהלים פג, יח): "יחפרו ויאבדו" - שאפלו החופרים אחר אבדות, חוזרים ואובדים לפעמים. וזה בחינת (שם ג, ו): "עת לאבד".

ואז הצדיק עושה תשובה, על אותו החטא שעל-ידו באין אבדות. ובדאי אין להצדיק אותו החטא ממש, רק איזה פגם דק מן הדק מאותו החטא.

ואזי כשעושה תשובה שלמה על אותו הפגם הדק - אזי אחר-כך חוזר ומוצא אבדות נוראות. וכשמוצא נעשה שמחה ורעש גדול.

כה. ספר המדות, צדקה נ - בראשי השנה דיין את האדם כמה יפסיד, ואם זכה, נותן זה הממון לעניים.

[על-פי בבא-בתרא י. - כשם שמזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה, כך מסרונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה. זכה - הלווא פרס לרעב לחמך" (ישעיה נח, ז). לא זכה - ונעניים מרודים תביא בית" (שם). - וענין-שם הספור מרבין יותנן בן זכאי עם בני אחרות. ובני-קראי רבה (לה, יב) מוכא ספור דומה עם רבי שמעון בר יוחאי עם בני אחרות].

כו. ספר המדות, תשובה מה - על-ידי שמיעת קול שופר מאדם פשר, היצירה הרע נשבר, ונתעורר תשובה בעולם.

כז. שיחות הר"ן נא - בראשי השנה ביום הראשון, צריכין למעט בדבור מאד מאד. ואדם גדול צריך לדקדק בזה ביותר, לבלי לדבר שום דבור שאינו מברך. ועל-כן הוא (רבנו ז"ל) אינו אומר ביום הראשון הפיט [פיוטים], רק מה שיסד רבי אלעזר הקליר, אבל שאר הפיט אינו אמר.

[בשיח שרפ"קדש החדש ח"ג קצד-קצה-קצח-קצט: תפלת המנחה של ערב ראשי השנה, היה נהוג אצל רבנו ז"ל להתחיל להתפלל אותה מקדם מאד. (במטה-אפרים תקפא, נז: בערב ראשי השנה נכנסין להתפלל מנחה בבית הכנסת בעוד היום גדול, כדי להתפלל תפלת מנחה בכונה הרבה. ומאריכין בה קצת, מאחר שהוא מנחה אחרונה בצאת השנה, והקדמת תפלה טרם בוא יום הגדול).

ובליל ראשון של ראשי השנה האריך רבנו ז"ל מאד בתפלתו כארבע שעות!

והיה עורך שלחנו, מאחר מאד בלילה, ולא היה מדבר אז שום דבור כלל וכלל! והיתה שורה אז יראה גדולה כל-כך על אנשי-שלומו - עד שבישבים בשלחן רבנו, היו יראים להרים ראשיהם מרב פחד ויראת השם, ומאימת יום-הדין.

ונתנו עוד אצל רבנו ז"ל: לומר בליל ראשון של ראשי השנה, "אשת חיל", עם הנגון המקבל - פי נרמז בו מעניני ראשי השנה. וכן נהגו גם כשראשי השנה חל בשבת, שזמרו רק "אשת חיל", ולא שאר זמירות שבת].

[בשיח שרפ"קדש החדש ח"ג רא: היו אנשי-שלומו נוהרים מאד - לבלי לדבר כלל שום דבור, מערב-ראשי השנה קדם תפלת המנחה - עד למחרת אחרי סיום תפלת מוסף].

כה. שיחות הר"ן נא - בראשי השנה צריכין להיות חכם, שישמר מהשבתו, שישב רק 'מהשבות טובות' - שייטיב השם יתברך עמנו ויתן לנו שנה טובה וכו'! - וצריכין להיות שמח בראשי השנה! - גם צריכין לבבות בראשי השנה!

"ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו" (במדבר כג, כא)

כט. שיחות ה"ר"ן קב - "ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו" (במדבר כג, כא). "ותרועת" - לשון שבירה, כמו שכתוב (תהלים ב, ט): "תרעם בשבת ברזל". הינו: פשמשברין את הפפירות, אזי "מלך בו" - הינו: פשוצאין את המלך יתברך, גם בתוך הפפירות עצמן - פי גם בהפפירות בעצמן מלבש חיותו יתברך.

ל. שיחות ה"ר"ן ריד - ערב ראשי השנה, ראוי לתן על פדיון.

לא. שיחות ה"ר"ן רטו - אומר: אצלי העקר הוא ראשי השנה, ותכף פשחולף ועובר ראשי השנה, אני מטה אזני ושומע אם מבין בבתל לעורר לסליחות לשנה הבאה. פי אין שום זמן כלל, פי כל השנה חולף ועובר כהרה-עין. [ותכף פשחולף ועובר ראשי השנה, צריכין ליחל ולהכין עצמו על ראשי השנה הבא. (הרב מטשעהרין ז"ל במדורא-בתרא)].

לב. חיי-מוהר"ן מא - קדם שאמר התורה הגדולה 'תקעו אמונה' בלקוטי תנינא בסימן ה' בראשי השנה תק"ע, דבר עמנו קדם ראשי השנה, וספר: שהרבה אנשים קבלו לפניו בקובלנא רבה על 'חסרון אמונה', וכמה סובלי חלאים היו מהם שקבלו גם-כן לפניו על 'חסרון אמונה'. אחר-כך אמר התורה הנ"ל שמדבר מכל זה.

גם ב'ראשי השנה' קדם שאמר התורה הנ"ל, הלך לומר 'תשליך', ונפל על הרפש, ואחר כך נכלל זאת בהתורה בדרך נפלא שלא נשמע מעולם, עין שם באות ט"ו, ומה שמובא שם שצריך לגלגל עצמו בכל מיני רפש וטיט כדי לעשות נחת-רוח לאביו שבשמים, ומה שזוכין על-ידי-זה, עיר-שם.

[פי כן היה מנהג רבנו ז"ל תמיד ביום הראשון של ראשי השנה אחר תפלת המנחה, לילך להנהיג הגדול לומר שם 'תשליך' - חוץ משנה הזו שנת תק"ע, שאחר שנחלק ונפל כנ"ל, הביאו לו תכף בגד אחר ומים, והחליפו בגדו, ורחצו ידו, וקלף ואמר תשליך סמוך לבית-הכנסת, פי ראו הנהיג משם - ואחר-כך אמר התורה הנ"ל. (שיח-שרפיר-קדש הקדש ח"ג רלו, הערה ט)].

[בתורה הנ"ל (תקעו אמונה ח"ב ה, טו): פי באמת צריכין דיקא לסלק את המה, פי צריכין להשליך כל החכמות ולעבד את השם בפשיטות, בלי שום חכמות וכו'. וצריך אפלו להתנהג ולעשות דברים שנראה כמשגע בשביל עבודת-השם וכו'. שבשביל אהבת השם צריכין לעשות דברים הנראין כשגעון, כדי לעשות מצוותיו ורצונו יתברך. פי צריכין להתגלגל בכל מיני רפש וטיט בשביל עבודת-השם ומצוותיו יתברך, כדי לעשות איזה רצון ונחת להשם-יתברך. ולא דוקא 'מצוה' משם, אלא כל דבר שיש בו רצון השם-יתברך נקרא 'מצוה' וכו'.

ואזי פשאהבתו חזקה כליכך להשם-יתברך, עד שמסלק כל חכמתו ומשליך עצמו לרפש וטיט, כדי לעשות לו איזה נחת,

אזי הוא טובה להמחין וכו', כי אזי זוכה להשיג אפלו מה שהוא למעלה מהמחין וכו'.

לג. חיי-מוהר"ן פט - מוצאי-שבת פרשת תולדת תק"ע פה ברסלב. כל סדר הזמנים של כל השנה, דהינו: ראשי השנה, יום-כפורים, סכות וכו' - בכל זמן וזמן מאלו הזמנים, אין אני כמו מקדם (אז ס'קומט די צייט, בין איך נישט דאס וואס פריער).

בחנכה של אשתקד - הייתי מדליק הנרות ושאר הנהגות חנכה, בפנות של התורה שנאמר אז. וכן בראשי השנה ויום-כפור וכו' - היתה עבודתו בהם, על-פי הפנות של התורה שנאמרה בראשי השנה זה - רק שהיתה בדקות יותר - הינו: שעבודתו היתה בדקות יותר ממה שנאמר בהתורה הנ"ל.

(המוכן מדבריו היה: שבכל אלו הזמנים, בכל שנה ושנה - הוא בא על השנה ודעת חדש לגמרי, ויש לו עבודה חדשה! - ואינו עובד השם יתברך באלו הזמנים, עם העבודה שעבד כבר באלו הזמנים בשנים שעברו).

לד. חיי-מוהר"ן קא - יום חמישי וילך ביר-פסה לעשור תק"ע לפ"ק פה ברסלב. ספר לנו שחלם לו, ואינו יודע הפרוש: שאיש אחד מאנשינו נפטר לעולמו, אך הוא לא ידע עד אותו היום. ונדמה לו בחלומו: שכל העולם עומדים סביבו, ונוטלין רשות ממנו לנסע לדרפם פנהוג אחר 'ראשי השנה'.

ואותו האיש הנפטר, היה גם-כן עומד שם - ושאל אותו (רבנו ז"ל): "מדוע לא היית על ראשי השנה"?! - השיב לו: "הלא כבר נפטרתי לעולמי"! - אמרתי לו: "בשביל כך? ואם האדם נפטר אינו רשאי לבוא על ראשי השנה?! - ושתק! (הנפטר) - ומחמת שפמה בני-אדם דברו עמי מאמונה, דברתי עמו גם-כן מזה. (ונראין הדברים, שרבנו ז"ל הבין שנפל מן האמונה).

ואמרתי לו: "וכי אין בעולם רק אני, אם אין אתה מאמין בי, התקרב לצדיקים אחרים, מאחר שנשאר לך אמונה עדין באחרים התקרב להם! ואמר: "למי אתקרב?! - ונדמה לי שהראיתי לו: "לזה התקרב! כמורה על איזה מפרסם.

השיב לי: "אני רחוק ממנו"! אמרתי לו: "קרב עצמך לאחר! - והייתי חושב לפניו כל המפרסמים, ועל כלם אמר: "שהוא רחוק מהם"! אמרתי לו: "מאחר שאתה רחוק מכלם, ואין לך למי להתקרב - טוב לך לשאר פאן פבת-הלה, ותחזר ותתקרב אצלי! - השיב לי: "מכס? אני רחוק מאד"! ונדמה לי: שהוא באמצע היום, והחמה עומדת כנגד הראש. והגביה עצמו למעלה באויר, עד שעלה אל החמה. והיה הולך עם החמה, וירד מטה מטה על הארץ

בהלכות החמה, עד שירד למטה לארץ ממש בשקיעת החמה. וכן הלך יותר עם החמה, עד שפחצות-לילה בא עם החמה בנגדי ממש מלמטה. כי פחצות-הלילה אז החמה בנגד רגלי האדם ממש.

ואז פשירד למטה מאד - עד שהיה בנגדי ממש מלמטה, שמעתי קול צעקה שצעק אלי: "השמעתם כמה אני רחוק מכם!" - ואני יודע הפרוש.

ואמר רבנו ז"ל בזוהר-הלשון: והיה לי רחמנות גדול! הלא עקר יגיעת ועבודת האדם בשביל התכלית, כי עכשו אין יודעין ומרגישין טעם כל-כך בהתקרבות, מחמת עבירת החמה, ומחמת המניעות. נמצא: שהעקר הוא רק בשביל התכלית, שאז אחר ההסתלקות לארץ ימים ושנים, אז ידעו מה ששמעו כבר, וגם מה שישמעו אז, ויתר מזה מה שיהיה מצד הנשמה כמו שיזכה כל אחד. ואם גם-כן אחר-כך אין זוכין להתקרב וכו'.

והכלל: אשרי מי שיתחזק באמונה בהשם-יתברך ובצדיקהאמת, ויקים דבריו, בודאי לא יבוש ולא יכלם, לא בעולם-הזה, ולא בעולם-הבא.

ופעם-אחת אמר: שהאדם צריך להתחזק בהאמונה בהצדיקהאמת בהתחזקות גדול - עד שיהיה חזק כל-כך: "שאפלו אחר מיתתו יהיה חזק באמונה, ולא יוכלו להטעותו שם בשום אופן!" - פי גם שם צריכין התחזקות גדול להאמין בהצדיק וכו' (עין בפנים, הספור מרבי מנחם מענדל מוויטעפסק זיע"א).

לה. חיי-מוהר"ן קצו - במדמה שדבר אז: שעולה על דעתו להרחיק נדד מאתנו חסוֹשֵׁלוֹם, אבל צר לו, שמתגעגע מאד אחר הראש-השנה. כי בכל הקיץ הזה שהיה באומין, היה מתגעגע ומשתוקק מאד שיהיה שם עם הקבוץ שלו בראש-השנה.

וברוך החומל דלים, אשר נתגוללו רחמיו על מדותיו, ובאהבתו ובחמלתו חמל עלינו ועל כל ישראל, ולא נתרחק מאתנו, ונשא עמנו בראש השנה וכל ימי הקיץ, וגם שמענו תורה נפלאה ונוראה בראש-השנה הזה, שהוא ראש-השנה האחרון (ח"ב ח, תקעו תוכחה). וגם נסתלק במדינתנו באומין, ונשא השארתו הקדושה עמנו לעולמי עד ולנצח נצחים - מה נשיב להשם כל תגמולוהי עלינו.

לו. חיי-מוהר"ן ריח - באומין קדם ראש-השנה האחרון, היה מספר עם אנשים שלו מענין הסתלקותו, שכבר הוא אצלו שלש שנים אחר הסתלקותו. פי מעת שבא עליו החולאת, הוא נחשב בעיניו שכבר נסתלק מן העולם. ואמר: שאינו יודע באיזה זכות הוא חי בגם כל שלש שנים אלו וכו'.

אז ספרו אנשיו עמו, והיו מתאנחים מאד: "פי מה נעשה, ועל מי יעזב אותנו?! - והשיב: "רק אתם תחזיקו עצמכם ביחד, אז תהיו אנשים פשרים. ולא פשרים בלבד, אלא אפלו צדיקים וטובים תהיו. פי השם יתברך יעזר לי בודאי שיהיה פרצוני, כאשר רציתי מכבר, פי בעזרת-השם גמירתי ואגמר פרצוני בודאי" [בעזרת-השם איך האב אויסגעפירט און וועל אויספירן].

ואמר: "שכל מי שייגע ויתחבר לאחד מאנשי-שלומו, בודאי יהיה איש פשר באמת! - ולא איש פשר בלבד, אלא אפלו צדיק גמור כמו שאני רוצה!" (עין שם בפנים בחיי-מוהר"ן ריטורכא-רכב-תלט).

לז. חיי-מוהר"ן רכז - שמעתי מרבי נפתלי שאמר לו קדם ראש-השנה באומין: "הנה הולך לקראתנו הר גדול ונורא מאד, אך איני יודע אם אנחנו הולכים אל החר, אם החר הולך אלינו".

לח. חיי-מוהר"ן תסב - פעם-אחת אמר בשקורין בראש-השנה: "וגם את בן האמה לגוי אשימנו" וכו' (בראשית כא, יג) - שבודאי יש לו בן גדול, מאחר שאומרים כך עליו.

לט. חיי-מוהר"ן תסו - ליל שבת-חזון תקס"ט, שספרו לפניו מגדל הצרות וממיתות משנות שמתו בני-אדם באוסטריהא רחמנא-לצלך בשעת השרפה שהיתה שם בערב-שבת-קדש העבר. אמר: לא אחד שפויבל צרות קשות על-ידי הנגון. הינו הנגון שמסימין בסוף "ונתנה תקף", שקדם מנגנין בנגון הידוע: "מי ינוח, ומי ינוע", ומסימין בנגון: "מי ישפול, ומי ירום", ואחר-כך מסימין בנגון לבד בלי תבות, קדם שמתחילין "ותשובה ותפלה וצדקה", ביודע להעולם.

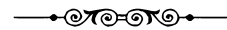
ואותו הנגון הנמשך אחר הפיוס "ומי ירום" - הוא מורה גם-כן על איזה גזרות חסוֹשֵׁלוֹם. פי בתחלה הוא מפרש בפרוש במה גזרות: "מי ינוח מי ישפול", ואומרים בנגון הידוע. ואחר-כך נמשך הנגון לבד בלי תבות, כמסים ברמז השאר בנגון לבד בלי תבות בפרוש, ומזה הנגון באים גזרות חסוֹשֵׁלוֹם שאינם מפרשים בפרוש בפיוט "ונתנה תקף", רק החזן מרמז בנגון לבד כנ"ל. והענין מבאר לבקי בנגונים של ימים-הנוראים.

מ. חיי-מוהר"ן תסז - פעם-אחת היה משיח בענין התפלות של ימים הנוראים. אמר: שבתחלה הפעל-תפלה מתחיל "המלך", ואזי הוא הולך מקדם, והעולם הולכים אחריו. פי הוא אומר תחלה, והעולם אומרים אחריו, וכן מתנהג עוד להלן יותר.

ואחר-כך הוא מסתכל בעצמו: "מי אנכי ליכך ולקהקדים לפני העולם". ועל-כן אחר-כך הוא מתנהג להפך: שהעולם אומרים תחלה, ואחר-כך הפעל-

תפלה, כגון "מלך עליו, אמיץ המנשא", וכן "אתה הוא אלקינו בשמים ובארץ", וכן "ונתנה תקה", וכן בכל התפלות - שבכלם העולם אומרים הפיוטים והחרוזים קדם להבעלת תפלה, והבעלת תפלה אחריהם. ובתחלה היה להפך, כי הוא מסתכל בעצמו וכו'.

מא. שיח שרפי קדש ח"ב קיא - פעם בראשי השנה פשהבחין רבנו באחד מאנ"ש, שהכין ודאג לעצמו לפני נטילת ידיים לסעודה, מעט דבש עם החלה לברפת המוציא, נענה ואמר: "כמו ילדים, המוציא עם דבש!" [אזינווי קינדערלעך, המוציא מיט האניג]. כאומר: שזה מנהג ילדים קטנים להכין לעצמם חלה עם דבש, מחמת שחוששים שאחר-כך לא ישאר להם.

יום הדין - לשפט את עצמו

"מלך במשפט יעמיד ארץ" (משלי כט, ד)
"למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך" (תהלים קיט, צא)
כשיש דין למטה, אין דין למעלה.
ואם אין דין למטה, יש דין למעלה. (דברים רבך ה, ה)

א. ח"א טו, א"ב - מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז, הינו סודות התורה שיתגלה לעתיד, צריך להעלות מדת היראה לשרשה.

ובמה מעלין את היראה? - בבחינת 'משפט'! - כמו שכתוב (משלי כט, ד): "מלך במשפט יעמיד ארץ". ו'ארץ' הוא בחינת 'יראה', כמו שכתוב (תהלים עו, ט): "ארץ יראה" - הינו: שישפט את כל עסקיו, כמו שכתוב (תהלים קיב, ה): "יכלכל דבריו במשפט". הינו: שישפט וידין בעצמו כל עסקיו.

ובזה יסיר מעליו כל הפחדים, ויעלה בחינת יראה ברה ונקיה, ותשאר אך 'יראת השם', ולא יראה אחרת.

כי כשאין אדם דן ושופט את עצמו - אזי דנין ושופטין אותו למעלה, כי "אם אין דין למטה, יש דין למעלה" (דברים רבך ה, ה).

וכששופטין את האדם במשפט דלעלא - אזי הדין נתלבש בכל הדברים, וכל הדברים נעשים שלוחים למקום לעשות בזה האיש משפט כתוב, כמו שאמרו חז"ל (נדרים מא. על תהלים קיט, צא): "למשפטיך עמדו, אזי הכל עבדיך לעשות דין בזה האדם".

אבל כששופט את עצמו - כשיש דין למטה אין דין למעלה, ואין היראה מתלבש בשום דבר לעורר את האדם - כי הוא בעצמו נתעורר.

וזהו (תהלים נ, כג): "ישם דרך", "מי שישם ארחותיו" (סוטה ה:) - הינו ששופט ארחותיו. על-ידי-זה: "אראנו בישע אלקים" - זה בחינת 'יראה', כמו שכתוב (קהלת יב, יג): "את האלקים ירא", הינו: בחינת 'יראה' עולה מהקלפה ומהאמות, על-ידי 'משפט' - כי מתחלה היתה נתלבש בקלפה.

וזהו שהאדם מפחד את עצמו מאיזה דבר, משר או מנגבים ושאר פחדים - זה הוא שה'יראה' נתלבש בזה הדבר. כי אם לא היה נתלבש ה'יראה' בזה הדבר - לא היה כח בזה הדבר להפחיד את האדם.

ב. ח"א קנד - דע: כי יש 'ראות נפולות'. וכל היסורין והדינים שיש לאדם, כלם הם מהיראות הנפולות שנפלו לתוך זה הדבר שהוא מתפחד ויש לו יסורין ממנו - מחמת היראה העליונה שנפלה ונתלבשה באלו הדברים. וצריך להעלות היראות הנפולות, לשרשם למקומם. ומקום היראה היא בלב וכו'.

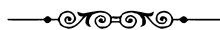
והנה בתיב (משלי כט, ד): "מלך במשפט יעמיד ארץ" - הינו: על-ידי 'משפט', מעמיד ומעלה ה'יראה, שהיא בחינת 'ארץ', כמו שכתוב (תהלים עו, ט): "ארץ יראה".

ו'משפט' הוא - מה שהאדם שופט ודן עצמו על כל דבר ודבר שעושה, טרם שידינו אותו למעלה.

ועל-ידי-זה נצול מדין שלמעלה - כי "כשיש דין למטה אין דין למעלה" (דברים רבך ה, ה). וכיון שאין עליו דין - אין צריכה היראה לכל ולהתלבש למטה, ואין צריך לירא משום דבר, ואין לו רק 'יראה העליונה', 'יראת הרומומות'.

ג. ח"א קסט - להמתיק הדין - הוא על-ידי שהאדם דן את עצמו, והינו: על כל מה שעושה, ידין וישפט בעצמו על כל דבר "אם פך ראוי לו לעשות!" - ויפשפש במעשיו, ויתקנם כראוי על-פי דין ומשפט התורה.

ועל-ידי-זה ממתיק ומבטל הדין שלמעלה - כי "כשיש דין למטה, אין דין למעלה" (דברים רבך ה, ה).

ידי דברים' לפני הצדיק

א. ח"א ד, א-ג - ראוי להדביקים להצדיק-האמת, לדעת: "שכל מאורעותיו הם לטובתו!"

וכשאדם יודע זאת - זאת הבחינה הוא מעין-עולם-הבא. וזה זוכין על-ידי 'ודוי-דברים' לפני התלמיד-הכם. ואז יזכה לידע: שכל מה שעובר עליו כל ימי חייו, הכל לטובתו, כי הכל מחמת אהבה שהקדוש-ברוך-הוא אוהב אותו.

לו ממוזן, עדין אינו יודע באיזה דרך הוא מהלך, כי יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות" (משלי יד, יב).

אבל עליידי ודוידברים' לפני התלמידים - עליידי זה, התלמידים מדריך אותו בדרך הישר לפי שרש נשמתו, ונתתקן הכל.

ח. ח"א ד, ט - בכל פעם שבא אצל התלמידים - יספר לפניו כל לבו, ועליידי זה, אתה נכלל בהאינסוף. ועליידי זה יזכה לידע: שכל מארעותיו הם לטובתו! ויברך על הכל הטוב והמטיב. וזאת הבחינה הוא מעיר עולם הבא.

ט. פרפראות לחנמה להרב מטשעהרין ז"ל, ח"א ד - התקונים שנעשין עליידי ה'ודוי לפני הצדיק' - נעשה עכשו גם כן, עליידי שבאין על ציונו הקדוש, ומרביין שם בתפלות וודוים וכו'.

י. ירח האיתנים להרב מטשעהרין ז"ל, ח"א ד - בראשי השנה אנו עוסקין בבנין ה'מלכות דקדשה' וחרבן ממשלת העבו"ם, כאשר אנו מתפללין עליה הרבה בראשי השנה.

ומחמת שאי אפשר אלא עליידי ודוידברים' לפני תלמידים אמתי שהוא בחינת משה - עליידי צריכין לזהר ביותר, לנסע לצדיקים אמתיים על ראשי השנה, או על כל פנים להתפלל על קברי צדיקים בערב ראשי השנה, כמבאר בשלחן ערוך (שלקרעו ארבעים תקפא, ד), כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייתם" (חלוין ז), כי אז הם נכללים כביכול באינסוף יתברך ממש. ועליידי הודוים שמתודים על קבריהם, ועליידי התפלות והתחנונים שמרבים שם, עליידי זה מחזירין המלכות לשרשה, הינו אל רצון איין סוף.

חֲדָשׁ תַּשְׁרִי

א. ח"א נב, ה - עזות דקדשה, הוא בחינת תשרי. ועליידי נקרא ירח האתנים, מלשון תקיפות ועזות - פי אז צועקין ישראל קולות וקול שופר, שהקולות כלם הן בחינת עזות.

וזה: תשרי, בגימטריא שתי פעמים חות"ם, עם השתי תבות. ועליידי בתשרי שמחת ישראל - פי עזות דקדשה הוא עליידי השמחה.

ב. ח"א מט, ו - תרין דרועין" (תקוני יזכר מה), הם תשרי וניסן. והם ימי תשובה, כי בניסן עתידין לגאל" (ראשי השנה יא), ואין הגאולה אלא עליידי תשובה וכו'. וזה לשון תשרי, לשון שירה. ולשון פסח, פה סח' (שער הפנות פסח), כמו שפתיב (ישעיה ל, כט): "השיר יהיה לכם כליל התקדש הג", כי יתער שיר ונגונא בעלמא, בבחינת פ"ה ס"ח וכו'.

ג. ח"א נ, יא - תשרי, בחינת תפלה בבחינת דין, בחינת (תהלים עד, י): "אתה פוררת בעזה ים, שפרת ראשי

וזה עקר שלמות הדעת של האדם: "שלא יבעט ולא יתבלבל מההרפתקאות שעוברין עליו, רק יאמין שהכל לטובתו הנצחית!"

ב. ח"א ד, א-ב-ג - עליידי ודוידברים' לפני התלמידים האמת - מעלה בחינת מלכות דקדשה לשרשה, ומבטל ממשלת העבו"ם.

ועליידי זה זוכה לידע: שכל מארעותיו הם לטובתו! ויברך על הכל הטוב והמטיב, שזאת הבחינה הוא מעיר עולם הבא.

ג. ח"א ד, ה - עקר התקון של כל העוונות, הוא עליידי הצדיקה האמת. ומי שרוצה לזכות לאחרית טוב לנצח, צריך להשתדל בכל כחו להתקרב לצדיקה האמת ותלמידים. ויספר לפני הצדיק כל לבו, הינו ודוידברים!

ועליידי זה מוחלין לו כל עוונותיו! - פי עוונותיו של אדם חקוקים על עצמותיו. פי כל עברה יש לה צרוף אותיות, וכשעובר איזה עברה, אזי נחקק צרוף רע על עצמותיו, פי אותיות הלאו שעבר. ועליידי זה מכניס בחינת הדבור של הלאו הזה שעבר, בתוך הטמאה. ועליידי זה מביא מלכות דקדשה לתוך גלות דסטרא אחרא. וזה הצרוף הרע שנחקק על עצמותיו נוקם בו. ועליידי ודוידברים' לפני התלמידים חכם - יוצא מעצמותיו האותיות החקוקים עליהם, ונתתקן הכל.

ד. ח"א ד, ז - התלמידים הם שהוא בבחינת משה, בחינת איין, שמשים עצמו פשירים, בחינת: "והאיש משה עניו מאד" (במדבר יב, ג) - יש לו פה לכפר עונות, כשבאין ומתודין לפניו.

ה. ח"א ד, ח - מי שרוצה לילך בדרך הקדש - צריך לשבר כל המדות רעות שנמשכין מהארבעה יסודות. ויספר לפני התלמידים כל לבו, הינו ודוידברים. והתלמידים יפרש ויברר לו דרך לפי שרש נשמתו.

ו. ח"א ד, ח - יש שלש בחינות בהתקרבות לצדיקים. שעליידי שלש בחינות אלו נתתקן הכל, ואלו הם:

(א) הבחינה הראשונה, כשרוצה את הצדיק - עליידי זה מבטל המדות רעות הנמשכין משני היסודות דומם צומח - הינו: עצבות ועצלות ותולדותיהן, ותאוות רעות. וזוכין לשמחה וזריזות.

(ב) הבחינה השנייה, הצדקה שנותן לתלמידים - שעליידי זה נצול ממדות רעות של שני היסודות ח' מדבר - שהן דברים בטלים ולשון הרע וצאוה ותולדותיהן. פי עליידי דברים בטלים ולשון הרע, בא עניות. וגם עליידי צאוה, בא עניות. ועליידי הצדקה לתלמידים - מתקנין זאת, וזוכין לעשירות.

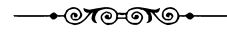
(ג) הבחינה השלישית, כשמתודה ודוידברים' לפני התלמידים - שעליידי זה, התלמידים מדריך אותו לדרך ישר לפי שרש נשמתו. וזה העקר, כי אז נצול מהכל.

ז. ח"א ד, ח - קדם שהתודה וספר כל לבו לפני התלמידים, אף עליידי שהיה אצל התלמידים ונתן

תנינים על המים", ים ש'פרת ראשי תנינים, ראשי תבות הוא צרוף תשרי'.

גם תשרי' - בחינת גרים, בחינת (שמות כג, ט): "ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם" וכו', סופי תבות: תשרי'.

גם תשרי' - בחינת חדוש העולם, בחינת: תבוא תשרי מראש אמנה" (עין בפנים).

כלליות ימים נוראים

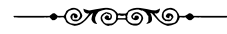
א. שיחות הר"ן פז - בימים הנוראים צריכים לבנות הרבה, והעקר הוא להיות בבחינת: "נער בכח" (שמות ב, 1) - שישלך כל חכמתו ויכבדו, ויבכה לפני השם יתברך על נגעי לבבו ומכאוביו שידע בנפשו, כמו תינוק הבוכה לפני אביו.

ועלידייזה זוכין לאתרוג נאה. וכל מה שנמשך יותר לבחינת נער בוכה ובוכה ביותר - זוכה לאתרוג נאה ביותר.

ב. שיחות הר"ן פז - עלידי הבכיה שבוכין בימים נוראים - נעשה בחינת אהבה, בחינת הבוק יד ימין, בחינת ספה'.

ג. חיי מוהר"ן, בהקדמת מוהר"ן ז"ל; לקוטי הלכות ספה' ז, א - עקר החיים, הוא חיים אמתיים, שהיא חכמה אמיתית. ועקר החכמה: להשתדל ולהתיגע לידע ולהכיר אותו יתברך, שהוא חי החיים. וכל אחד כפי קרובו לזה, כן חיו חיים, ולהפך להפך.

ועל אלו החיים אנו מתפללים הרבה בראשי השנה ויום הכפורים: "זכרנו לחיים", "וכתב לחיים", כי חוץ מזה הכל הבל ואין שום חיים כלל. ועל חיים אלו נאמר (דברים טו, ט): "למען תחיה". (וכן ב'לקוטי הלכות, תפלין ה, כג - עירוש).

עשרת ימי תשובה

א. ח"ב ה, יד - בעשרת ימי תשובה - נמשך עלידי התשובה שעושין אז - 'התנוצצות המחין, בחינת תפלין, 'חותם דקדשה, בחינת 'תקוה הברית'.

ב. ח"ב עג (על פי לקוטי עצות, תשובה לב) - מי שרוצה לזכות לתשובה, יהיה רגיל באמירת תהלים. פי תהלים מסגל לתשובה.

כי יש מניעות רבות מאד מלעשות תשובה. א) פי יש אחד שאין לו התעוררות כלל לתשובה. ב) ואפלו מי שמתעורר לעשות תשובה - יש כמה מניעות לזה - פי יש כמה ששער התשובה סגור בפניהם. ג) ויש שאינו יודע להגיע אל השער השיף לו - שדרך שם דיקא צריך לשוב להשם יתברך.

וכיוצא בזה שארי מניעות המונעים את האדם מן התשובה - עד שיכול חסדו שלום לבלות ימיו ולמות בלא תשובה חסדו ושלום.

ועל כליזה מסגל אמירת תהלים - א) שאפלו אם אין לו שום התעוררות לתשובה, עלידי תהלים יזכה להתעורר לתשובה, כי כל אדם ואדם כפי מה שהוא, יכול למצא את עצמו בתוך אמירת תהלים, ועלידייזה יזכה להתעורר ולעשות תשובה. ב) ולבא לשער של תשובה השיף לנשמתו. ג) ולפתח השער - עד שיזכה לתשובה שלמה. - ועלידייזה ישוב השם יתברך אליו וירחמהו אשרי לו.

עליפן בימי אלול ועשרת ימי תשובה - עוסקין אז כל ישראל באמירת תהלים, פי אמירת תהלים מסגל לתשובה.

אבל צריכין לעסק גם בכל השנה בלה באמירת תהלים בכונה - כדי לזכות לתשובה, כנ"ל.

ג. לקוטי הלכות ראשי השנה ג, ח - וזה שנהגו העולם עליפי גדולי עולם: "שלא להתענות בעשרת ימי תשובה, כיון שיש עוד אחר חצות, ואחר כך אוכלין!" - וכן שמעתי מרבנו ז"ל: "שכן ראוי לנהג!"

ד. שיחות הר"ן עא - בענין מה שכתוב בזהר הקדוש (וישב קפח. ויחי ריט): "שעל פנים הברית, בפרט מאן דאושיד זרעא בריקניא, [מוציא זרע לבטלה] חסדו שלום וכו', אין מועיל תשובה!" - אמר רבנו ז"ל: "שאין הדבר פן, רק על הכל מועיל תשובה!" - ואמר: "שבה המאמר זה, אין שום אדם מבין הפשט, רק הוא לבד! - והכלל: שבאמת מועיל תשובה בודאי על חטא זה, אפלו אם הרבה לפשע חסדו ושלום בזה.

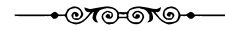
וכבר מבאר בספרים הנדפסים כבר: שעקר התשובה הוא, לבל יעשה עוד מכאן ולהבא. והוא מכרח לעבר באלו המקומות והענינים שהיה בתחלה, ולהתנסות שם. וכשמרחם על עצמו עכשו, ואינו עושה עוד מה שעשה מקדם, ומשבר תאותו - זהו עקר התשובה.

ה. שיחות הר"ן רנא - בימי אלול ועשרת ימי תשובה וימים נוראים עד 'הושענא רבא' - צוה לכמה אנשים: "לומר אז כל ספרי תנ"ך, מתחלתם ועד סופם!" - וגם הוא בעצמו נהג כך כמה פעמים! - גם היה גומר כמה ספרים בימים הללו!

ו. חיי מוהר"ן תנג - אמר רבנו ז"ל: כמו שאתם רואים אותי, רצוני לומר שבודאי אתם מחזיקים אותי לצדיק גמור, אהי עליפייכן אם הייתי עובר חסדו שלום עברה גדולה ביותר, אהי עליפייכן, לא הייתה העברה משלכת אותי כלל, רק הייתי אחר העברה איש כשר כמו קדם, רק אחר כך הייתי עשה תשובה!

[אט ווי איר זעהט מיד, איך זאל חסדו שלום עובר זיין די גרעסטע עבירה, וואלט דאס מיד גארנישט אראפגענווארפן, איך וואלט נאכדעם געווען אזוי א ערליכער איד ווי פריער, דערנאך וואלט איך תשובה געטאן.]

ז. חיי-מוהר"ן דש - מה אתם יכולים לעשות תשובה? - וכי מספיקים מיכם וכחכם בלכם לתקן פגם אחד ממה שקלקלתם? - רק אני עושה תשובה בשבילכם! - ויש לאל ידי לתקן הכל, כל מה שקלקלתם עד הנה! - רק העקר: מעתה לא תעשו עוד! - ואפלו מהיום והלאה, איני מקפיד על השגנות שתעברו חסיושלום! - רק העקר: שעל-בלי-פנים תשמרו עצמכם מ'מזיד'!

נסיעה לצדיקים-אמתיים על ראש-השנה

- אומאן ראש-השנה -

א. ח"א סא, וז"ח - כל מקום שיש איזה דין וצמצום - נמתק על-ידי תקון אמונת-הכמים - שעל-ידי זה נתרבין הספרים של התורה הקדושה. פי כל המתקות של כל הצמצומים והדינים הוא על-ידי השכל, פי "בלם במחשבה אתגריהו" (זהר פקודי רנד). שהשכל הוא שרש הדינים, ושם נמתקים הדינים. פי אין הדין נמתק אלא בשרשו, וכל דין וצמצום צריך שיהיה נמתק בשכל השיף לו, ששם שרשו. אך יש 'חכמה עלאה' שכל החכמות כלולים שם, ומקבלין משם, ועל-כן שם נמתקים כל הדינים.

פי כל דבר שבעולם, יש לו צמצום אחר בכמות ואיכות. וכל הצמצומים שבעולם, כלם נרשמים ב'אבן שתיה' שממנו השתת העולם, וכלם מקבלין ממנו, ושם המתקת כל הדינים, פי הוא בחינת 'חכמה עלאה', בחינת 'קדשי קדשים'. פי השכל נקרא 'קדש', וכלם מקבלין ונכללים בבחינת 'קדשי קדשים', שהוא בחינת 'חכמה עלאה', שכלול מכלם, ומשם המתקת כל הדינים, בפרטיות ובכלליות.

וזהו בחינת מה שנוסעין על ראש-השנה לצדיקים. פי ראש-השנה הוא יומא דדינא של כל השנה, וכל אחד בא עם קדשתו וצמצומיו אל הצדיק-הדור, שהוא בחינת 'קדשי קדשים', בחינת 'אבן שתיה', ועל-ידי זה נמתקים כל הדינים.

וזה בחינת 'אבני יעקב' שנכללו בלם בתוך 'אבן שתיה' (בראשית רבה סח; זהר נח; ויחי רלא) פי ה'נפשות' הם בחינת 'אבנים' וכו', וכלם באים ונכללים בתוך הצדיק הדור, שהוא בחינת 'אבן שתיה', ועל-ידי זה נמתקים כל הצמצומים

ועל-ידי שנכללים יחד כל הנפשות, על-ידי זה נעשה 'שמחה', בבחינת (משלי יג ט): "אור צדיקים ישמח". פי ה'נפש' הוא בחינת 'נר', בבחינת (שם כ כז):

"נר ה' נשמת אדם". וכשנכללין יחד, נעשה מהם 'אור', ועל-ידי זה נעשה 'שמחה', בחינת: "אור צדיקים ישמח".

[בלקוטי-עצות (מועדי ה', ראש-השנה ה'): על-ידי שנוסעין על ראש-השנה לצדיקים-אמתיים, נמתקין כל הדינים שבעולם. ואף שיש איזה דין, הכל נמתקין על-ידי זה, וזה צריכין בראש-השנה. על-כן נוסעין על ראש-השנה דיקא. גם על-ידי שבאים כמה נפשות ישראל להצדיק האמת על ראש-השנה, ונכללין יחד באהבה רבה, על-ידי זה בא שמחה גדולה וחדוה רבה.]

[ב'פרפראות-לחכמה' ח"א סא, יד (על התורה הנ"ל): זה בחינת שהבטיח להם (תנ"ך מוהר"ן ריח): "שגם אחר הסתלקותו, בשוהיו נכללים יחד באהבה ואחדות - אזי בודאי יגמר עמם לטובה מה שהתחיל לעסוק עמם, עד שיהיו כלם בשרים וצדיקים. ואפלו מי שיתחבר עמם, יהיה גם-כן איש כשר וצדיק באמת".

וזה מובן ממילא: שגם ענין הנסיעה על ראש-השנה לצדיקים - היה דעתו ז"ל גם-כן, על ענין הנסיעה שנוסעין כל אנשי-שלומו בכל שנה לאומיו, להשתטח על קברו הקדוש, ולהרבות שם בתחנונים בכל ערב ראש-השנה, ואחר-כך מתפללין כל הקבוץ הקדוש הזה ביחד בראש-השנה, בבית-הכנסת הגדול והקדוש שנקרא על שמו ז"ל, בכלליות גדול ובאחדות רב ואהבה רבה ועצומה מאד כל החברים זה לזה ממש, כלם בלב אחד פאי ש אחד, ובהתקשרות גדול לכל הצדיק-אמת, ובפרט לכל וזכות הגדול והנורא של רבנו ז"ל - אשר כל רעותין טבין של כלל אנשי-שלומו תקיעין תפון, גם כל השנה בעבודה שעובד את השם יתברך כל אחד בביתו, בפרט בזמן קהלה לכל, בעת שמתקבצין ומתאספין כלם לשפך את לבם ברחמים ותחנונים לפני השם-יתברך על ציונו הקדוש, ואחר-כך מתפללין יחד בראש-השנה בהתקשרות גדול בלב ונפש לכל הצדיקים וכו', בפרט אליו ז"ל.

והחוש מעיד: שענין זה של הקבוץ - שמתקבצין כלל אנשי-שלומו על ראש-השנה לאומיו - זהו עקר הכלליות וקשר האחדות של כל אנשי-שלומו בקשר אחד. ורק זהו אנו מקימין רצונו ז"ל: "להיות מחזיקים את עצמם כלל אנשי-שלומו בקשר אחד באהבה ואחדות" פנ"ל, ורק על-ידי זה עקר קיום הארת השארתו הקדושה לנצח, פאשר הבטיח ז"ל: "שענינו לא יפסק, והאש שלו תוקד עד ימות המשיח" פנ"ל.

וכנראה בחוש: אשר זה יותר מששים שנה אחר הסתלקותו ז"ל, והאש הקדוש של אמונת-הכמים בו ז"ל, ובחבוריו הקדושים, ובכל הצדיקי-אמת - בוער בלב אנשי-שלומו עד אין-סוף ממש, ומשתדלים לעסוק בעניניו ז"ל בכל-פעם בהשתדלות יתרה ביותר, להפיץ מעינותיו חוצה, להדפיס חבוריו ז"ל, ולבנות בניניו הקדושים, ולעסוק בכל עניניו על צד היותר טוב.

וכבר יש רבים מאנשי-שלומו - אשר כמעט שלא הפירו ולא ידעו ולא ראו גם שום אחד מתלמידי הקדושים ז"ל, ואף-על-פי-כן בוער בלבם עסקיו ועניניו של רבנו הקדוש ז"ל, פאש יוקדת ממש, ושותים בצמא את כל דבריו ודברי תלמידי הקדושים ז"ל, והם עליהם ממש "כמים קרים על נפש עיפה" (משלי כה, כה), ועובדים את השם באמת בכל לבם ובכל נפשם. והכל בכח קדשת ההתנוצצות הארת הדעת הקדוש שנשאר בעולם מרבנו הקדוש ז"ל על-ידי חבוריו ותלמידי הקדושים.

ועקר יסוד קיום כל הענין זה הנ"ל - הכל הוא על-ידי הענין הקדוש של ההתקבצות וההתאספות יחד של כלל אנשי-שלומו על ראש-השנה. וגם פני אשר נתבאר למעלה: שרצון רבנו ז"ל היה: שגם אחר הסתלקותו ז"ל, יהיו כל אנשי-שלומו באגדה אחת וקשר אחד. וכאן במאמר זה מבאר: שעל-ידי האהבה והכלליות שנכללין יחד, על-ידי זה נמתקין כל הדינים. "ודבר בעתו מה טוב" (שם טו, כג).

ומובן ממילא: פי מאחר שראש-השנה הוא יומא דדינא של כל השנה - אז בודאי הזמן גרמא לזה ביותר, להתאסף כלם ביחד בכללות אחד.

בּוֹדָאֵי יֵשׁ אֵיזָה בְּחִינַת הָאֶרֶז וְנִקְדָּה הַקְדוּשָׁה מֵה שְׁקִבֵּל עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוּתוֹ אֲלֵינוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי שְׁנִכְלָל גַּם-כֵּן בְּהַקְבוּץ הַקְדוּשׁ הַזֶּה וְכוּ'.

וְכֵן 'חֹשׁ הַשְּׂמִיעָה' שֶׁנִּתְתַּקֵּן עַל-יְדֵי שְׁכָל אֶחָד שׁוֹמֵעַ הַמוֹסֵר שֶׁל הָרֵב - זֶה שֶׁנֶּדַּע עִכְשָׁו גַּם-כֵּן - דְּעַל-יְדֵי שֶׁשׁוֹמֵעַ הַהֲתַעֲוִרֹת הַגְּדוֹל וְהַקּוֹלוֹת וְהַצִּעְקוֹת וְהַבְּכִיּוֹת הַגְּדוֹלוֹת מֵעֵמֶק הַלֵּב שֵׁישׁ אֵז בֵּין כָּלל הַקְבוּץ - שְׂאִין צְרִיכִין מוֹסֵר גְּדוֹל מִזֶּה, פִּי מִתְפַּעֵל נִפְשֵׁי הַרוּאָה וְהַשׁוֹמֵעַ גַּם מִרְחוֹק בְּיָדוּעַ.

וְכֵן 'חֹשׁ הַטַּעַם' מֵה שְׁכָל אֶחָד טוֹעֵם מִתִּיקוֹת וְכוּ' - זֶה בּוֹדָאֵי שֶׁנֶּדַּע גַּם עִכְשָׁו - כִּי אֵז כָּל אֶחָד טוֹעֵם מִתִּיקוֹת טַעַם הַזְּכוֹת הַקְדוּשׁ שֶׁזָּכָה לְהִתְקַרֵּב אֲלֵינוּ ז"ל, וְלִהְיוֹת בְּכָלל הַקְבוּץ הַקְדוּשׁ שְׁלוֹ, עַד שְׁכָל אֶחָד נוֹתֵן הוֹדָאָה עַל חֶלְקוֹ, וְאוֹמֵר בְּפִה מְלֵא (תְּהִלִּים טז, ו): "חֲבָלִים נִפְלוּ לִי בְּנַעֲמִים" וְכוּ'.

[ב'פ'רפ'ראוֹת-לְחַקְמָה ח"ב ה, כז: אֲדַרְבָּא דִּיקָא עִכְשָׁו שְׂאִין אֲנוּ זִמְכִין לְרָאוֹת אֵת מוֹרְנוּ בְּעֵינֵי אָדָם מִמֶּשֶׁ, וְכֵן לְשׁוֹמֵעַ מוֹסֵר מִפִּי הַקְדוּשׁ, וְלִטַּעַם מִתִּיקוֹת אֲמָרֵי נַעַם שְׁלוֹ בְּפַעַל מִמֶּשׁ בַּשַּׁעַת הַקְבוּץ כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בְּחַיִּים חַיִּיתוֹ ז"ל, וְאֲדַע-עַל-פִּי-כֵן מִתְקַבְּצִין אֲלֵינוּ, וְנִשְׁעָנִין עַל זְכוּתוֹ הַקְדוּשָׁה, וְכָל אֶחָד צוֹעֵק מֵעֵמֶק לְבָבוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּדוֹל לְזָכוֹת לְשׁוֹב אֶל הַשָּׁם, וְלִהֲתַקְרֵב אֲלֵינוּ וְיִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת.

וְהַחֹלְקִים רוֹאִים אֵת כָּל זֶה, וְתַמְהִים וְשׂוֹאֲלִים וְחוֹרְקִין שְׁנִיהֶם מֵאֵד עַל עֵנִין הַקְבוּץ הַזֶּה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בִּיגִיעוֹת וְטָרְחוֹת גְּדוֹלוֹת כְּלִבָּהּ, וְמָה אַתֶּם רוֹאִים וְמָה אַתֶּם שׁוֹמְעִים וְכוּ'.

וְאִי-אֶפְשֵׁר לְהַשִּׁיב לָהֶם שׁוֹם תְּשׁוּבָה נּוֹצֵחַת כָּלל - כִּי עֵנִין זֶה, הוּא רַק כָּל חֵד כְּפֹסֵם מֵה דְמַשְׁעֵר בְּלִבָּהּ, יוֹדֵעַ וּמְרַגֵּשׁ גְּדוֹל קִדְשָׁת הָעֵנִין הַזֶּה, וְגָדֹל הַפְּעִלָּה הַקְדוּשָׁה וְהַתּוֹעֵלָתָה הַגְּדוֹל שֶׁמִּיָּעַ עַל-יְדֵי-זֶה לְכָל אֶחָד מִהַקְבוּץ הַזֶּה.

נִמְצָא: שֶׁהַעֲבוּדָה הַזֹּאת הִיא עֲבוּדָה פְּשוּטָה וְתַמִּיקָה, שֶׁצְרִיכִין לְסַלֵּק כָּל הַחֲכָמוֹת, וְלַעֲבֹד אֵת הַשָּׁם בְּתַמִּימוֹת, וְלַעֲשׂוֹת גַּם דְּבָרִים הַנְּרָאִים כְּשֶׁנֶּעֱוֵן מִמֶּשׁ בְּעֵינֵי הַעוֹלָם, וְהַכֵּל בְּשִׁבִּיל אֲהַבְתּוֹ וְעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ' - כְּמִבְּאֵר שֶׁם בְּאוֹת ט"ו בַּתּוֹרָה הַנִּזְכָּר.

ה. ח"ב מ; ספֶר-הַמִּדּוֹת 'אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל' ח"ב ז:
סֶפֶר-הַמִּדּוֹת 'צְדִיק' ח"ב נא - מִי שִׁוִּדַּע מֵאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, שֶׁטַּעַם בְּאַמֶּת טַעַם אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, הוּא יָכוֹל לְהַכִּיר בְּאַחַר אִם הִיָּה אֶצֶל צְדִיק עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה אִם לֹא. כִּי מִי שֶׁזָּכָה לְהִיָּוֵת אֶצֶל צְדִיק-אַמְתִּי עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, אֵז בְּכָל מְקוֹם שֶׁהָאִישׁ הַזֶּה מִסְתַּכֵּל, נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ הָאוִיר בְּבַחֲנֵינָה אוִירָא דְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן, מִי שִׁוִּדַּע מִטַּעַם אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, כָּל אֶחָד לְפִי עֵרְבוֹ, הוּא מְחַיֵּב לְהַרְגִּישׁ טַעַם אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל בְּשִׁפּוּגַע וּמִתּוֹעַד יַחַד עִם זֶה הָאִישׁ שֶׁהִיָּה אֶצֶל צְדִיק-אַמְתִּי עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, כִּי עַל יְדוֹ נַעֲשֶׂה הָאוִיר בְּבַחֲנֵינָה אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל בְּנִזְכָּר.

ו. ח"ב מ - הַצְּדִיק-הָאֲמֵת שֶׁעוֹסֵק לְקַרֵּב בְּנֵי אָדָם לְהַשִּׁיב-יִתְבָּרַךְ, הוּא עֹקֵר הַהֲתַפְּאָרוֹת שֶׁהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי עַל יְדוֹ כָּל הַהֲתַקְרְבוּת וְהַהֲתַפְּאָרוֹת.

וְעַל-כֵּן מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל בּוֹ, וְעֹקֵר הַדְּבָר בַּשַּׁעַת הַקְבוּץ מֵהַבָּאִים אֲלֵינוּ לְשִׁמְעַת דְּבַר הַשָּׁם, וּבִיּוֹתֵר בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, שְׂאֵז הוּא זְמַן הַקְבוּץ הַגְּדוֹל בִּיּוֹתֵר, וְאֵזִי הַהֲתַפְּאָרוֹת גְּדוֹל בִּיּוֹתֵר, מִחֲמַת שֶׁמִּתְקַבְּצִים הַרְּבֵה

(שֶׁזֶה בְּחִינַת מֵה שָׁגַם בְּכָל-יִשְׂרָאֵל מִתְאַסְּפִין עַל יָמֵים-נוֹרָאִים מִכָּל הַכְּפָרִים, לְהִתְפַּלֵּל בְּיַחַד בְּבִתְרֵי-כְּנִסְיֹת וּבְבִתְרֵי-מִקְדָּשׁוֹ), וְלִהְיוֹת עֵנִין בְּכַח וְזָכוֹת הַצְּדִיק הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אַבְרָם-שְׁתִּיחַ', וְלִהְיוֹת לְכָל הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ: שִׁמְתִּיק כָּל הַצְּמֻצוּמִים וְהַדִּינִים מְעַלְּנוּ וּמַעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְיוֹצֵא כְּאוֹר מִשְׁפָּטִינוּ.

ב. ח"א ריא - מֵה שֶׁהַעוֹלָם נוֹסְעִים עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה לְצְדִיקִים - כִּי עֹקֵר ה'הַמְתַּקֵּת הַדִּינִים', אֵינוֹ אֶלָּא עַל-יְדֵי קִדְשָׁת וְטָהֳרַת הַמִּחְשְׁבוֹת. וְאִי-אֶפְשֵׁר לְטַהֵר וּלְקַדְּשׁ הַמִּחְשְׁבָה, אֶלָּא עַל-יְדֵי הַתְּקַשְׁרוֹת לְצְדִיקִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יג, יט): "וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֵת עֲצָמוֹת יוֹסֵף". 'מֹשֶׁה' הוּא בְּחִינַת 'מַחִי'ן, וְ'יוֹסֵף' הוּא בְּחִינַת 'צְדִיק'. וְרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הוּא מְקוֹר הַדִּינִים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, וְצְרִיף לְהַזְהִיר אֵז בִּיּוֹתֵר לְקַדְּשׁ וּלְטַהֵר אֵת הַמִּחְשְׁבוֹת כְּדֵי לְהַמְתִּיקָם. וּבְשִׁבִּיל זֶה נוֹסְעִין לְצְדִיקִים, כְּדֵי לְזָכוֹת לְקִדְשָׁת הַמִּחְשְׁבָה וְלִהְיוֹת הַדִּינִים.

[ב'פ'רפ'ראוֹת-לְחַקְמָה ח"א סא, יד: בְּזֶה גִלָּה דַּעְתוֹ בְּפִרוּשׁוֹ: שֶׁכּוֹנֵנוּ לְהַתְאַסֵּף יַחַד גַּם עַל קְבוּרוֹ ז"ל לְהַתְפַּלֵּל שָׁם, כִּי 'עֲצָמוֹת יוֹסֵף' הוּא בְּחִינַת קְבֵר הַצְּדִיק מִמֶּשֶׁ].

ג. ח"ב א, יד - מִי שֶׁזָּכָה לְהַתְּקַשֵּׁר וּלְאַחֵז עֲצָמוֹ בְּשִׁרְשֵׁי נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת 'כֶּסֶף הַכְּבוֹד' - הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, וְלָדוֹן אֵת הַכֵּל לְכַפֵּי-זָכוֹת.

ד. ח"ב ה, טז - עֹקֵר זְמַן הַקְבוּץ לְהָרֵב הָאֲמֵת, הוּא בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, שְׂאֵז הוּא תְּקוּן שֶׁל כָּל הַחֲמֻשָּׁה חוּשִׁים [רְאִיָּה, שְׂמִיעָה, רִיחַ, טַעַם, מַשׁוּשׁ]. כִּי תְּקוּן הַחֲמֻשָּׁה חוּשִׁים שְׁעַל-יְדֵי הָרֵב עִם הַתְּלַמִּידִים, וְתְּקוּן הַחֲמֻשָּׁה חוּשִׁים שְׁעַל-יְדֵי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה - מְאִירִים וּמְחַזְּקִים זֶה אֵת זֶה.

(א) כִּי עַל-יְדֵי ה'רְאִיָּה' שְׂוֹאֵין אֵת הָרֵב - נִתְתַּקֵּן 'חֹשׁ הָרְאִיָּה'.

(ב) וְעַל-יְדֵי שִׁשׁוּמְעִין הַמוֹסֵר שֶׁל הָרֵב - מִתְקַנֵּין 'חֹשׁ הַשְּׂמִיעָה'.

(ג) וְעַל-יְדֵי ה'טָרְחוֹת' וְה'יְגִיעוֹת' שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד כְּדֵי לְנַסֵּעַ וּלְבַא אֶל הָרֵב - מִתְקַנֵּין 'חֹשׁ הָרִיחַ' (עֵינִין בְּנִימִים).

(ד) וְעַל-יְדֵי שֶׁזָּכוּין ל'טַעַם' וְל'הַרְגִּישׁ טַעַם' אֲמָרֵי נַעַם' (עַל-פִּי מִשְׁלֵי טז, כד) שֶׁל הָרֵב - נִתְתַּקֵּן 'חֹשׁ הַטַּעַם'.

(ה) וְעַל-יְדֵי ה'הוֹצָאוֹת' שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד שֶׁמוֹצֵא אֵת מְמוֹנוֹ וְיִגִיעַ-כְּפֹו כְּדֵי לְבַא לְהָרֵב - נִתְתַּקֵּן 'חֹשׁ הַמַּשׁוּשׁ'.

[ב'פ'רפ'ראוֹת-לְחַקְמָה ח"ב ה, כז: וְכֵן תְּקוּן הַחֲמֻשָּׁה חוּשִׁים שֶׁבְּמֵה נַעֲשֶׂה גַם עִכְשָׁו.

כִּי 'חֹשׁ הָרִיחַ' שֶׁנִּתְתַּקֵּן עַל-יְדֵי הִיגִיעוֹת וְטָרְחוֹת שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד - וְכֵן 'חֹשׁ הַמַּשׁוּשׁ' שֶׁנִּתְתַּקֵּן עַל-יְדֵי הַהוֹצָאוֹת שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד לְבּוֹא אֶל הָרֵב - זֶה בּוֹדָאֵי נַעֲשֶׂה גַם עִכְשָׁו.

אֲף גַם 'חֹשׁ הָרְאִיָּה' וְהַשְּׂמִיעָה וְהַטַּעַם' - נִתְתַּקֵּן גַּם עִכְשָׁו - עַל-יְדֵי שֶׁמִּסְתַּכְּלִין עַל צִיּוּנוֹ הַקְדוּשׁ, וְעַל כָּלל הַקְבוּץ הַקְדוּשׁ הַמִּתְאַסְּפִין וּמִתְקַבְּצִין אֲלֵינוּ, וְהַכֵּל בְּכַחוֹ וְזָכוֹתוֹ הַקְדוּשָׁה ז"ל. וּבְכָל אֶחָד מִהַקְבוּץ,

בני אדם החפצים להתקרב אליו יתברך. ואזי נתגדל ונתוסף פאר ויפי הצדיק, כי הוא בעצמו עקר ההתפארות כנ"ל. ואזי מי שמסתכל בזה הצדיק האמתי, נעשין עיניו בבחינת עיני ה'. ואזי, בכל מקום שהוא מסתכל, נמשך בחינת קדשת ארץ-ישראל, בחינת: "אוירא דארץ-ישראל מהבים" (בבא בתרא קנח:).

[ב'חיי-מוהר"ן נד: דבר עמנו מענין התורה הנדפסת בלוקטי-תנינא סימן מ' המתחלת "מי שיודע מארץ-ישראל" וכו'. ואמר: שהוא היה יודע זאת מכבר, כי הלא נסעתי לארץ-ישראל, ומסתמא היה לי מקדם תאנה והשתוקקות לנסע לארץ-ישראל. וגם חלם לי ארץ-ישראל. ופעם אחת היה אצלי איש אחד ודברתי עמו, והתחיל להתעורר אצלי השוקה וחקדה גדולה לארץ-ישראל. ואחר-כך שאלתי אותו: "אם היה אצל צדיקים על ראש-השנה?" - וספר לי: "שהיה אצל כמה צדיקים גדולים אמתיים על ראש-השנה!" - ומחמת זה היה לי השתוקקות גדול כשדברתי עמו, כמבאר בהתורה הנ"ל.

ואמר לי: שאף-על-פי שידע ענין זה מקדם, אבל לא היה יודעו כלל כמו עכשו. כי אז לא היה יודע, רק זה לבד שמחמת שמדברים עם אחד שהיה אצל הצדיק על ראש-השנה, ראוי שיגיש ארץ-ישראל, מי שמשתוקק לארץ ישראל! - אבל ענין הדבר מהיכן נמשך זאת, לא היה יודע כלל כמו עכשו - כי עכשו זכה שנתגלה לו הענין בשלמות].

ב'פרפראות-לחכמה' ח"ב מ: מי שיש לו עינים לראות - הוא מתפלל מאד בכל שנה ושנה בעת זמן הקבוץ. כי מי פועל ועוסק זאת, לקבץ בכל שנה ושנה קבוץ גדול כזה ה' עליהם יחיו, ורבים בכלם הם בעלי תורה. והרבה מהם גם בעלי עסק. ויש שיש להם עסקים גדולים מאד בביתם, ולפני ראש-השנה משליף כל אחד מהם כל עסקיו שבביתו, ובא ביגיעות וטרדות גדולות. ויש שבאים ממקומות רחוקים וכו', ואין עושים שם שום דבר, רק כל אחד מבקש ומתחנן ושופך נפשו לפני השם לזכות לתשובה-שלמה וכו', ושייתקנו כל פגמיו שפגם עד עתה, ושמעתה לא יפגם עוד, ומרבים שם בתחנונים רבים ובבכיות גדולות והתעוררות גדול עד אין חקר, הן על קברו הקדוש קדם ראש-השנה, הן בבית-מדרשו הקדוש בראש-השנה בעצמו.

וכל אחד מקבל הארה והתעוררות מחברו, ובכל שנה ושנה מתחדש ומתחזק בעזרת-השם - האהבה וההתקשרות והאחדות שבין כל הקבוץ לשם-שמים, ושאינה תלויה בשום דבר כלל. וגם בעזרת-השם בכל שנה נתוספין נפשות חדשות אל כלל הקבוץ.

ורואין בחוש ממש - הפעלה הטובה שיש לכל אחד מאנשי הקבוץ בכל השנה על-ידי-זה ברוחניות. וכמעט שהחיות וההתחזקות של כל אחד בעבודת-השם כל השנה בלה - הוא על-ידי החיות דקדשה והתארה הגדולה שמקבלין אז בזמן הקבוץ. וכשנתקנו ברוחניות, ממילא מסתמא נתתקן גם בגשמיות וכו', כמבאר במקום אחר (לקוטי-מוהר"ן ח"א יד).

ז. ח"ב צד - על-ידי שכל אחד בא עם מחו ודעתו, ומקשר דעתו ומחו שבראשו, שהוא בחינת ראשי, להצדיק, שהוא "ראש בני ישראל" (שמות ל, יב), ב'ראש-השנה, שהוא גם-כן בחינת ראשי. נמצא שנתקבצו שלשה ראשים יחד, ונעשה מזה דברים עליונים מאד.

ח. שיחות-הו"ן ריד - כל מה שהצדיק מצוה לעשות, צריך לקיים. רק בשמצוה שלא לפע על ראש-השנה אליו - זה אין צריך לקיים.

ט. חיי-מוהר"ן קנו-ריט-דכ-תו - ענה רבנו ז"ל ואמר (בערב ראש-השנה האחרון באומן) בקול חזק מעמק הלב: "מה אמר לכם אין דבר גדול מזה, הינו להיות אצלי על ראש-השנה. אף-על-פי ששאר צדיקים אינם אומרים כן, פי אצלם אינו חייב גדול כל-כך להיות אצלם דיקא על ראש-השנה, הרי עוד קשיא אהת, איז נאך א קשיא".

[כלומר: בלא זה כבר מקשים עליו קשיות הרבה תמיד, ויהיה קשה עליו עוד קשיא זו גם-כן, מה שהוא מזהיר ביותר להיות אצלו על ראש-השנה דיקא יותר משאר הגדולים].

ואמר: "שכל עסקו הוא רק ראש-השנה". והפליג אז מאד מאד להיות אצלו בראש-השנה, ואמר בלשון-אשפנו בזו הלשון בקול זיע סגיא: "וואס זאל איך אייך זאגן קיין גרעסערס דערפון איז נישט פארהאנדן, איי אנדערע גוטע יודן זאגן נישט אזוי, נא איז נאך א קשיא, נאר מיין זאך איז ראש-השנה" [מה אומר לכם אין דבר גדול מזה, אי מדוע אחרים אינם אומרים כן, נו זה עוד קושיא, כל עניני הוא ראש-השנה].

גם כבר אמר: "אויף ראש-השנה דארפן אלע זיין" [על ראש-השנה כלם צריכים להיות]. - וכך זה היה באומן בראש-השנה האחרון, שאז דבר עמנו זאת. - וגם מכבר דבר עמנו הרבה: "שהוא מזהיר ומצוה, לכל מי שרוצה לשמע ולצית אותו, שיהיה אצלו על ראש-השנה". ודבר מזה הרבה כמה פעמים.

מכלל דבריו הקדושים (בערב ראש-השנה האחרון באומן) שדבר אז עמנו, למדנו כמה דברים. למדנו עוד הפעם: "עצם גדל החיוב להיות אצלו על ראש-השנה". פי אף-על-פי שידענו זאת מכבר, אף-על-פי-כן מרבוי דבריו הקדושים אז בזה, ומתנועותיו הנוראות אז, הבינו עצם החיוב יותר ויותר, שאי-אפשר לבאר זאת בכתב.

וגם אז למדנו: "שרצונו חזק להיות אצלו באומן על ראש-השנה תמיד לאחר הסתלקותו, ושאין דבר גדול מזה".

וגם למדנו: כמה צריכין לחזק לשבר המגיעות מדבר שבקדשה, בפרט המגיעות מלהיות על ראש-השנה, שצריכים לשברם ביותר, ולהיות דיקא על ראש-השנה, עד שאפלו אם הוא ז"ל בעצמו מצוה ומסכים לבלי להיות אצלו על ראש-השנה, הליכה להסתכל על-זה, וצריכין לזהר מאד לבלי לשאל אותו שום שאלה על-זה, כי הוא ישיב בודאי לבלי להיות, ואף-על-פי-כן בנקדחת האמת לאמתו צריכין להיות דיקא [וכן הוא נוהג לדורות].

וענין זה ראינו מרבנו ז"ל כמה פעמים, בפרט בענין ראש-השנה, שהיו אנשים שהיו להם מניעות מלהיות

אָצְלוּ עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ בְּעַצְמוֹ, וְהָשִׁיב לָהֶם: "שְׂלֵא יִהְיוּ עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה". וְהִתְחִילוּ לְהִתְעַקֵּשׁ: "הֲלֹא שָׁמַעְנוּ מִכֶּם גְּדֹל הָאֲזַהְרָה לְהִיּוֹת אֲצִלְכֶם עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה". וְעָשָׂה עֲצוּמוֹ בְּמִקְפִיד עֲלֵיהֶם, וְנָעַר בָּהֶם: "שְׂלֵא יִדְבְּרוּ יוֹתֵר". וְכֵן עָשׂוּ וְלֹא בָאוּ עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה.

וְאִף-עַל-פִּי-כֵן אֲנַחְנוּ זְכִינוּ לְהִיּוֹת רִגְלִים לְעַמֵּד לְפָנָיו. שָׁמַעְנוּ וְהִבְנֵנו בְּרָמָז וּבִפְרוּשׁ: "שְׂפִנְיָמִיּוֹת רְצוֹנוֹ אֵינוֹ נוֹחָה בְּזֶה כָּלֵל, רַק הוּא מְבָרַח לֹאמַר לָהֶם כֶּהָ, מִחֲמַת שְׂשׂוּאָלִים אוֹתוֹ עַל-זֵה". וְיֵשׁ בְּזֶה הִרְבָּה לְסַפֵּר, וּמַעֲט מְזַהּ יִתְבָּאֵר בְּמִקּוּם אַחַר (עֵינֵי בְּפָנִים, הַסְּפוּר מִר' אֶהְרֹן זצ"ל הֵרֵב מִמְּרַסְבֵּל - וּבְשִׁית-שְׂרָפִיר-קֹדֶשׁ ח"ב קיז; וּבְשִׁית-שְׂרָפִיר קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשׁ ח"ג רג).

[בִּפְרָפְרָאוֹת-לְחֻכְמָה' ח"א סא, יד: כָּבֵד מְבָאֵר בְּסִפְרֵי חֵי-מוֹהֲרָן (קכו): אֵיךְ בְּעֶרְבֵי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הָאֶחָדוֹן בְּאוֹמֵין סְמוּךְ לְהַסְתַּלְקוֹתוֹ ז"ל - סִפְרֵי הִרְבָּה: "בְּעֵינַי גְּדֹל הַחַיִּיב לִסַּע אֵלָיו ז"ל עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה!" - וְאָמַר: "שְׂאִין דְּבַר גְּדוֹל מְזַה!" - וְהִזְהִיר הִרְבָּה בְּזֶה! - וְאֶחָד-כֶּהָ כְּשֶׁנִּסְתַּלַּק בְּסְמוּךְ תִּכְף בְּחַגֵּי-הַסְּפוֹת שְׂאֵחֵר רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הַזֶּה, אִזְ יִדְעוּ וְהִבִּינוּ כֻּלָּם לְמַפְרַע: שְׂכַל עֵינַי הַסְּפוּר וְהָאֲזַהְרוֹת הַנִּל - הֵיוּ גַם עַל אַחַר הַסְּתַלְקוֹתוֹ ז"ל - לְהִתְאַסֵּף גַּם אִזְ יַחַד כָּל הַקְּבוּצָה שֶׁל אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, וְשַׁעַל-יְדֵי-זֵה נַעֲשִׂין תְּקוּנִים נִפְלְאִים מְאֹד, מֵה שְׂאִין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְלֹא בְּאֵר הַעֵינַי בְּפְרוּשׁ, מִטְּעָמִים תְּכַמּוּסִים אֵלָיו. בְּשֶׁגַם כִּי יִדְוַע: כִּי כֶּה הָיָה דְרָכּוֹ בְּקֹדֶשׁ גַּם בְּשָׂאֵר עֵינַיִם רַבִּים מְעַנְיָנוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, וְכַמְבָּאֵר בְּמִקּוּם אַחֵר].

י. חֵי-מוֹהֲרָן רְצָא - מִכָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שְׂנוֹסְעִים אֵלָיו, נִבְרָא מִלְּאֵךְ. וְגַם מִהִיגִיעוֹת וְהַפְּסִיעוֹת שֶׁהוֹלְכִין, קֹדֶם שְׂשׂוּכְרִין הַעֲגָלָה לְנוֹסַע, גַּם מֵאֵלוֹ הַפְּסִיעוֹת נִבְרָא מִלְּאֵךְ מִכָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה. וּבְעֶרְבֵי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הָאֶחָדוֹן בְּאוֹמֵן דְּבַר מְזַה, וְאָמַר בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "אֵיךְ וּוְאוֹנֵטֵשׁ מִיר! אִזְ אֵיךְ זֹאֵל זֹכָה זֵיין צוֹ זַעְהֵן דָּאָס לְעִכְטִיגְקִיט פֿון די וועגן וְוָאָס אִיר פֿאַרְט אויף זיי צו מִיר" [אַחֲלִי שְׂאֲזַפָּה לְרֵאוֹת אֹרֵב בְּהִירוֹת הַדְּרָךְ שְׂאֲתָם נוֹסְעִים עֲלָיו אֲלִי].

יא. חֵי-מוֹהֲרָן שֶׁה - שְׂמַעְתִּי, שְׂפַעַם אַחַת עַמֵּד בְּעֶרְבֵי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה אַחַר הַסְּלִיחוֹת, וְאָמַר: "אֲנָשִׁים אַחֲרִים הָיוּ מְרַצִּים שִׂיחָה לָהֶם רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, כְּמוֹ עֶרְבֵי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה שֶׁהָיָה לָכֶם!"

יב. חֵי-מוֹהֲרָן תֵּג - אָמַר: "הֲרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה שְׂלִי עוֹלָה עַל הַכֵּל. וְהָיָה כָּלֵל אֲצִלִּי, מֵאַחַר שֶׁהִמְקַרְבִּים שְׂלִי מֵאֲמִינִים לִי, וְלָמָּה לֹא יִזְהָרוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְּקַרְבִּים אֵלָי, שִׂיחָיו כָּלֵם עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, אִישׁ לֹא יַעֲדֵר. כִּי כָּל עֵינַי שְׂלִי הוּא רַק רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה."

וְהִזְהִיר לְעִשׂוֹת כְּרוּז: "שְׂכַל מִי שֶׁסָּר אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ, וּמִקְרַב אֵלָיו, יִהְיֶה עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה אֲצִלוֹ, לֹא יִחַסֵּר אִישׁ."

וְכִי שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, רְאוּי לֹא לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד. "אֲכַלּוּ מַעֲדֻנִּים וְשִׂתוּ מִמִּתְקִים, כִּי הַדּוֹת

ה' היא מעֲזֵכֶם" (נְחִמָּה ת, י), וְזֶה נֹאמַר עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה.

יג. חֵי-מוֹהֲרָן תֵּד - אֶחָד אָמַר לְפָנָיו: "שִׂיחָה נִיחָא לֹא יוֹתֵר לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ עַל שְׂבִית-תְּשׁוּבָה, וְלֹא עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, כִּי אֵין לֹא מִקּוּם לְעַמֵּד שָׁם בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, וְגַם אֵין לֹא אֲכַסְנִיא טוֹבָה לְאָכַל וּלְלוֹן, וּמִחֲמַת זֶה דַּעְתּוֹ מְבַלְבְּלַת מְאֹד וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל בְּכוֹנָה, עַל-כֵּן הָיָה טוֹב לְפָנָיו יוֹתֵר לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ בְּזָמַן אַחֵר וְלֹא בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה."

הָשִׁיב לֹא רִבְנֵנו ז"ל בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "אִם לְאָכַל אִם שְׂלֵא לְאָכַל, אִם לִישׁוֹן אִם שְׂלֵא לִישׁוֹן, אִם לְהִתְפַּלֵּל אִם שְׂלֵא לְהִתְפַּלֵּל (רְצוֹנוֹ לֹאמַר שְׂלֵא לְהִתְפַּלֵּל בְּכוֹנָה כְּרֵאוּי), אֵיךְ וְרַק שִׂתְהִיו אֲצִלִּי עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, יִהְיֶה אֵיךְ שִׂיחָה."

וְאָמַר בְּלְשׁוֹן אֲשַׁכְנֵז בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "יָא עֲסֵן נִישְׂט עֲסֵן, יָא שְׂלֵאפֿן נִישְׂט שְׂלֵאפֿן, יָא דְאוּעֵנְעֵן נִישְׂט דְאוּעֵנְעֵן, אֲבִי דוֹ זְאֻלְסְט בִּי מִיר זֵיין אויף רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה."

(הַגָּהֶת הֵרֵב מִטְּשַׁעְהֲרִין זצ"ל: וּבְאֲמַת כָּל דְּבָרִים אֲלוֹ הַנִּל הֵם רַק דְּמִיוֹנוֹת וּפְתוּיִים שֶׁל הַבַּעַל דְּבַר, כִּי תוֹדָה לֹא-לִי נִרְאָה בְּחוּשׁ, שַׁעַל-פִּי הֵרֵב, מִתְפַּלְלִין יוֹתֵר בְּכוֹנָה בְּכָלֵל הַקְּבוּצָה הַקְּדוּשָׁה עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, מִמָּה שֶׁהָיָה מִתְפַּלֵּל בְּבֵיתוֹ).

יד. חֵי-מוֹהֲרָן תֵּה - עָנָה וְאָמַר: "הֲרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה שְׂלִי הוּא חֲדוּשׁ גְּדוֹל, וְהַשְּׂמִי-יִתְבָּרַךְ יוֹדַע, שְׂאִין הַדְּבַר הַזֶּה בִּירְשָׁה מֵאַבוֹתַי, רַק הַשְּׂמִי-יִתְבָּרַךְ נָתַן לִי זֹאת בְּמִתְנָה, שְׂאֵנִי יוֹדַע מֵהוּ רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה."

"לֹא מִבְּעִיָּא אַתֶּם כָּלְכֶם, בּוֹדְאֵי תְלוּיִין בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה שְׂלִי, אֲלֵא אֲפֵלוֹ כָּל הָעוֹלָם כָּלֵל תְּלוּי בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה שְׂלִי."

טו. חֵי-מוֹהֲרָן תו; עָלִים-לְתַרוּפָה, ג עֵקֵב תֵּרַג - לְעֵינַי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, שְׂעָרִיכִין לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה דִּיקָא, אָמַר: שִׂיכּוּלִין אִזְ אֲנָשִׁים לְקַבֵּל תְּקוּנִים, מֵה שְׂבַכְל הַשָּׁנָה לֹא הָיָה בְּאֲפִשֵׁר שִׂיחָה לָהֶם תְּקוּן בְּשׁוּם אֲפֵן, אֲבָל בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה גַּם הֵם יָכוּלִים לְקַבֵּל תְּקוּנִים - אִף-עַל-פִּי שְׂבַכְל הַשָּׁנָה אֲפֵלוֹ הוּא בְּעַצְמוֹ ז"ל לֹא הָיָה יָכוֹל לְתַקְנָם". כִּי אָמַר: "שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה עֵינַיִם וְתְקוּנִים, מֵה שְׂבַכְל הַשָּׁנָה גַּם הוּא אֵינוֹ יָכוֹל לְעִשׂוֹת."

טז. חֵי-מוֹהֲרָן תְּצָא - אַחֲרֵי-כֶּהָ כְּשָׂבָא מְלַעַמְבֶּרֶג, צָנָה עֲלֵינוּ שְׂלֵא לְהִתְעַנּוֹת כָּלֵל. וְאָמַר: "הֲלֹא מִי שְׂאֵינוֹ זֹכָה לְהִיּוֹת אֲצִלִּי עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, הוּא אֵין לֹא לְהִתְעַנּוֹת כָּלֵל. וְכִי שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, הוּא בּוֹדְאֵי אֵין צְרִיךְ לְהִתְעַנּוֹת כָּלֵל, מֵאַחַר שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת אֲצִלִּי עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה". וְהִבֵּן.

יז. טוֹבוֹת-זְכוּרוֹת ח - בְּעֶרְבֵי-רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הָאֶחָדוֹן, הָיוּ מְסַבִּין עַל שְׂלֵחֵן אֲדַמוּ"ר ז"ל כְּמָה

וכמה אנשים, מפמה עיירות ומקומות רחוקים. אך מוהרנ"ת ז"ל והרב ר' יודל ז"ל ועוד אנשים חשובים מגדולי מקרביו, ישבו סמוכים קרובים אצל רבנו ז"ל יותר משאר המון העם, ואז אמר רבנו ז"ל מה שכבר נדפס בחיי מוהר"ן: "אצלי העקר הוא ראשי השנה".

ואחר כך הרים אדמו"ר ז"ל את עצמו מכסאו שישב עליה, וענה בקול רם, ואמר בזה הלשון: **"איך וואלט געוואלט, אז יעדער פון מיינע מענטשן, פון א וואסער [וואספארא] שטאט ער איז, אז ער וועט קומען אהיים, זאל ער מאכן א פרוז, אז ווער סגלייבט אין השם יתברך, זאל פארן אויף ראשי השנה צו הצדיק הקדוש מוהר"ן"** [הייתי רוצה, שכל אחד מאנשי מאיזה עיר שהוא, כשיבא לביתו, יעשה פרוז, שכל מי שמאמין בהשם יתברך, ישפיע על ראשי השנה לצדיק הקדוש מוהר"ן].

וסים לבסוף: **"אין איך אליין, האב בדעה זיך אויפהייבן, און אוועק למרחקים"** [ואני בעצמי, יש בדעתי להתרומם ולהסתלק למרחקים].

[בשיח שרפייקדש הקדש ח"ג רג: כלל תלמידי רבנו ז"ל הגדולים שהיו בראשי השנה האחרון לימי חייו - כלם נקבצו ובאו לאומאן לראשי השנה הבא של שנת תקע"ב, להשתטח על קברו הקדוש בערב ראשי השנה, ולהתפלל יחד בראשי השנה. וכן בשאר השנים. פי הבינו שפן הייתה פונת רבנו ז"ל בכל הזדוהותיו לענין הקבוץ על ראשי השנה. והבינו שדבר רבנו מפרשות בענין זה, אף שידע ואמר במפרש שהוא עומד להסתלק].

יח. ימי מוהרנ"ת ח"א סז - אחר הסתלקותו וכו', נתחזקתי תכה: שאנחנו צריכים להתקבץ יחד על ראשי השנה באומין כמו בחיים חיותו. והיו לי עליוה פמה ראיות מבארות מדבוריו הקדושים, כי דרבו ז"ל היה נפלא ונורא מאד, בפרט בענין צואתו עלינו איך להתנהג אחר הסתלקותו - פי סמוך להסתלקותו ממש, לא שמענו ממנו כי אם דבורים מועטים וכו', ולא צוה לנו אז שום הנהגה איך להתנהג אחר הסתלקותו.

אבל באמת - אין שום דבר בעולם שלא סדר לנו יפה ולא צוה לנו פראוי. פי באמת - בכל הדבורים שדבר עמנו מקדם כל הימים שזכינו לעמד לפניו, בכלם למד אותנו איך להתנהג תמיד כל ימי חיינו, בחייו, ולאחר הסתלקותו.

ובפרט כל הדבורים והשיחות והתורות והמעשיות ששמענו ממנו מיום שבא מלעמבערג - שכלם היו צואות איך להתנהג תמיד. רק שבחייו, היו פמה דבורים שלא הבנתי היטב עד היכן הם מגיעים, אבל דבריו הקדושים, הם חיים וקיימים לעד וכו'. ואני מבין בכל פעם למפרע מדבריו הקדושים איך להתנהג, ובפרט שהרבה דברים שאמר בפרוש לפני פמה אנשים, רק לא שמו להם לב אז. רק אחר הסתלקותו, הבינו וראו הכל,

שצוה לנו בפרוש על אלו הדברים. וכל זה אי אפשר לבאר היטב בכתב.

[ב'מכביאור', ששון ושמחה הערה ג: אף על פי שעקר הבחירה להבין מעצמו, הוא רק אצל גדולי גדולים שהם בבחינת "משה שהוסיף יום אחד מדעתו" (שבת פז. - לקוטר מוהר"ן ח"א קצ) - אצל גם אצל אנשים פשוטים נמצא קצת מעין זה, שזה עקר שרש הבחירה של כל אחד (חיי מוהר"ן קצו). (ובעבור זה הזהיר כל כך אדמו"ר ז"ל לצעק להשם יתברך על 'תקוה העצות'), ומכל שכן וכל שכן בדרך נורא ונשגב כזה, צריכין להשתמש בזה יותר ויותר. וכן מובן מדברי מוהרנ"ת ז"ל בעל פה ששמעתי בענין זה - שמתחת זה הטעם גם הראשי השנה הקדוש שאחר הסתלקותו לנסע לאומן לא גלה בפרוש].

יט. ימי מוהרנ"ת ח"א פא - אחר כך הגיע ראשי השנה של שנת תקע"ב, וזה היה ראשי השנה הראשון שאחר הסתלקותו, ובעצם נפלאותיו עזרני השם יתברך - שנתקבצנו יחד לאומין על ראשי השנה.

ומאז ועד הנה - נתוסף בכל שנה ושנה פמה נפשות שבחרו בחיים, ובאו גם כן על ראשי השנה, להשתטח על קברו הקדוש בערב ראשי השנה, ולהתפלל עמנו יחד בראשי השנה. ועצם מעלת הקבוץ שלנו בראשי השנה - אין כאן מקומו, ומבאר קצת במקום אחר (חיי מוהר"ן סימנים תגות).

כ. שיח שרפייקדש ח"ב קנד - בעת שעבר רבנו מזלאטיפאלי לדור בברסלב, היה זה בחדש אלול, ופגש שם רבנו בשוחט אחד מתושבי העיר שהיה צדיק נסתר, ודבר עמו רבנו מענין ההתקבצות אצלו על ראשי השנה, ואמר לו: "כל עניני הוא ראשי השנה" [גאר מייך זאך איז ראשי השנה].

שאלו השוחט: **"אם יכול הוא להשאר עד ערב ראשי השנה באומאן, כדי לשחוט שם את הבהמות עבור תושבי העיר לכבוד יום טוב, ויגיע לברסלב על ידי אמירת שם של קפצת הדרך לראשי השנה!?"**

ענה לו רבנו: **"אלי נוסעים עם סוסים, ולא עם שמות!"** [צו מיר פארט מען מיט פערד, נישט מן קיין שמות] - ולא ידוע אם הגיע אחר כך לראשי השנה אם לאו.

כא. אנניה ברזל, שיחות וספורים מרבנו ז"ל עו; שיח שרפייקדש ח"ב קצח - בשנת תק"ע כשישב רבנו ז"ל בברסלב, נסעו אליו על ראשי השנה, תלמידו רבי אבא שוחט מטשעהרין, ורבנו רבי שמואל. וראשי השנה חל אז ביום שני שלישי, ובאו על שבת שקדם ראשי השנה לאומן. ובמוצאי שבת קדש שהוא ערב ראשי השנה, ירד גשם מאד, עד שלא היה שום דרך הטבע שיבאו לברסלב על ראשי השנה. והיו להם יסורים גדולים מזה.

ובא בעלי עגלה אחד ואמר להם: **שהוא מביאם לברסלב על ראשי השנה, רק דרש מאתם סכום רב**

שלא היה להם. והכרחו למפור התפעים שלהם, לשלם להבעל-עגלה, והיה להם גביע של זהב להביאו מתנה לרבנו ז"ל, והכרחו למכרו.

ונסעו, ובאו לברסלב בערב-ראשי-השנה לפנות ערב, וקבלו מיד שלום מרבנו ז"ל קדם מנחה. ואחר-כך בלילה בעת הסעודה, אמר רבינו ז"ל לרבי אבא: "אבא ספר לי את הנסיעה שלך!" - והתירא רבי אבא לספר, כי ידע שמכר את הגביע שהביאו עמו כמתנה לרבנו בתמורת נסיעתו. אולם רבנו פנה אליו שוב, ואמר לו: "אבא אל תפחד, וספר לי את נסיעתך!"

וספר לו רבי אבא את כל סדר נסיעתו, וספר גם-זאת: "שהיה מכרה למכר את הגביע תמורת נסיעתו". בגמרו, אמר לו רבנו ז"ל: "דו אבא, מיט וואס זאל איך דיר אפדאנקן פאר די נסיעה, אויף דער וועלט איז שוין נישט כדאי! - און דו שמואל נא דיר אביסל יוד! - דעם בעל-דבר, איבער דעם בעכער וועל איך אים נאך ארויסנעמען די ציין מיט די אויגן!" [אתה אבא, עם מה אודה לך על הנסיעה, בעולם-הזה כבר לא כדאי! - ואתה שמואל קח לך מעט מרק! - לה'בעל-דבר, עבור הגביע' אוציא לו עוד את השנינים והעינים!]

ותקף לאחור סבות נפטר רבי אבא, ורבנו רבי שמואל התעשר מאד.

כב. חיי-מוהר"ן הוספות ח"א טז; הקדמת 'ציון המצינת' מפתב"ד ר' שמואל הורוויץ ז"ל - רבנו ז"ל אמר לענין גדלת הדבר להיות אצלו על ראשי-השנה: "שהקבוץ אצלו כל-כך גדול, שאפלו מהיכל 'קניצפור' שבגני-עדן (הינו היכל המשיח, כדאיתא בזוהר שמות ח.), ירד להתפלל עם הקבוץ שלו בראשי השנה" [אפילו פון היכל 'קניצפור' וועל איך אראפגיין דאווענען מיטן קבוץ].

כג. חיי-מוהר"ן הוספות ח"א יח, מפתב"ד ר' שמואל הורוויץ ז"ל - רבנו ז"ל אמר: "כמה שה'ספר-הגנוז' הוא גדול, וה'ספר-הנשרף' גדול (חיי-מוהר"ן קעא-קעז), אבל הראשי-השנה שלי הוא עוד יותר גדול" [ווי דער ספר-הגנוז איז גרויס, דער ספר-הנשרף, איז מין ראשי-השנה נאך גרעסער].

כד. חיי-מוהר"ן הוספות ח"א יח; הקדמת 'ציון המצינת' מפתב"ד ר' שמואל הורוויץ ז"ל -

רבנו ז"ל אמר:

"אלמלא הראשי-השנה שלי, היה העולם נעשה תהו ובהו!"

[ווען נישט מיין ראשי-השנה,

וואלט די וועלט געווארן תהו-ובהו!]

כה. שיח-שרפי-קדש ח"ב קסה - בראשי-השנה האחרון לחיי רבנו ז"ל, אמר: "אהרל"ע איננו, ובערל"ע איננו" [אהרל"ע איז נישט דא, און בערל"ע איז נישט דא]. וכונתו היתה להדגיש: שרבי אהרן הרב מברסלב, לא בא לקבוץ אנשי-שלומנו, וכן בערל"ע שהיה איש פשוט מעיר וויניצא, גם הוא לא בא. ושניהם שוים לענין הקבוץ של ראשי-השנה.

כו. שיח-שרפי-קדש ח"ג קו; החדש ח"ג קצ - פעם כשנסע רבי יודל ז"ל, לשחות אצל רבנו ז"ל בימי ראשי-השנה, רצה לנסע עמו גם בנו הקטן רבי ישעיה שלום ז"ל, ומחשש טלטול הדרכים עם ילד קטן פזה לא לקחו.

כשבא ונכנס אל רבנו, אמר לו רבנו מעצמו: "עניני הוא פלא, האבא נסע אלי הרי שמאמין בי, אף-על-פי כן, בנו שרוצה לנסע אלי, אין הפץ האב לקחתו!" [מיין זאך איז א פלא, א טאטע פארט צו מיר, גלייבט ער דאך אין מיר, זיין זוהן וויל פארן, וויל ער אים נישט נעמען?!].

וכל ימיו התהרט רבי יודל על כך - שלא הביא אז את בנו!

כז. נחלי-אמונה י; שיח-שרפי-קדש ח"א; ח"ג תקצ - רבנו ז"ל אמר פעם, על אודות הנסיעה שנסעו אליו אנשי-שלומנו, בזה הלשון: "בשביל לנסע אלי, מתגברים כל-כך המניעות - עד שאפלו אב ובנו ששניהם מאנשי - יכול האב להיות מונע לבנו לבלי להניח לו לנסע!" - [צו מיר פארן, זענען זיך אזויפיל מתגבר די מניעות, אז אפילו א פאטער מיט א זוהן וואס זיי זענען ביידע פון מיינע לייט - קען דער פאטער, זיין א מונע דעם זוהן, נישט צו דער לאזן אים פארן].

כח. נוכבי-אור, שיחות-וספורים יט - רבנו ז"ל היה מאריך מאד בתפלת ערבית שבלי-לראשון בראשי-השנה, ואמר פעם-אחת: "שזה מחמת שהוא מזדרז להמשיך מיד כל התקונים הנמשכים בכל זה החדש!"

כט. שיח-שרפי-קדש ח"ב עה; החדש ח"ג קצו - רבנו ז"ל אמר: "מה שצדיקים אחרים מתייגעים לפעל מראשי-השנה עד הושענא-רבא - פועל אני כבר בלילה הראשון של ראשי-השנה!" - [וואס אנדערע צדיקים הארעווען ביז הושענא-רבא - טוה איך אויף שוין דעם ערשטן אויף דער נאכט!].

ל. שיח-שרפי-קדש החדש ח"ג קצז - רבנו ז"ל אמר לענין הקבוץ הקדוש של אנשי-שלומנו הבאים אליו לראשי-השנה: "גומר אני את דינים של האנשים שלי, ופותרם, כבר בלילה הראשון!" - [מיינע לייט פאטער איך שוין די ערשטע נאכט!].

לא. שיח-שרפי-קדש החדש ח"ג קפט - רבנו זל אמר אודות הנסיעה אליו על ראשי-השנה: "כבר התבוננתי והשגחתי על אנשי הנוסעים אלי, וגם על חזרתם!" [איך האב זיך שוין אויסקעקוקט אויף מיינע מענטשן וואס זיי פארן צו מיר, און אויף צוריק אויף] - הינו: על הוצאות הנסיעה.

לב. כתב-יד הרב מטשעהרין זצ"ל; שיח-שרפי-קדש ח"א רלה - פעם-אחת בראשי-השנה אמר רבנו ז"ל לאנשיו: "מה אתם נוסעים אלי? מה אתם רוצים ממני? הלא אם לא הייתם אצלי, הייתי ישן! וכשהיו תוקעין בשופר, הייתי נעור!" [וואלט איך מיר געשלאפן, מען וואלט א בלאז געטאן מיט דעם שופר - וואלט איך מיר אויפגעכאפט!] - והמשכיל יבין עד היכן הדברים מגיעים.

לג. אוצר-נחמני; שיח-שרפי-קדש החדש ח"ג קצא - פעם-אחת נסעו מוהרנ"ת ז"ל ורבי נפתלי ז"ל - מנעמרוב לברסלב - להיות אצל רבנו ז"ל על ראשי-השנה בפקדתו. כשנכנסו אליו וקבלו פניו, אמר להם:

"תהלה לקל שאתם כבר כאן! - ואם אתם כאן, היו צריכים כל בני העולם להיות כאן! - ואם הם לא נמצאים כאן, היאך אתם נמצאים כאן?! - וכשאתם בן כאן, הרי היו צריכים כל בני העולם להיות כאן!"

[דאנקן גאט וואס איר זענט שוין דא! - און אז איר זענט דא, האט באדארפט די גאנצע וועלט צו זיין דא! - און אז זיי זענען נישט דא, וויאזוי זענט איר דא?! - און אז איר זענט דא, באדארף דאך די גאנצע וועלט צו זיין דא!]

וכך חזר רבנו ז"ל לפניהם, כמה וכמה פעמים!

לד. עלים-לתרופה, ב ואתחנן תקצ - ראשי-השנה שלנו גדול מאד מאד בעיני השם יתברך, שאין למעלה ממנו.

לה. עלים-לתרופה, א וישב תקצד - הקבוץ שלנו, יקר מאד מאד בעיניו יתברך.

לו. לקוטי-תפלות ח"א עו - פי אתה יודע: שעבשו בעוקבות משיחא, עקר סמיכתנו וישועתנו, היא רק על ימי ראשי-השנה הקדושים - אשר בהם אנו נשענים להתקרב אליה, ולחמשיך אלקותה ומלכותה עלינו מראשי-השנה על כל השנה בלה.

ואנחנו לא ידע מה נעשה בימי ראשי-השנה הקדושים, ואיך לרצות אותה אז פראוי, שנזכה להמליכה עלינו באימה וביראה, ואיך לעמד בנגד כל השונאים והמקטרגים, לסתם פי מסטינגנו ומקטרגינו - פי אם בזכות וכח הצדיקים-אמתיים, עליהם אנו נשענים ובהם אנו סמוכים - פי הם ילחמו לפנינו,

ויכניעו ויפילו כל שונאינו ורודפינו, ומשיכו עלינו קדשת ראשי-השנה בשלמות.

לז. לקוטי-תפלות ח"ב נ"ט - פי אתה לבד יודע, מעלת הקבוץ של עמך ישראל בראשי-השנה לצדיקים-אמתיים.

לח. לקוטי-תפלות ח"ב נ"ט - אתה לבד יודע, כמה וכמה התפארות ושעשועים גדולים ונוראים, אשר אתה מקבל בכל ראשי-השנה וראשי-השנה, מהקבוץ-הקדוש של עמך ישראל, אצל הצדיקים האמתיים.

לט. פונבי-אור, אנשי-מוהר"ן ב; שיח-שרפי-קדש ח"ב תשג - על אודות אספתנו בימי ראשי-השנה הקדושים, אמר מוהרנ"ת ז"ל פעם-אחת, לבנו רבי יצחק ז"ל הנ"ל, בזה הלשון: "אני מקוה, שיתקיים הדבר עד ביאת הגואל-צדק, אבל אף-על-פי-כן, מי יודע הסושלות, מה שיעבר בזה מגדל ועצם הקטרוגים, המתעוררים ומתגברים על זה בכל עת, אוכלי הסושלות ימנעו, ולא יניחו הסושלות בשום אופן לבוא לשם.

אומר אני לה: שתמיד תהיה בראשי-השנה באומן! ערב-ראשי-השנה תתיצב אפלו בשוק [זאג איך דיר, זאלסט תמיד זיין ראשי-השנה אין אומן! ערב-ראשי-השנה זאלסט זיך שטעלן אפלו איד מארק!] באיזה מקום שרואים משם בית ציונו הקדוש, ותאמר שם העשרה-קפיטל תהלים תקוין-הכללי, ואחר-כך תתפלל שם באומן בראשי-השנה אפלו באיזה עזרה [פאליש] של בית-המדרש [אם לא יתנו לה המתנגדים להתפלל בבית-הפנסת יחד עמהם]. העקר שתהיה באומן! [איד אומן זאלסטו זיין]. וכן תנהג כל ימי חיך."

מ. פונבי-אור, אנשי-מוהר"ן ג; שיח-שרפי-קדש ח"ב תרסו - מוהרנ"ת ז"ל התבטא ואמר פעם אודות הנסיעה לאומן על ראשי-השנה: "שאם היה הדרך לשם מהפה בספינים [בחרבות מחדדות], הייתי רוחש על ידי ורגלי כדי לבוא לשם על ראשי-השנה, אבל בלי פאספורט לא! אלא הייתי עושה את כל המאמצים לקבל פאספורט!"

[ווען ס'וואלט געווען די גאנצע וועג מיט שארפן שווערד, וואלט איך זיך געריטשקעט אויף די הענט און אויף די פיס, אבער אן א פאספארט נישט, נאר איך וואלט געטאן אלע מעגליכקייטן צו באקומען א פאספארט].

[בשיח-שרפי-קדש החדש ח"ג רכב (הערה כב - רבי לוי יצחק בענדער ז"ל): פי כשהולך על דרך המחודת בספינים וחרבות - אוכלי יזכה וישאר בחיים, ויצליח להשיג כל תקונו הנצרך לו. אולם אם חלילה יסע בלא פאספורט, או עם פאספורט מזיף, ויתפסוהו ויחבשוהו בבית-הספר - בזה בהכרח שיתפגם נשמתו - פי יעבירוהו שם על אפורי תורה חסד ושלוש. פי אין זה ברצון רבנו-הקדוש, לעשות דבר כזה שיש בו סכנה לכל יהדותו.

וכל דבורינו נגד הנסיעה בפאספורט מזוף - הוא רק קדם מעשה. אבל לאחר מעשה - שנסעו כבר - בודאי אנו מחזירים להתפלל עליהם, שזכו לסע ולבוא לשלום, ויפגעו כל טוב, כי פתיב (תהלים קטו ו): "שמר פתאים ה'". ואף-על-פי שרואין שנעשין נסים - אף-על-פי-כן אין מזה ראיה שצריכין לנסע בדרך זו - רק זה מצד רחמי השם יתברך עליהם.

מא. עלים-לתרופה, מכתב הסתלקות וצואת מוהרנ"ת ז"ל - ודבר עמו (מוהרנ"ת ז"ל לפני פטירתו): **מענין ראשי-השנה של רבנו ז"ל, והזהיר מאד לסע לאומאן על ראשי-השנה.**

מב. שיח-שרפי-קדש החדש ח"ג רלח - בשנתו האחרונה של מוהרנ"ת ז"ל, שנת תר"ה - זרז את כל אנשי-שלומנו, בגדל חיוב התקבצותינו יחד על ראשי-השנה באומאן. והיה מרבה לדבר מזה בפרטיות עם כל אחד ואחד שדבר עמו.

וכשנסע הוא עצמו - סבב העגלה, והאריך בכונה בדרך ארצה, ונסע לכמה כפרים שדרו שם מאנשי-שלומנו, לזרזם לבא על ראשי-השנה, ושלים לבעל-העגלה שכר מרבה מאד, כי שלם לו שכרו עבור זה לפי שעות הנסיעה.

מג. נוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ד - מוהרנ"ת ז"ל אמר לענין נסיעת ראשי-השנה: **"שכל נסיעה ונסיעה של כל אחד ואחד, יהיה לה חלק בקץ הגאלה!"**

מד. נוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ד; שיח- שרפי-קדש ח"א תקצ - פעם-אחת בפליקה הראשון של ראשי-השנה באומאן אחר תפלת-ערבית, האריך מאד מוהרנ"ת ז"ל בתפלתו, ואחר התפלה נתלהב מאד, ואמר לאנשיו: "כשאנחנו מתקבצים לכאן, בודאי גם רבנו ז"ל אתנו פה ביחד; וכשרבנו ז"ל פה, בודאי כל השבעה רועים הם גם-כן אתנו פה!" ויצעק בקולו: "אני כה מאמין, ממש כמו שרואה אותם!" - וכשאמר את אלו התיבות האחרונות, הדגישם בלפה, עד שספרו אנ"ש: "שהרגישו בו, שבאמת הוא רואה מה שאומר!" - [אף גלייב אז דער רבי איז דא מיט אונז, און אז דער רבי איז דא זענען אלע שבעה רועים דא; אף גלייב גלייב ווי אף זעה!]

מה. נוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן מז - להודיע לדורות: שהשלשה דברים האלה, יסודות העקרניים בהשארת אדמו"ר זצ"ל, כפי המובן בזה מדברי מוהרנ"ת ז"ל: א) אספתנו על ראשי-השנה, שבזה ממיכל כלול גם אמירת העשרה קפיטל תהלים על ציונו הקדוש. ב) עסק ההדפסה. ג) והדלקת הנר-התמיד על ציונו הקדוש.

מו. שיח-שרפי-קדש ח"א תרסב; ח"ה צו - אמר מוהרנ"ת ז"ל: **"היכן שמתקבצים עשרה מאנשי- שלומנו, ראוי לסע את כל קצויתבל לתהב ראשו**

ביניהם". ודבר אז לענין ראשי-השנה, כשאספין כל הקבוץ-הקדוש במה גדול ערכו.

מז. שיח-שרפי-קדש החדש ח"ג רלו - כשהפליג פעם מוהרנ"ת ז"ל בגדל מעלת קבוץ אנשי- שלומנו בראשי-השנה באומאן - ענה ואמר: **"כל העולם צועק בראשי-השנה 'המלך', אולם באומאן היא ה'הכתרה'!"** - [די גאנצע וועלט שרייט 'המלך', אבער אין אומאן איז קריינאציע].

מח. חכמה-ותבונה י, ו - בהנזכר בנסיעת רבנו ז"ל לארץ-ישראל, שמכון ממש לימי ראשי-השנה נכנס בעיר חיפה [בשבחי הר"ן ח"א טו: "ובאו בערב ליל זכור ברית לעיר הקדש חיפה וכו', ואז נכנס רבנו הקדוש ז"ל לארץ הקדושה" וכו']. ועיין-שם בספור הנסיעה ברב שמחתו שהיתה בזאת הלילה. כי לפי הנ"ל יש לבאר: שזה מה שקבע מאז והלאה לכל אנשיו, את יום אסיפתם אליו בראשי-השנה.

מט. שיח-שרפי-קדש ח"ה קג - בשנתו האחרונה של מוהרנ"ת ז"ל, זרז את כל אנשי- שלומנו, בגדל חיוב הנסיעה על ראשי-השנה לאומאן, והיה מרבה לדבר מזה בפרטיות עם כל אחד ואחד שדבר עמו. וכשנסע הוא עצמו לקבוץ, סבב את העגלה בכונה, והאריך בדרך ארצה, ונסע לכמה כפרים שדרו שם אנשי-שלומנו, לזרזם לבא על ראשי- השנה, ושלים לבעל-העגלה שכר מרבה מאד, כי שלם לו שכרו עבור זה לפי שעות נסיעה.

נ. שיח-שרפי-קדש ח"ה קנה - בספר 'חיי- מוהר"ן' בכתב-ידו של מוהרנ"ת ז"ל, היה פתוב: **"שיגיע עוד עת פזו, שיסעו ויבואו מפל העולם בערב-ראשי- השנה, להשתטח על ציון רבנו ז"ל, ויהיו עם רב פזה, עד שיצטרכו להעמיד שומרים ושוטרים להשגיח על הצבור שלא יתמהמהו יותר מדי ויפנו מקומם להבאים אחריהם!"**

נא. שיח-שרפי-קדש ח"ב תרסה - מוהרנ"ת ז"ל נענה ואמר פעם לענין הפניעות שיש לכל אחד מאנ"ש מבני-ביתו, בענין הנסיעה לקבוץ על ראשי-השנה באומאן: **"תודה לקל, שאחר ראשי-השנה בא יום- כפור!"** [א דאנק גאט, אז נאך ראשי-השנה קומט יום-כפור!]. ואז נשארים אנ"ש בביתם ומשלימים בני-הבית וסולחים אחד לשני, ועל-ידי-זה חוזר השלום למקומו. ואמר זאת לרבי יצחק בנו, שהיה לו מניעות גדולות מבני-ביתו בענין זה.

נב. שיח-שרפי-קדש החדש רד (הערה ט) - רבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל אמר: **"משיח יגלה הטעם, לפיה הראשי-השנה של רבנו צריך להיות באומאן!"** -

[משיח וועט זאגן פארנוואס דעם רבי'ס ראש-השנה אליין דארף זיין אין אומאן].

נג. פּרפראות-לחנמה ח"ב ת, ד - עקר קיום קשר האהדות שבין כלל אנשי-שלומנו הנקראים על שמו ז"ל, הוא רק על-ידי הקבוץ הקדוש, שנתקבצין רבם ככלם על ראשי-השנה באומן.

ומי יודע גם עכשו גדל התקונים הנפלאים, והשעשועים הגדולים מאד, והצרופין החדשים והנפלאים ונוראים, שנעשו בכל שנה על-ידי הקבוץ הנזכר-לעיל.

נד. סדר-היום מרבי יצחק ברייטר ז"ל, נו - כל המקרבין להצדיקי-האמת, צריכין להתאסף יחד במקום אחד על ראשי-השנה, ולהתפלל בהתקשרות להצדיק, ועל-ידי-זה הם מקבלים ממנו הארה נפלאה ותקון והתקרבות גדולה, מה שאין יכולין לזכות לזה בכל השנה, וכמו שאמר רבנו ז"ל: "נאד מיין זאך איז ראשי-השנה" [כל עניני הוא ראשי-השנה]. וזוכין להאיר עליהם ועל כל העולם בלוי אורי-הצדיק לדורי דורות.

לכן צריכין לשבר כל מיני מניעות, ולבא במסירות נפש עצום להקבוץ על ראשי-השנה, אם לא במקוה נפש ממש הדוחה שבת, יכולין למנע מלבא שמה. אבל כל המניעות של פרנסה וממון, וטרדא, וכבוד, וכיצא, צריכין לשבר ולנצח, ולזכות להעבודה שאין דבר גדול מזה.

נה. טובות-זכרונות עד - אמרו לי [ר' אברהם שטרנהרץ ז"ל שהיה בעל-תפלה] ר' אברהם דב ז"ל, וזקני הרב מטשעהרין ז"ל, בזה הלשון: "דו מיינסט דו דאוונסט, דער רבי דאוונט, דו ביזט א שופר!" [אתה חושב שאתה מתפלל, הרבי מתפלל, אתה כמו שופר].

וכן פעם אחד היה ר' פסח ז"ל (הנבאי דהקלויז שלנו מהמכירים ומקורבים למהרנ"ת ז"ל) הרים קולו בזה הלשון: "הלא דער רבי איז זיך דא ביי אונזער דאווענען, דארפן מיר זיך זייער שעמען פאר אים!" [הלא הרבי נמצא אתנו פה בתפלה שלנו, צריכים אנו להתבייש מפניו]. ונעשה אימה ופחד גדול אז, וכמעט שרב העולם זלגו עיניהם דמעות מזה.

- ספר המדות - עניני נסיעה לצדיקים -

ואו מי שיודע מארץ-ישראל, שטעם באמת טעם ארץ-ישראל, הוא יכול להפיר באחר, אם היה אצל צדיק על ראשי-השנה אם לאו. פי מי שזוכה להיות אצל צדיק אמתו על ראשי-השנה, אזי בכל מקום שהאיש הזה מסתפל, נעשה אותו האויר בחינת אוירא דארץ-ישראל. ועל-כן, מי שיודע מטעם ארץ-ישראל, כל

אחד כפי ערפו, הוא מחיב להרגיש ארץ-ישראל, כשפוגע ומתועד יחד עם זה האיש שהיה אצל צדיק אמתו על ראשי-השנה, פי על ידו נעשה האויר בבחינת ארץ-ישראל כנ"ל (ארץ-ישראל ח"ב ז; צדיק ח"ב כא).

[ב] אלו בני-אדם הנוסעים לצדיק, אף-על-פי שאין מקבלים תורה ממונו, מקבלים שכר על הנסיעה (צדיק כד).

[ג] על-ידי השתטחות על קברי הצדיקים, הקדוש-ברוך-הוא עושה לו טובות, אף-על-פי שאינו ראוי לכך (צדיק קעט).

[ד] על-ידי ההליכה שהולכים לצדיק, מכניעים את השונאים (צדיק קעט).

[ה] על-ידי ביאתך לצדיק, יתבטל ממך הקנאה (קנאה ה).

- 'עלים-לתרופה' מכתבי מוהרנ"ת ז"ל - עניני הנסיעה לאומן על ראשי-השנה

א. ב אחרי-ג תקפו - המצפה לראותך על ראשי-השנה הבא-עלינו-לטובה באומאן, בוא יבוא ברנה, אז טוב לו בזה ובבא לנצח.

ב. אור ליום ב דסליחות תקצ - אהובי בני וכו', מבטחני בהסדי-השם, שבודאי יהיה על ראשי-השנה בעזרת-השם-יתברך, גם אל תשכח להביא עמך לאומאן, על-כל-פני פנים המעות שהבטיח רבי שמשון, גם מרבי ח"ש אם אפשר. ואם תוכל לזרוז שיסע בעצמו לאומאן, אשריך ואשרי לו, פי ראשי-השנה שלנו, גדול מאד מאד בעיני השם-יתברך, שאין למעלה ממנו.

ג. אור ליום ד וישב תקצא - ואודות הנגיד רבי שמשון גרוזיאיר וכו'. אף-על-פי שלא היה על ראשי-השנה, עדין נפשו קשורה בנפשנו.

ד. א ניצא תקצא - ועתה אני מוכן בכל יום לחזר ולנסע לאומאן, ולהתעכב שם עד אחר ראשי-השנה הבא-עלינו-לטובה, ולהניח היסוד שם, השם יעזרנו ברחמיו למען שמו הגדול.

והנה עתה מאליך תבין, כמה וכמה אתה צריך לבקש ולזרוז את ידידי רבי שמשון, שישלח לי הסף שהבטיח, מיד בלי שום עכוב כלל, ומאליו יבין גדל זכות שיהיה לו, כשיהיה לו חלק ביסוד של בני קדוש ונורא בזה, וכל מה שיגדל חלקו, יגדל שכרו לנצח, גם יוכל לזכות על-ידי-זה לבנין עולם עדי עד, שהוא זרע של קימא, השם יתברך יפקדהו ברחמיו מהרה.

גם יזהר לקים מה שקבל על עצמו להיות באומאן בסמוך, פי אין לו שום סמיכה טובה יותר מזה, כאשר יודע בנפשו. ובודאי הייתי צריך לכתב לו הרבה הרבה בזה, להזכירו חסד נעוריו את גדל אהבתו ותשוקתו אל האמת אז וכו'.

ה. ד תצא תקצא - והשם-יתברך יהיה בעזרה, שתוכל לבוא בזריזות איזה ימים קדם ראשי-השנה כאשר כתבת.

גם תזרו את רבי שמשון: שיסע לאומאן בחדש הזה, פאשר אמר לפני. ועלידייזה יצליח השם דרבו בגשמיות ורוחניות.

גם תזרו את בן אחותי ידידי רבי אייזיק, שיביא עמו מעות על ראשיהשנה שיתן לי על הבנין, פי בודאי ההכרח שיהיה לו גם-כן איזה חלק בהתחלת היסוד בבנין קדוש כזה.

גם רבי מרדכי יתן איזה סך מעוט, שיהיה לו איזה חלק בהתחלה על-כפי-פנים. ואל יפטרנו עצמן בשום תרוץ, פי ההכרח שיהיה לכם חלק גדול בבנין הנורא הזה בהתחלתו ובגמריו.

ז. ו' ערב שביעי של פסח תקצב - ברוך-השם אשר אתה זוכה על-כפי-פנים להיות על ראשיהשנה בכל שנה ושנה, וגם בתוך השנה אנו רואים פנים בפנים כמה פעמים וכו'.

ז. ד בלק תקצב - וממוסר כתב זה תשמע נפלאות ישועת השם, אשר עזרנו עד הנה, שזכינו להגביה בנין הבית-המדרש הקדוש בעזרת-השם-יתברך, גדולים מעשה השם. בן יהי עמנו שנוזפה לגמרו בשלמות מהרה ולהתפלל שם בכונה, בפרט בראשיהשנה הקדוש, ולפעל שם מה שצריכין לפעל כל אחד ואחד בכלל ובפרט, אמן בן יהי רצון.

ח. אור ליום ד ערב יום-כפור אחר חצות-לילה תקצב - ולעת-עתה נזכה לחנך הבית-המקדש מעט שאנו עוסקין בבנינו, שנוזפה שיגמר בשנה הזאת לטובה בשלמות, ולהתפלל בו בראשיהשנה הקדוש הסמוך מאד מאד הבא עלינו, פי השנה פורחת מאד, ובקרוב יגיע ראשיהשנה של שנה הבאה לטובה, מי יתן שנוזפה בשנה הזאת להמשיך עלינו קדשת ראשיהשנה העבר והבא.

ט. מוצאי-שבת ל"א למספר-בני-ישראל תקצב - אהובי בני חביבי וכו', ובפרט בענין בנין הקלוזי באומאן, שאני נכסף ומשתוקק מאד מאד, שנוזפה על-כפי-פנים להתפלל בו בראשיהשנה הסמוך הבא-עלינו-לטובה וכו'. וקויתי להשם, שבעצם נפלאותיו יעזרנו למען שמו יתברך להוציא מבח אל הפעל מהרה, יראו ישראלים וישמחו וחסידים ברנה גילו.

ולדעתי, בזה בעצמו ראוי לך לשמח נפשך עתה, פי לא דבר קטן הוא מה שפתבתי לך עתה, פי הוא נוראות נפלאות תמים דעים וכו'. והיה כי יבצע השם את כל מעשהו, נספר תהלות השם ועוזו ונפלאותיו, אשר עשה עמנו לחיותנו לנצח, לא למעננו פי אם למענו.

י. א במדבר תקצב - ואני מצפה בכל עת לישועתו הגדולה, שנוזפה להתפלל בהבית-המדרש שלנו בראשיהשנה הקדוש הסמוך הבא-עלינו-לטובה, נגילה ונשמחה בישועתו.

יא. א בלק תקצב - שלום לאהובי בני חביבי וכו', עתה אודיעך ישועת השם ועוזו ונפלאותיו אשר עשה עמנו, פי תהלה לא-ל גמרנו הרבה בהבנין הקדוש וכו'. ובהסדיי-השם נתפלל שם אם ירצה השם בראשיהשנה הסמוך הבא עלינו לטובה, יראו עינינו וישמח לבנו וכו'.

והעקר שיגמר השם בעדנו הבנין הקדוש ברוחניות, הנבנה על ידי קבוץ נפשות ישראל החפצים להתקרב אליו באמת. שיתרבו הבתים עד אין מספר, על ידי תוספת שכנים הרבה

דקדשה, ונוזפה בלנו לכנס מחוץ לפנים ולאסף הביתה כל הנפשות הנדחים הנשפכים בראש כל חוצות, בעל החמלה יחוס ויחמל עלינו ועליהם לאסף נדחנו ולקבץ פזורנו, ולהביאנו חדריו הקדושים, ונשבעה מטוב ביתו וכו'.

יב. א נח ראשי-חדש חשוון תקצב - חזק ואמץ ושמה נפשך בראשיהשנה העבר, ובמה שאנו מקוים ומחכים להיות על ראשיהשנה הסמוך הבא-עלינו-לטובה.

יג. א וישב תקצב - וכל מה שהצרות והיסורין והבלבולים וכו' רחמנא-לצלן מתגברין ביותר ויותר - מחיבים להודות יותר ויותר: שאף-על-פי-כן, אף-על-פי שאני כמו שאני, אף-על-פי-כן חסדו גבר עלי כליפה, שאני יודע ממנו זכרונו-לברכה, ואיני מתנגד עליו, וגם אני זוכה לנסע על ראשיהשנה, ולהיות נכלל ונמנה בין אנשי היקרים שיהיו לארץ ימים ושנים, פי הקבוץ שלנו יקר מאד מאד בעיניו יתברך וכו'.

ובאמת עם כלם השם-יתברך מתפאר הרבה, וגם עמו, בודאי השם-יתברך מתפאר הרבה, מפל-שפן וכל-שפן בכלליות הקבוץ, בודאי עולה התפארות הרבה בלי שעור בעזרת-השם-יתברך. ואיי-אפשר לבאר כל מה שמתנוצץ בלבי בענין זה וכו'.

יד. א תבא תקצב - שלום לבני חביבי וכו', חזק ואמץ לבה וקנה אל ה' אשר עד הנה עזרה, אל יטש ואל יעזב אותך וירפאך ויחלימך מהרה, ותזכה להיות עמנו על ראשיהשנה הקדוש הבא-עלינו-לטובה.

טו. יום ד' תבוא לאומאן בשמחה תקצב - אהובי בני חביבי וכו', וטוב פי אהיה לך מעיר, לעזר בתפלה ותחנונים כפי כחי, שהשם-יתברך ירחם עליך ועלי, וישיבך לאיתנה מהרה, ומציון יסעדה, ותזכה לנסע מהרה על ציון הקדוש לאומאן על ראשיהשנה הבא-עלינו-לטובה, נגילה ונשמחה בישועתו.

טז. ב נצנים תקצב - אהובי בני חביבי וכו', פי קויתי להשם, שאז אוכל לחזקה ולאמצה בחסדו הגדול יתברך, שתסע עמנו לאומאן על ראשיהשנה הבא-עלינו-לטובה וכו'. ולהשם הישועה, שבתוך-כך תתחזק, באפן שאוכל לחזקה בדברים ולשמחה בישועתו יתברך, עד שתוכל לנסע אם-ירצה-השם אחר שבת-קדש לאומאן.

והנה היום בבקר קדם אור היום הגדיל צערך בלבי מאד, עד אשר בכיתי בדמעות על צערך, והתפללתי להשם-יתברך בשברון לב. בעל הרחמים ישמע אנקתנו, ויושיעך מהרה שתוכל להיות באומאן על ראשיהשנה הבא-עלינו-לטובה וכו'. ולהשם הישועה, שיסור המחלה מקרבך לנמרי ותשוב לאיתנה מהרה, ובוא תבוא ברנה לאומאן בעזרת-השם-יתברך, על ראשיהשנה הבא-עלינו-לטובה.

יז. ערב יום-כפור תקצב - בני חביבי וידידי, הנני פותב בדמע, בזכרי גדל צערך, שלא זכינו שתהיה אצלנו בראשי השנה העבר. אך נכון לבה בטוח יהיה, שגם זה לטובה, פי דרכי השם נפלאות מאד מאד, ומאד עמקו מחשבותיו יתברך וכו'.

יח. אור ליום ו, ערב שבת קדש נח תקצה - אהובי בן אחותי וכו', ואיך יעלה על הדעת שאצטרף לחזק אותך באמונה בענין עסקנו הקדוש והנורא והנשגב מאד, באשר שמעתי מפיך בעצמוך: "שעקר המניעה שלא נסעת על ראשי השנה, הוא מחמת 'חסרון אמונה'". היאמן כי יספר, שאחרי כל הדבורים ששמעתי מפי, ואחרי כל מה שראית בספריו הקדושים וכו'.

יט. ד תצוה תקצה אומאן - ו"גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם", שאחר הסתלקותו הקדושה ראינו חידושים נפלאים ונסים עצומים יותר מבחיו, שנתן כח לעיף פמוני למרדף בלי חשך פמוני וכו', ולקבץ קבוץ קדוש כזה על ראשי השנה לאומאן וכו', וגם זכינו לבנות הבית המדרש פה, ולהתפלל בו כמה פעמים בראשי השנה.

כ. ב ויחי תקצו - ומה מאד יש לך לשמח, במה שזכית להיות על ראשי השנה ולהיות על ציון הקדוש.

כא. מוצאי שבת עקב תקצו - בני חביבי וכו', ואשר אתה חושב מהיום על 'נסיעת ראשי השנה' - אם אמנם יפה שיהיה ראשי השנה במחשבה כל השנה בלה. אבל שיהיה לך צער עתה מהמניעות. בזה לא צדקת, כי כבר דברנו: 'שאיך לחשב מיום לחברו, ובפרט שלדעתי בעזרת השם יתברך, לא יהיה לך עתה יסורים חסוֹשִׁלּוּם כמו אשתקד, ולא פחות מהם. ולפטר בלא כלום אי אפשר. אדרבא ראוי לך לשמח מאד, מה שימי ראשי השנה ממשמשיך ובאין, ותזכה להיות על ציון הקדוש.

וכבר דברתי: שמה שאני יודע שאצריכין לעשות בלי ספק, אינו נחשב כלל יסורים ומניעות כלל. בפרט לחשב מה שיהיה אחר כך, ואין להאריך בזה, כי כבר שברת הרבה מניעות, וקויתי להשם: שעתה תסע בנקל בעזרת השם יתברך על ראשי השנה הבא עלינו לטובה.

כב. אור ליום ה פ"תצא תקצו - אהובי בני חביבי וכו'. ותצפה לישועתו תמיד, שיזכה לבוא לאומאן על ראשי השנה הבא עלינו לטובה, בלי יסורים גדולים.

ושלום וכו' ובפרט לידידי כנפשי וכו', ישועתנו תשגב ותחזק, שתבוא אתה גם אתה לאומאן על ראשי השנה הבא עלינו לטובה, להיות נמנה עמו, מה אמר לך ידיד נפשי, המאמין לא יחוש, בפרט כי ידעתי כי תהלה לאיל לכה נכון וחקק בהאמת לאמתו, על-כן אל תתירשל חסוֹשִׁלּוּם מלקים דברינו, כי העולם הזה צל עובר, ורוח כזה אין נמצא בעולם, ודי למבין בזה. דברי אהבו באמת לנצח, המזרז לטובתו הנצחית.

כג. א תבא תקצו - נפלאתי שלא פתבת לי שום תשובה מרבי יעקב אודות נסיעתו לאומאן.

כד. א נצבים וילך תקצו - ועל כלם מה שאנו מבינים עצמנו במחשבתנו להיות על ראשי השנה במקום קדש גניזתו הקדושה, זאת נחמתנו בענינו, ובזה יגיל וישיש לבנו, כי עוד יש תקנה להשיג ארחות חיים מעתה על-כל-פנים.

כה. אור ליום ג, ב דחול המועד סנות תקצו - ואל תשבה, שתהלה לאיל היות על ראשי השנה הזה בתוך

עדה קדושה ונוראה כזאת. וכבר הזהירנו הוא זכרוננו לברכה: "שמי שהוא אצלו על ראשי השנה, צריך לשמח בכל השנה. ואמר בפרוש: "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי היות ה' היא מעזכם", כי המקרא הזה נאמר על ראשי השנה.

כו. אשמרת הבקר יום ו, ערב שבת קדש תקצו - והכל בכח הראשי השנה הקדוש והנשגב והנורא מאד, שזכינו להתקבץ יחד במקום גניזתו הקדוש, אשרינו שזכינו לזה וכו'. וחבה יתרה נודעת לנו, שתהלה לאיל אנו יודעים מהצדיקה האמת שעוסק בתקוננו.

כז. ד ראשי חדש נסלו תקצו - אך אני יודע ומאמין: שמה שזכיתי אותך ברחמי המרבים שתהיה על ראשי השנה העבר באומאן עמונו יחד - זה עוזר לבי לאהבתך גם בימי ראשי השנה באומאן, וגם עתה.

כי ראיתי: שתהלה לאיל אחרי כל רבוי בלבולי מחשבותי התמהים ונכספים לעזר לכם באמת, ונדמה לי כמה פעמים שהם חסוֹשִׁלּוּם חסוֹשִׁלּוּם לא להועיל חלילה, ואף-על-פי-כן אני מתחזק בדרך נפלאותי לעסק בזה על פי רצונו ז"ל. אך מתפעל נפש הרואה בשראיתי, שאף-על-פי-כן באו על ראשי השנה כמה נפשות, על-ידי דבורינו עמהם בכל השנה, ואתה אחד מהם.

כח. אור ליום ו' ערב שבת קדש צו תקצו - והעקר: שתשמח במה שזכית להיות על ראשי השנה במה פעמים, ובמה שאנו מקוים להיות עוד על ראשי השנה כל ימי חיינו.

כי עתה זה כל נחמתי, וכל נחמתי - לזכות את כל השומעים לדברי, שיהיו כלם על ראשי השנה, הינו במקום גניזתו הקדוש של אדוננו מורנו ורבנו ז"ל, כל ימיהם לעולם, בודאי יחזיקו לי טובה לנצח. ובזה נגיל ונשיש תמיד, בפרט בשבת יום טוב, וחדות השם יהיו מעזנו.

כט. ד תצא תקצו - יקבל האגרת לך וכו', ויראה לשלחו מיד כי נחוץ הוא, כי אני מזרזו שיבוא על ראשי השנה הבא עלינו לטובה, אשר זה טובת כלנו, שיתוסף נפש אל הקבוץ הקדוש, כדי שיתרבו הפתים וכו'.

ומגדל הנחיצה אי-אפשר להאריך בכלל - כי אני רוצה לנסע היום לדרך לאומאן על ראשי השנה הקדוש והנורא הבא עלינו לטובה. דברי אביך המצפה לראותך עם כל אנשי שלומנו באומאן על ראשי השנה הבא עלינו לטובה.

ל. אור ליום ה תבא תקצו אומאן - לבני חביבי וכו'. טוב להודות להשם שזכיתי להיות פה בחצי החדש, ותהלה לאיל היו פה כמה מאנשי שלומנו, וגם רבי אפרים בן רבי נפתלי שיהיה כבר בא בשלום לפה על ראשי השנה. ועיני מצפות לראותך בחיים ושלום. וכל אנשי שלומנו בוא יבואו ברנה, למען ייטיב לכם לנצח.

זאת נחמתי בעניי, כי בודאי תחזיקו לי טובה לנצח עד אינסוף ותכלית, על שזכיתי אתכם לזכות כזה הכולל הכל, אשר אי אפשר לבאר.

לא. יום א' ראשי-חדש אלול תקצו ברסלב - שלום לבני חביבי וכו', והשם יעזר לי בחסדו, לפע למקום

שאפע, להשתטח במקום שאשתטח, אשר באמת איני יודע כלל עוד עד היכן הדבר מגיע, אבל זה אני יודע בברור בעזרת השם יתברך, שאני צריך לסע לשם בכל עת, ובפרט על ראשי השנה הקדוש והנורא והאיים מאד מאד, וגם אני צריך לעורר ולחזק אתכם בכל כחי, בכל מיני דבורי אמת שבועולם, שתזכו גם כן להיות שם, כי הוא חייכם וכו' וכו'.

ואם פי כבר אתה יודעים קצת מזה, אבל צריכין עתה להתחיל מחדש, בפרט על ראשי השנה, שאז עקר ההתחדשות לטובה, ויש הרבה הרבה מאד לדבר בזה וכו'. דברי אביך והברכה ורבכם החפץ בתקנת נפשכם לנצח.

לב. ב תצא תקצט אומאן - תהלה לא"ל מה גדלו הסדי השם, שזכיתי גם בשנה הזאת לבוא לפה, להכין עצמי על ראשי השנה הקדוש הבא עלינו לטובה. מה אשיב לך כל תגמולוהי עלי. ואי אפשר להאריך עתה בזה, כי לא יספיקו כל ימינו להודות ולהלל ולשבח וכו', למי שעשה לנו את כל הנסים האלה וכו'.

חזק וחזק, ושמה נפשך בכלי עת, במה שאתה חפץ להיות נמנה עמנו בראשי השנה הבא עלינו לטובה האיום והנורא מאד, מפלישפן כי קוינו להשם, שתוציא מבח אל הפעל ותבוא לפה בשלום בשמחה.

לג. יום ד יא טבת ת"ד - עלי כל פנים שלא לטעות הס' ושלום בטעות ושטות של המתנגדים וחולקים, באלו בשביל זה שעשה טובה נצחית בזאת לנשמתו שנסע לאומאן על ראשי השנה, באה עליו התלאה הזאת חסיו שלום.

אדרבא - מחיב להסתפל על האמת לאמתו, ולהפך הדבר לטובה, שכל התלאות הם בשביל שמתרשל בענין ההתקרבות אל האמת. ובפרט שאנו רואין, שגם על כל החולקים והמתנגדים עוברים כוס התרעלה, כוס הצרות והתלאות בלי שעור. השם יתברך ירחם על כל ישראל וכו'.

לד. יום ה' קדם תפלת שחרית ואתחנן שנת ת"ד ראדיוויל - ואני מכין עצמי מעתה לנסע על שבת קדש שבת נחמו' לקהלת קרעמיניץ, ומשם נסעה ונלכה בישועתו יתברך לבארדיטשוב וכו', עד אשר אבוא מהרה בהסדו יתברך למקום מנוחתנו ותקונתנו, לקהלת אומאן, למקום ציון הקדוש.

לה. ה שופטים ת"ד אומאן - הזהר והזהר בני ותלמידי חביבי: לכל יעלה עליך רעיון חסיו שלום שלא פרצון האמת, רק בוא ברנה עם אנשי שלומנו לפה על ראשי השנה הבא עלינו לטובה. וכן כל ימך, עד יבוא מורה צדק, למען ייטיב לך לנצח, ובחסדו יתברך תחזיק לי טובה לנצח נצחים.

לו. ג תצא תר"א טשעהרין - לא יכלתי להתאפק מעצם אהבתך, לחזקה ולזרזך: שלא יהיו לך שום ספקות חס' ושלום בלבך, בענין ראשי השנה הבא עלינו לטובה. רק תאמר בלב שלום: ברוך שהחנינו וקיימנו והגיענו לאזמיהזה, לזכות להתועד יחד עם אנשי אמת אנשים כשרים, להתקבץ על ציון הקדוש של הצדיק הקדוש שהבטיח לעזר לכל מי

שיבוא אליו, בפרט בערב ראשי השנה, ולהמנות יחד בראשי השנה אצלנו.

מה אמר לך אחי, מעט מעט שמעת והבנת מרחוק, אבל יותר מזה בני הזהר והזהר: שלא תהיה חסיו שלום בכלל (קהלת א טו): "הסרוז לא יוכל להמנות", שדרשו רז"ל (ברכות כו. תגינה ט): "זה שנמנו חבריו" וכו' (לדבר מצוה, והוא לא נמנה עמנו). בפרט לעסק קדוש ונורא בזה וכו'. ותחזק נפשך לבוא בשמחה, בא תבוא ברנה עם בני שיהיה ועם אנשי שלומנו, נגילה ונשמחה בישועתו.

ומבטחני: שבלא דברי, בודאי לא היית נמנע חסיו שלום מלבוא. אך לזרזי יתרה קאתינא, כי ידוע לנו רבוי המניעות המשתטחים אז דיקא, ובאמת כלם באחיזת עינים, כי עקר הוא מניעת המוח פי דוע לכס פליזה, עליון ההכרח לזרז בשעת מעשה, כמו שאמרו רז"ל. אשריך אם תקים דברי, בודאי תחזיק לי טובה בזה ובבא לנצח.

לז. ה שלח לך תר"ב בארדיטשוב - ותתחיל מעתה להתגעגע לקדשת ראשי השנה הקדוש, לקדשת הקבוץ הקדוש וכו'.

לח. ב מסעי תר"ג טעפליק - אשרינו שאנו יודעים ממנו, ואין אנו מתנגדים עליו, ואנו חותרים ללכת בדרכיו, ואנו מתקבצים יחד על ראשי השנה. ולהשם התקנה, שגם אתה תהיה נמנה בימי ראשי השנה הקדושים הבא עלינו לטובה, וכן בכל שנה ושנה כל ימי חייך, וזה נחמתנו בענינו.

לט. ג עקב תר"ג טשעהרין - בכל אלה, הסדו גדול עליך מאד, שזכית להיות בחלקו, ולהקרא על שמו הקדוש, ולהתקבץ בכלל קבוץ שלו הקדוש, ובפרט על ראשי השנה, שהוא עקר זמן הקבוץ, שזה בחינת 'שופר', שמקבץ נדחי עמו ישראל, כמו שמתפללים בברכת "תקע בשופר גדול לחרותנו" וכו'. אשרי אשרי המשתוקק ומתגעגע לכלל בהקבוץ הקדוש שלו.

וזה סמוך שמעתי מידידנו הוטיק וכו', ששמע מפיו הקדוש: "שבראשי השנה הכל מקבלים ממנו תקון, אפלו דברים שאי אפשר לתקנם בזמן אחר, בראשי השנה נתתקן הכל". - ותפרס בשלם ידידי וכו', ואין פנאי עתה לכתב לו שום דבר, רק שיבא על ראשי השנה לשלום.

מ. ב אלול תר"ג טשעהרין - ולעת עתה בני חזק ואמץ, ותתחיל לברך במחשבתך: שהחנינו והגיענו וקיימנו לזמן הזה, שהוא ראשי השנה הקדוש - שנוצרה להתועד יחד בעזרת השם יתברך. ורק בזה אני מתיח את עצמי.

וגם אתה ראוי לך להחיות את עצמך בזה - שפבר עברה השנה, והגיעו ימי ראשי השנה, שבהם נתועד יחד על ציון הקדוש וכו'.

מא. ב אלול תר"ג טשעהרין - ולדידי כנפשי וכו'. תדע: שאני מזרז לטובתך הנצחית, שתבא בשמחה על ראשי השנה הבא עלינו לטובה. ואל תסתפל על חשש עכוב סחורתך עם דבש שהוא בימים הללו, כי הרבה רוח והצלחה לפניך יתברך, להשפיע לך רוח בכלי בפלים ממקום אחר,

בפרט בראש השנה, שאז עוסקין להמתיק בחינת 'דבש', שהוא סוד הפונות של שופר. וגם אוכלים 'דבש' אז.

ובדאי ימתק לך הרבה הרבה יותר בזה ובבא - כשתהיה נמנה עמנו בראש השנה הבא עלינו לטובה. ולחכם יספיק מעוט דברים אלה, ולהשומע ינעם וימתק יותר מדבש ונפת צופים וכו'.

מב. א תצא תר"ג מעדוועדיווקע - רב חסד ומרבה להטיב, ישפיע עליו ועל ביתו אך טוב וחסד. וכח החסד הנפלא והנורא של ראש השנה, שממשיך היודע ענין ראשי השנה לעמקא, יגן ויעזר לידיד נפשי הוהתיק הרבני המפלא הנגיד וכו'.

מג. יום א הושענא רבא תר"ד - וכל מה שאתה גרוע יותר בעיניך, אתה צריך לשמח בזה ביותר, ולהפך עצם היגון ואנחה לששון ולשמחה, שגורע פזה זכה להיות על ראשי השנה, ולהשתטח על הציון הקדוש והנורא פזה, שלא היה לו שום הסתכלות בזה העולם, וכל העולם אינו עולה אצלו כהרף עין וכו', והוא יכול להוציא כל העשרה מיני חצים וכו', ולרפאות הכל וכו'.

מד. ב קדושים ח"י למנין בני ישראל תר"ד ברסלב - והעקר העולה על הכל, הוא כח גדול של אדוננו מורנו ורבנו ז"ל, אשר זכית לבלי להיות מתנגד עליו, אף גם להיות על ציון הקדוש שלו, בפרט בימי ראש השנה, בתוך כלל אנשיו הקבוץ הקדוש שלו. מי יתן שגם בניך וכל יוצאי חלציה, יהיו נמנין עם הקבוץ הקדוש הנקרא על שמו הקדוש ז"ל.

מה. ב דברים תר"ד אומאן - רב שלום וכו' לאהובי בני חביבי וכו'. טוב להודות להשם, אשר גם מעסק הפאסט אתה נוסע על ראש השנה בכל שנה ושנה וכו'.

מו. יום ה ראש חודש אלול תר"ד טשעהרין - דברי אביה המצפה לראותך בשמחה בימי ראש השנה הבא עלינו לטובה, וחדות השם יהיה מעזנו לנצח. - ושלום לכל אנשיי שלומנו באהבה רבה, ובפרט לידידי הוהתיק מורנו הרב נחמן גרויז'א, נכד אדוננו מורנו ורבנו ז"ל וכו', רק חזק ואמץ מאד בתורה ותפלה ושיחה בינה לבין קונך, לבוא על ראשי השנה בלי תרוץ, למען יטיב לנצח.

מז. ה תבא תר"ד אומאן - ושלום לכל אנשיי שלומנו באהבה רבה, ובפרט לידידי הוהתיק וכו' נכד אדוננו מורנו ורבנו זצוק"ל. מאד אני נכסף שיבא לפה על ראש השנה הבא עלינו לטובה בסמוך, והוא לטובתו בזה ובבא לנצח. והשם יתברך יזכנו להכין עצמנו כראוי על ראש השנה הבא עלינו לטובה, להרגיש מעתה תקף קדשת היום כי הוא נורא ואים וכו'.

ואיך שהוא, אשרינו שאנו מכלל הקבוץ הקדוש הנאספים על שם אדוננו מורנו ורבנו זכר צדיק וקדוש לברכה, כי כבר שמענו מפיו הקדוש: "שאיך דבר גדול מזה" וכו'.

מח. מכתב הסתלקות וצואת מוהרנ"ת ז"ל - ודבר עמו (מוהרנ"ת ז"ל לפני פטירתו): מענין ראש השנה של רבנו ז"ל, והזהיר מאד לפע לאומאן על ראש השנה.

מט. מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל (ג עקב תרכ"ח) - והנני מברך אתכם מעתה, אשר תזכו להיות שניכם אם ירצה השם באומאן, על ראש השנה הקדוש הבא עלינו לטובה, והשם יציל אתכם ממניעות גדולות חלילה, רק יהיה בחדש השם כמו בכל ראש השנה וכו'. מי יתן והיה, אשר אזכה לשמע אם ירצה השם, טוב נסיעתכם ובואכם לשלום, והיתה זאת שמחתי.

נ. מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל (א נח תרכ"ט) - ומה מאד פלטה נפשי לשמע היטב, מהראש השנה הקדוש שלנו באומאן, איך עלה עמנו במקום התפלה, והיה לי למשיב נפש מידיעתם, אשר נכון הדבר לגמר לטוב. אך מי יתן להתפשר מהרה מהישועה השלמה, אשר נבנה הבנין הקדוש שלנו לטוב. ולא הלך ממני שום תפלה שלא הזכרתי ענין זה, ובפרט על כל המקומות הידועים.

וגם עבורכם התפללתי הרבה, שתזכו להיות שניכם באומאן על ראש השנה, בין הקבוץ הקדוש. כן אנכי מצפה לשמע על כל מזה.

ואנכי נתקשרתי עצמי מפה, להקבוץ הקדוש שלנו, בנפשי ורוחי ונשמתי, ובפרט בעת שהייתי על ציון הקדוש של האר"ז"ל בערב ראש השנה - נפתח לבני מאד בענין זה, ומשם קשרתי עצמי בזכותו הקדוש להקבוץ שלנו.

נא. מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל (ד לר"ף תרכ"ט) - בני חביבי, החייתם את נפשי למאד. כן יחיה השם את נפשכם, ובפרט כאשר מצאתי הבשורה טובה מבנין הקדוש שלנו באומאן, כה יוסף השם חסדו עמנו, אשר יגדל הקבוץ הקדוש שלנו. ואתם תזכו להיות כל ימיכם, בין הקבוץ הקדוש על ראש השנה בשם. ואנכי אהיה נמנה ביניכם בנפש רוח נשמה שלי מפה, בזכות הקדושים אשר בארץ המה וכו'. השם ברב רחמיו יחוס עלינו, שאזכה לקבל בכל עת בשורות טובות מאתכם, ובפרט הידיעה טובה משלום ראש השנה הקדוש באומאן.

נב. מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל (ה נצא תרכ"ט) - אוזה השם בכל לבבי, אשר זכיתי לקבל שבוע זו מכתבים פעמים, אחד על ידי ידידנו הרב דוד גרויז'איר ביום ב, ואחד היום על ידי הרץ וכו' - בבשורתם משלום הבנין הקדוש שלנו באומאן, ומשלום הראש השנה הקדוש וכו'. ותחי רוח נפשי בקרבי וכו'.

ומה מאד קפלטני רב תענוג, מאשר זכיתי להתפשר: אשר הביאו הבנים שלהם שיחיו לאומאן על ראש השנה, ונתתי תודה והודיה להשם יתברך על זה. כן יחזק השם את לבכם הטוב, לילך מעתה בדרך הישר, ויזכו כל ימי חייהם להיות תוף הקבוץ שלנו לארץ ימים ושנים טובות, אמן כן יהי רצון.

נג. מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל (ג עקב תרכ"ט) - והנני מברכם: אשר יזכו להיות על ראש השנה הקדוש הבא עלינו לטובה, עם בניהם שיחיו, באומאן, להיות נמנה בתוף הקבוץ הקדוש שלנו, אשר מתאספים לשם להסתופף בצל כבוד הנחל נובע מקור חכמה, זכר צדיק וקדוש לברכה זכותו יגן עלינו השוכן בשם. יהי חלקי עמהם. ובזה אסיים ואמר שלום, דברי אביהם ואוהבם, המצפה להתפשר מהרה משוב נסיעתם

לאומאן, אשר יהיה הכל על נכון צאתם ובוואם, בנפשם ונפש אביהם המעתיר בעדם לטוב.

נד. מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל (ג עקב תרכ"ט)

– ותדרשו למעני, בשלום כבוד ידידינו היקר כבוד שם תפארתו, מורנו הרב נחמן הלוי גרויז'איר באומאן. והנה בני שיחיו: דרבי זה זמן רב, הינו מן אחר הסתלקות כבוד אדוני אבי ומורי ורבי, זכרונו לברכה לחיי העולם הבא, זכותו יגועלינו – לתן בכל ערב ראש חדש על פדיון, ביד ידידנו הרב נחמן הנ"ל, על טובת צדק הכלל שלנו. וגם בשנה העברה נתתי לו ח"י זהובים פידוע להם, עתה כאשר נעלם ממני מכתבי, לא אוכל לדעת אם יש בידי לתן ח"י זהובים לפי מעמדי בעת.

לכן בני שיחיו: עליכם קסמיכנא לתן לו בערב ראש השנה על 'פדיון' עלישם הכלל, כמה שתבינו. וכל המוסיף וכו'. והעקר במטבע כסף דיקא. וכמה שתתנו, אקבל בחשבון. והשם הטוב יפדה אותנו מכל רע וכו'.

רצוף פה קוויטל, ויעתיקו ממנו עוד אחד כתבניתו – ולתן אחד על ציון הקדוש, ואחד למסר לידידנו רבי נחמן הלוי, עם הפדיון' על שם הכלל שלנו.

נה. מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל (ה עקב תרכ"ט)

– והנה בנסיעתם הטובה לפה, הצליחו וגם עשו פרי, אשר כבוד ידידינו היקר הרב מאיר גרויז'איר, נתעורר מזה, ואזר כבוד חלציו, ושם נפשו בכפיו לבוא לאומאן, לזכות להיות נמנה בין הקבוץ שלנו המתאספים לשם על ראש השנה הקדוש הבא עלינו לטובה, להסתופף בצל כבוד הנחל נובע מקור חכמה, זכרי

צדיק וקדוש לברכה, זכותו יגועלינו, השוכן בשם. יהי השם עמו, ויצליחו בדרךו לשלום, ויזכה לבוא למבקשו הטוב, בכל אשר עם לבבו וכו'.

נו. מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל (ה עקב תרכ"ט)

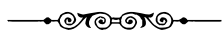
– ומאד בקשתי שטוחה: להזכירני לטוב בכליעת היותו על ציון הקדוש, ובפרט בערב ראש השנה הבא עלינו לטובה. פי אנכי אקשר עצמי בנפשי ורוחי ונשמת, אל הקבוץ הקדוש שלנו. יהי חלקי עמהם.

נז. מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל (ג תבוא תרכ"ט)

– לעת עתה אנכי בתשוקתי, לשמע מכם הטוב, מהיותכם על ראש השנה באומאן, בתוך הקבוץ הקדוש שלנו, ומטוב התנהגות הראש השנה הקדוש באומאן. ומטוב בוואכם לבייתכם לשלום, ומטוב שמחתכם ישמיעוני, והיתה לשמחתי להחיותי.

נח. מכתב מרבי נחמן מטולטשין ז"ל (ד עקב תרל"ב, אומאן)

– ולמען השם אל יזיז דעתו ומחשבתו, רק להיות על ראש השנה בפה, לתהב ראשו בין אוהביו המקשרים את עצמם עם נשמת אור רבנו ז"ל. ואז טוב לו! – גלייב [תאמן]. ואחר כך תראה בעיניך. ואם המניעות חזקים – עוד טוב יותר ויותר – כי עקר החשק והפסופין לשוב אליו יתברך, מתגברין רק על ידי 'שבירת מניעות' וכו'.

עניני נסיעה לצדיקים מספר הקדוש לקוטי הלכות – נמצא בגליון הקדם –

עניני ראש השנה ו'תקיעת שופר' מספר הקדוש לקוטי הלכות'

ועל-כן בראש השנה, יום ראשון לבריאת אדם הראשון – צריכין בחינת 'שנה', בחינת 'בטול' – שמבטלין עצמו לגמרי כאלו אין לו שום דעת, רק צועקין להשם יתברך, וממליכין אותו יתברך בתמימות גמור בלי שום חכמות.

כי בראש השנה נברא אדם וחוה, ששרשם מבחינת 'בסדר' ו'שלא בסדר' בנ"ל, והם היו צריכין לתקן כל העולמות על ידי עבודתם, דהינו: לכלול בחינת כלליות כל העולמות שהם בחינת 'שלא בסדר' – בבחינת 'בסדר', לכלל בחינת 'חוה' ב'אדם' – ואז היה נעשה הכל 'בסדר', והיה מתנהג כל העולם בסדר בלי שום יסורים ודינים שהם בחינת 'שלא בסדר' בנ"ל.

אבל הם פגמו בחטאם – והפרידו בחינת 'שלא בסדר' מבחינת 'בסדר'. כי עקר חטאם היה על-ידי בחינת גדלות, בחינת אנא אמלוד', שזהו היה עקר הסתת הנפש הקדמוני וכו', הינו: שהכניס בהם קנאה ותאוה למלוד ולהתנאות, ולהמשיך בחינת 'מלכות' לעצמו חסו'שלום, ועל-ידי זה נעשה הכל 'שלא בסדר', כי הוא בתוך בחינת 'שלא בסדר'.

ובכל שנה ושנה אנו צריכין לתקן זאת בראש השנה – כי אז נבראו והיו צריכין לתקן זאת, וקלקלו בו בנ"ל (שער-הפניות, ראש השנה א).

א. נטילת ידים שחרית ג, ה (עפ"י ח"ב פב, פי תצא למלחמה) – "ראש השנה הוא בחינת שנה, ותקיעת שופר הוא בחינת התעוררות השנה" (פרי עץ חיים, ראש השנה פ"ב).

פי 'בתשרי נברא העולם" (ראש השנה ת. י: כז). – שזהו בחינת 'שלא בסדר', בחינת 'תשרי' ק'. ואז כשמתעורר בחינת 'שלא בסדר' – צריכין בחינת 'שנה', לבטל עצמו לגמרי – שזהו בחינת השנה של לילה.

כי אז בראש השנה – הוא יום ראשון של עשרת ימי תשובה. ועקר התשובה הוא: לשוב מצדלות, ולהשפיל עצמו, ולהרגיש שפלותו ופחיתותו באמת – פי עקר התשובה הוא ההכנעה והשפלות וכו'.

פי כל החטאים נמשכין מבחינת 'שלא בסדר' וכו' – דהינו: על-ידי 'גדלות'. כי על-ידי 'גדלות', מחלק בחינת 'שלא בסדר', מבחינת 'בסדר'.

ועל-כן עקר התשובה על כל החטאים – הוא 'שפלות' – שישים עצמו כעפר לדוש, וירגיש שפלותו ורחוקו מהשם יתברך, וישפיל עצמו, וישבר לבו לפני השם יתברך וכו'. ועל-ידי זה חוזר לבחינת 'בסדר', בחינת מ"ה, ונתבטלין כל הדינים, בחינת החטאים.

נמצא: שעקר התקון בראש השנה הוא - להשתדל לחזר ולתקן שיהיה הכל בסדר, לעשות תשובה על כל חטאיו שנמשכין מבחינת 'שלא בסדר' מבחינת 'גדלות', ולבטל עצמו להשם יתברך בבטול גמור, כדי להרים כל העולם שנברא אז שהוא בחינת 'שלא בסדר' - לחזר ולכוללו בבחינת 'בסדר', ובנ"ל.

וזוהו הבחינת השנה של ראש השנה המובא בפנות (פרי עץ חיים פ"ב): "דאפיל דורמיטא עליה" וכו' - פי השנה הוא בחינת 'בטול' - לבטל עצמו לגמרי בבחינת 'שנה', לסלק ולבטל דעתו לגמרי כאלו אין לו שום דעת כלל, רק להמליך אותו יתברך באמונה ובתמימות גמור בלי שום חכמות, שכל זה עקר עבודתנו בראש השנה ויום הכפורים, שאנו עוסקין רק לגלות מלכותו בלי שום חכמה.

פי אנו מסלקין דעתנו לגמרי ומבטלין עצמנו לגמרי, שזוהו עקר עבודתנו באלו הימים הנוראים, שאז עוסקין כל ישראל בתפלות ותחנונים ובשירות ותשבחות של ספר תהלים ושאר מיני בקשות ותחנונות וסליחות ופיוטים וכו', שכל זה הוא בחינת תמימות ופשיטות בלי חכמות כלל.

הינו: שהשנה הוא בחינת הסתלקות המחין, שלא יתאחז בהם בחינת 'שלא בסדר', בחינת 'גדלות' וכו'.

ואחר כך עלידי השופר - נמשכין לו מחין חדשים שנתחדשו עלידי השנה, ואז נתעורר מהשנה, וננסרת המלכות וכו', עין ואחר כך עלידי השופר - נמשכין לו מחין חדשים שנתחדשו עלידי השנה. (שער הכונות, ראש השנה ח).

פי עלידי השנה וה' בטול' - זוכין אחר כך למחין גדולים. פי אחר כך בשזוכין למחין דקדשה, נתגלה מלכותו יתברך לעין כל בדעת שלם, פי זוכין להמשיך כל המחין רק בשביל התגלות מלכותו יתברך, לידע ולהודיע ולהודיע שהוא היוצר הוא הבורא וכו'. ואז נמתק בחינת 'שלא בסדר', ונכלל בבחינת 'בסדר', ואין מתיראין מבחינת 'שלא בסדר' - מאחר שיודעין שהכל מאתו יתברך לבד, שאז נתבטל בחינת 'שלא בסדר' לגמרי.

ב. תפלין ה, נגכד (ספורי מעשיות, מעשה יג משבעה בעטלערס) - ראש השנה הוא בחינת תפלין - בחינת התחדשות שזוכין בכל יום עלידי השנה, שאז נתחדשים המחין בתוך האמונה וכו', שזוהו בחינת ראש השנה, כמו בא בדברי רבנו ז"ל בהתורה "אשרי העם" (ח"א לה).

פי ראש השנה הוא בחינת קדשת ארץ ישראל - כמו שכתוב (דברים יא, יב): "תמיד עיני ה' אלקיה בה מראשית השנה ועד אחרית שנה". שזוהו בחינת תפלין, שהם בחינת קדשת ארץ ישראל, בחינת "והיה פי יביאך" הנאמר בפרשיות התפלין.

פי עקר קדשת ראש השנה הוא: שנופה ליתשובה שלמה. הינו: שנופה לחדש ימינו שעברו בחשך, ולהוסיף מעתה תוספת קדשה ועבודה מחדש, שזוהו בחינת 'חדש עלינו שנה טובה' שאנו מבקשין בראש השנה. "חדש" דיקא - שנופה

ל'שנה חדשה' דיקא - פי כל שנה הוא פנים מיוחד משבעים פנים של תורה, עליבן צריכין בכל שנה, לזכות לפנים חדשות לגמרי, לחיות מעתה חיים חדשים, שזוהו בחינת 'חיים ארבים'.

וזוהו בחינת מה שמרבין לבקש ולהתפלל בראש השנה על חיים, כמה וכמה פעמים בכל תפלה, כמו שאומרים: "זכרנו לחיים" וכו', "וכתוב לחיים" וכו', "זוכר יצוריו לחיים ברחמים" וכו', וכיוצא בזה הרבה. פי עקר בחינת 'חיים' הוא בחינת 'חיים ארבים' של הזקן העור (ספורי מעשיות, מעשה יג משבעה בעטלערס, יום ראשון, בעטלער העור), שזכה לתכלית הזכרון בשלמות, שממנו נמשך קדשת ראש השנה, שהוא בחינת קדשת התפלין, שהם בחינת "ולזכרון בין עיניך".

ועליבן נקרא ראש השנה "יום הזכרון" - פי עקר קדשתו מבחינת הזכרון של הזקן הנ"ל. וכל בקשתנו בראש השנה על החיים - פונתנו על 'חיים אמתיים ונצחיים', הינו בחינת 'חיים ארבים' הנ"ל - דהינו: לחדש חיותו בכל עת, בחינת "חדש עלינו שנה טובה", "חדש" דיקא, בנ"ל.

וזוהו החסד שעשה השם יתברך עמנו, שקבע ראש השנה בראש חדש, שהוא חסד גדול, כמו שמבאר בהתורה תקעו א' (בלקוטי תנ"א), וכן שמענו יותר בהמעשה נוראה השיבה לזה מענין הפסא וכו' (תירמודין פד) - פי אנו צריכין שיחדש השם יתברך עלינו את השנה, בבחינת 'ראש חדש' - שהוא בחינת התחדשות החיות בכל עת, בחינת 'מלכות דוד משיח', שאנו מרבין לבקש בראש השנה שיתגלה מלכותו, שהוא 'מלכות דקדשה' שאנו מבקשין בראש השנה שיתגלה, וכמו שאנו אומרים בראש השנה כמה פעמים: "ותמלך" וכו', "ומלך" וכו', "ועריכת נר לבן ישי משיח, וצמיחת קרן לדוד עבדך במהרה בימינו".

פי 'מלכות משיח' - הוא בחינת 'חיים ארבים' הנ"ל שאנו מבקשין עליהם בראש השנה, שזוהו בחינת 'קדושה חדש' בנ"ל. ועליבן קבע לנו ברחמינו ראש השנה בראש השנה בנ"ל.

וזוהו בחינת מה שאמרו רז"ל לענין ראש השנה שהוא בראש ח'דש (ערובין מ:): "זכרון אחד עולה לכאן ולכאן" - זכרון דיקא. פי קדשת ראש השנה, שהוא בבחינת ראש ח'דש - דהינו לחדש השנה בבחינת 'חיות חדש', שהוא בחינת ראש ח'דש, בחינת 'חיים ארבים' הנ"ל בנ"ל - כל זה הוא בחינת 'זכרון בנ"ל' - פי כל זה נמשך מהזקן הנ"ל, שהוא העור שזכה לתכלית שרש הזכרון וכו', בנ"ל.

וכן מבאר בדברי רבנו ז"ל (ח"ב מ) המתחיל: "מי שיודע מארץ ישראל" - מבאר שם: שתפלין וארץ ישראל וראש השנה הם בחינה אחת - הינו בנ"ל.

ג. בית הנסות ה, יד טו טז יז יח יט כ כא כג כד (עפ"י ח"ב עח, בענין הנהגת הפשיטות) - בראש השנה נברא העולם (ראש השנה י:), עליבן אז אנו עוסקין לעשות דרך כבושה לארץ ישראל, שכל תקונתנו לשוב לשם בקרוב. פי עקר התגלות קדשת ארץ ישראל הוא בראש השנה, כמו

שפתוב (דברים יא, יב): "תמיד עיני ה' אלקיד בה מראשית השנה" וכו'.

פי עקר הדרך לארץ ישראל הוא, על ידי שממשיכין החסד חנם שבו נברא העולם. וזה נעשה בראש השנה - כי "זה היום תחלת מעשיך" (מוסף ראש השנה), כי אז נברא העולם בחסדו, ועל כן אז אנו מגליו מלכותו עלינו, כי הוא הבורא הכל בשבילנו, הוא המנהיג הוא השליט ומושל, וברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו" (רשי בראשית א, א).

ועל כן אנו מתפללין אז הרבה על צמיחת קרן משיח וכו', כמו שאומרים: "שמחה לארצה, וששון לעירך, וצמיחת קרן לדוד עבדך" - פי עקר התקנה לשוב לארצנו על ידי משיח צדקנו, הוא על ידי קדשת ראש השנה שבו נברא העולם בחסדו חנם, ובו נתגלה בכל שנה ושנה על ידי ישראל עם קדוש: שהוא יתברך בראה'.

ומאחר שאנו מגליו זאת - בודאי הכל שיה לנו. רק ברצונו נתנה להם, מטעם הכמוס עמו יתברך. וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו - כי בכל ראש השנה וראש השנה הוא נטלה מהם ונתנה לנו. פי בכל ראש השנה וראש השנה, נכנע ונופל הקלפות וממשלת העבו"ם על ארץ ישראל, ונתגלה ונמשך קדשת ארץ ישראל לנו - עד שנזכר שיכמרו רחמיו, ויכניע ויבטל אותם לגמרי, וישוב ויתן הארץ לנו במהרה בימינו.

ועל כן ראש השנה הוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה - פי עקר התשובה הוא, על ידי החסד חנם שבו נברא ונתקיים העולם קדם מתן תורה, פמוכן בהתורה הנ"ל, וכמבאר קצת מזה למעלה בדברינו (שם בלקוטי הלכות אות ה).

פי אותן שכבר עברו על מצות התורה - אין להם קיום על ידי התורה, מאחר שעברו עליה. פי על פי דין תורה באתגליא, אין מועיל תשובה וכו'. ועקר התשובה שמועיל - הוא על ידי בחינת החסד חנם שהיה מקים את העולם קדם מתן תורה, פי כמו שקיים העולם בחסד הזה קדם מתן תורה, כמו כן מקיים את הרשעים אע"פ שיעברו על התורה, עד שישו בו ויקימו התורה.

ועל כן מחמת שבראש השנה שבו נברא העולם נמשך החסד הזה, שהוא הדרך לארץ ישראל כנ"ל - על כן אז הוא עקר התחלת התשובה, ועל כן אז מתחילין עשרת ימי תשובה - פי עקר התשובה הוא, על ידי החסד חנם הזה.

ועל כן צריכין לנסע לצדיקיאמת על ראש השנה - פי זה החסד חנם שהיה מקים העולם קדם מתן תורה - אין מי שיוכל להמשיכו בעולם, כי אם הצדיקים האמתיים הגדולים במעלה בעת פשיטותם, כמבאר שם היטב בהתורה. ועקר התשובה הוא בכח הפשיטות האמתית של הצדיקים הנ"ל, שבעת פשיטותם מחיין כל הפשוטים שבעולם וכל הרחוקים מהתורה, על ידי החסד חנם הנ"ל וכו'.

ועל כן עקר העבודה של כל ישראל בראש השנה ויום כפור וכל עשרת ימי תשובה - הוא בפשיטות ובתמימות גמור, בלי שום חכמות כלל - פי אז הכל שביין אל האמת, ומתפללין וצועקין להשם יתברך מעמק הלב בפשיטות ובתמימות בלי

חכמות כלל, ומבקשים רק 'מתנת חנם' וכו'. וגם 'מתנת חנם' אין אנו ראוים לקבל - רק הכל בכח וזכות הצדיקים האמתיים שממשיכים ה'אוצר מתנת חנם' בעולם בעת פשיטותם, שהוא הדרך לארץ ישראל, שבו מחיין ומקימין הכל וכו'.

וזה בחינת השנה והדורמיטא המובא בכתבים שנעשה בראש השנה, "דאפיל דורמיטא" וכו' (פרי עץ חיים, ראש השנה א; זהר ויגש רז). פי 'שנה' הוא בחינת 'הסתלקות המחיון' - בחינת 'קיום העולם קדם מתן תורה'. פי עקר המחיון הם חכמות התורה, אבל אז צריכין לשוב על כל מה שעברנו על התורה, וזה על ידי שהצדיק מסלק מחו בכונה ומתנהג בפשיטות, כדי להמשיך החסד הנ"ל שמקיים העולם הרחוקים מהתורה וכו' כנ"ל.

ואחר כך על ידי ה'שופר' - הוא 'התעוררות השנה'. ואז חוזרין ונמשכין המחיון, שהם בחינת 'קבלת התורה' - על ידי השופר שבו נתנה התורה. ואז נמתקין ונתבטליו כל הדינים לגמרי. ואז עקר תקון התשובה בשלמות וכו'.

וזה בחינת (במדבר כט, א): "יום תרועה יהיה לכם", ו"כל תרועה - פשוטה לפניך ופשוטה לאחריה" (ראש השנה לד.). "תרועה" - בחינת התורה שנתנה בקול שופר, פי 'תרועה' אותיות: 'תורה ע', בחינת 'שבעים פנים לתורה' (תקוני זוהר מח.). ו"כל תרועה - פשוטה לפניך ופשוטה לאחריה" (ראש השנה לג.) - זה מרמז על בחינת הנ"ל, שעקר קבלת התורה הוא על ידי התמימות והפשיטות, בבחינת (מנחות צט): "בטולה של תורה זהו קיומה", בחינת (סוטה כא): "אין התורה מתקיימת אלא במי שמשים עצמו כאינו יודע".

כאשר ראינו זאת בעינינו מאדמו"ר ז"ל כמה פעמים: שבכל פעם היה אומר: "שעתה אינו יודע כלל!" - וכמה פעמים נשבע על זה: "שעתה אינו יודע כלל!" - ואחר כך תודתו דיבור, פתח פיו הקדוש ונלה מה שגלה. וכן היה המעשה בזאת התורה בעצמה שאנו עוסקין בה עתה (שיחות הר"ן קנג). ואחר שגלה מה שגלה ונודע לו מה שנודע לו - חזר ואמר: "שאינו יודע כלל!" - וכן היה פעמים אין מספר.

וזה בחינת "פשוטה לפניך ופשוטה לאחריה" של התרועה - שהוא עקר קול שופר, כמו שכתוב: "יום תרועה" וכו'. פי 'תרועה', בחינת התורה, 'שבעים פנים לתורה' - אי אפשר לגלותם בעולם, פי אם על ידי בחינת הפשיטות הנ"ל לפניך ולאחריה, כנ"ל.

וכן עושין כמה פעמים בראש השנה! - פי בכל פעם שצריכין לתקע 'תרועה', שהיא המשכת איזה פנים מהשבעים פנים לתורה - צריכין לתקע פשוטה לפניך ולאחריה - להמשיך החסד חנם הנ"ל, בחינת התורה הנעלמת. ומשם ממשיכין התורה מהעלם אל הגלוי.

וזה בחינת (תהלים פט, טז): "אשרי העם יודעי תרועה" וכו'. "אשרי העם" - זה בחינת תמימות ופשיטות, בחינת (איוב כג, יא): "באשרו אחזה רגלי, דרכו שמרתי ולא אט" - שלא הטח ימין ושמאל מדרכיו יתברך, רק בדרכו ובאשורו אחזה רגליו - בחינת תמימות ופשיטות, שאינו נוטה מהדרך על ידי

איזה חכמות. וזהו עקר אשוריו ותהלותיו של איש, כשהולך בתמימות, כמו שכתוב (תהלים קיט, א): "אשרי תמימי דרך ההלכים בתורת ה'".

וזהו: "אשרי העם" - בחינת 'תמימות'. על-ידייזה זוכין אחר-כך להמשכת המחיו, שזהו בחינת "יודעי תרועה", בחינת 'תקיעת-שופר' - שהוא בחינת 'התעוררות השנה, המשכת המחיו'.

וזהו (תהלים פט, שם): "ה' באור פניו יהלכנו" - בחינת המחיו שהם אור-הפנים. וזהו (תהלים שם, יז): "בשמך יגילון כל היום" - פי על-ידייזה זוכין לשמחה, כמו שכתוב שם בסוף התורה הנ"ל: שיכולין לבוא לשמחה גדולה על-ידי התמימות והפשיטות וכו'.

זוה בחינת "מלכיות וזכרונות ושופרות".

"מלכיות" - זה בחינת שמגלין מלכותו, שהוא יתברך מלך העולם, פי הוא ברא הכל ומנהיג ומושל בכל וכו'. ועל-ידייזה אנו ממשיכין החסד-הנשם שבו נברא העולם, שעל-ידייזה נתגלה מלכותו יתברך - פי עקר בריאת העולם בתסודו הוא פדי לגלות מלכותו. נמצא: ש"מלכיות" - הוא בחינת 'התגלות החסד' שבו נברא העולם פנ"ל, ועל-ידי החסד הנשם הזה עושין דרך לארץ-ישראל.

וזה בחינת "זכרונות" - פי עקר בחינת "זכרונות" הוא: שאנו מבקשין מהשם-יתברך: שיזכר ברית אבותינו, וישיבנו לארץ-ישראל שהוא בית חיינו וכו', כמו שאומרים (ויקרא כו, מב): "וזכרתי את בריתי יעקוב וכו' והארץ אזכר". וכמו שמסמין הברכה: "זוכר הברית" - דהינו שהוא זוכר הברית שפרת את אבותינו להשיבנו לארץ-ישראל. ועל-כך "זכרונות" הוא בחינת שממשיכין הדרך לארץ-ישראל על-ידי החסד.

ואחר-כך אומרים "שופרות" - שמדבר ממתן-תורה, כמו שאומרים: "אתה נגלית" וכו'. הינו: בחינת המשכת המחיו שהוא התורה, שזהו בחינת 'תקיעת-שופר', 'התעוררות השנה' פנ"ל, שהוא בחינת שבאין לארץ-ישראל ממש. פי המשכת המחיו שהוא 'התעוררות השנה' על-ידי 'השופר' - זהו בחינת ארץ-ישראל ממש, פי עקר המחיו בארץ-ישראל, פי "אין חכמה כחכמת ארץ-ישראל" (בראשית-דב' טו, ד; ויקרא רבה יג, ה). וזה בחינת קבלת-התורה שנתנה בקול שופר (שמות יט, טז) - פי עקר המשכת התורה הוא בארץ-ישראל, פי "אין תורה בתורת ארץ-ישראל" (מדרש שם), וכמו שכתוב (ישעיה ב, ג): "כי מציון תצא תורה".

ועל-כך מתחילין ברפת 'שופרות' ממתן-תורה - כמו שאומרים: "אתה נגלית" וכו', ומסמין בקבוץ נדחים לארץ-ישראל על-ידי קול שופר - כמו שאומרים: "תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא נס לקבוץ גליותינו" וכו' - דהינו קבוץ כל הנדחים לארץ-ישראל. פי קבלת-התורה שהוא בחינת המשכת המחיו ולבא לארץ-ישראל - הם בחינה אחת, שכל זה הוא בחינת קול שופר.

נמצא: שעקר קדשת ראש-השנה הוא: להמשיך קדשת ארץ-ישראל. וזהו בחינת גדל ברור וקדשת המחשבה

שצריכין בראש-השנה, כמו שכתב אדמו"ר ז"ל במקום אחר: "שבשביל זה צריכין לנסע לצדיקים על ראש-השנה, כדי לברר ולקדש המחשבה" (ח"א ריא - וענין שיחות-הר"ן כא) - פי ברור וקדשת המחשבה, זהו בחינת התגלות קדשת ארץ-ישראל - פי כל 'בלבולי המחשבות' הם בחינת 'מבול', כמו שכתב אדמו"ר ז"ל (ח"א מד), פי 'מבול' לשון 'בלבול', ובארץ-ישראל לא היה המבול.

וזה עקר עסקנו וצעקתנו בראש-השנה - לברר ולקדש המחשבה, שבזה תלוי כל הקדשות, וכל המתקת כל הדינים שבעולם - שבשביל זה נוסעים לצדיקים על ראש-השנה, פנ"ל.

וכל אחד כפי מה שזוכה לקדש מחשבתו, כמו-כן נתגלה קדשת ארץ-ישראל. פי בעת שהמחשבות-רעות שוטפים על האדם חס-ושלום, שהם בחינת 'מימי המבול' - אזי נתעלם קדשת ארץ-ישראל, וכפי מה שמתגבר לדחות מעצמו בלבולי המחשבות, ומברר ומקדש מחשבתו - כמו-כן נתגלה בחינת קדשת ארץ-ישראל - פי עקר קדשת ארץ-ישראל הוא בחינת 'תקוני-הברית' שתלוי בקדשת המחשבה, בחינת (תהלים לו, כט): "צדיקים ירשו ארץ" (לקוטי-מוהר"ן ח"ב קט) - וכל זה עוסקים בראש-השנה, פנ"ל.

ועל-כך מתחילין בברפת 'זכרונות', בפסקי זכרון של נח, שזכר השם-יתברך אותו בעת המבול. שלכאורה הוא תמוה, מה ענין זה לראש-השנה!?

אך על-פי הנ"ל מבאר היטב - פי זה עקר קדשת ראש-השנה - שנוצה לדחות 'מימי המבול', שהם 'בלבולי המחשבות' - על-ידי שיזכר לנו השם-יתברך זכות וכו' הצדיקים, בחינת זכרון נח הצדיק שזכרו השם-יתברך באהבה וכו', כמו שאומרים (בראשית ח, א): "ויזכר אלקים את נח" וכו' - שעל-ידייזה מתחיל להתגלות קדשת ארץ-ישראל, פנ"ל.

וזהו בחינת שאר פסקי התורה שמזכירין בברפת 'זכרונות', שמדברים מ'ציאת-מצרים', וקדשת ארץ-ישראל, על-ידי שזכר זכות אבותינו הצדיקים, כמו שאומרים: "ונאמר: וישמע אלקים את נאקתם ויזכר אלקים את בריתו" וכו' (שמות ב, כד). שזהו נאמר לענין 'ציאת-מצרים', שעקר הגאלה היתה לבוא לארץ-ישראל וכו'.

וזהו שנסמך: "ונאמר: וזכרתי את בריתי יעקוב וכו' והארץ אזכר" (ויקרא כו, מב) - פי כל ברפת "זכרונות" הוא - שיזכר השם-יתברך ברית אבותינו הצדיקים, ויגלה לנו קדשת ארץ-ישראל, שזהו עקר קדשתנו וכו'.

וזהו שצועקין בראש-השנה: "ממעמקים קראתי ה'" (תהלים קל, א) - "ממעמקים" דיקא. פי מפל מיני עמקים, צריכין רק לצעק ולקרא להשם, כדי ליפות לדרך הפשיטות והתמימות - שעל-ידייזה עקר קדשת המחשבה.

פי "יש עשרה עמקים, עמק-טוב ועמק-רע וכו'" (ספר-יצירה פ"א) - ואפלו מ'עמק-טוב' צריכין לצעק להשם, פי אפלו 'מחשבות-טובות' אסור להעמיק בהם יותר מדאי פידוע, שלא יצא חוץ מן הגבול חס-ושלום. ואפלו מי שזוכה למחשבות

טובות ולהעמיק בהם פראוי, אף-על-פי-כן צריך בכל פעם לקרא מהם אל השם: "שיוציא אותו השם-יתברך מהם, ויעלהו למעלה ומדרגה גבוה יותר!"

וזו אי-אפשר פ"אם על-ידי 'תמימות ופשיטות' - שמסלק דעתו בכל-עת כאלו אינו יודע כלל-כלל-לא - שעל-ידי-זה זוכה בכל פעם למדרגה יותר גבוה, על-ידי שצועק בכל פעם להשם-יתברך בפשיטות ובתמימות, כאלו לא ידע מעולם כלל (שבח-הר"ן לג; תי"מ-ה"ר רלט; ועוד) וכו'. ועל-ידי-זה זוכה להמשיך על עצמו דרכי התמימות והפשיטות של הצדיק האמת - שעל-ידי-זה עקר התקון לזכות לכל טוב, אמן.

ד. בית-הננסת, נג - עקר הקבוצ של בית-כנסת ובית-מדרש, העקר הוא בראש-השנה, שאזי תוקעין בשופר שמקבץ נדחים ואובדים, שזה עקר קדשת הבית-הכנסת ובית-המדרש - כדי שיתכנסו ויתקבצו לשם כל הרחוקים, ויתוספו שכנים רבים אל הקבוצ-הקדוש - כדי שיתרבה ויתגדל מאד מאד 'בית התפלה'.

ה. זברים-הנוהגים בפעדה ז, א-ב-ג-ד-ה-ו-ז
ח-ט - עקר קדשת איש הישראלי, ועקר נצחון המלחמה שצריכין לנצח בזה העולם - העקר הוא לבוא לארץ-ישראל (לקוטי-מוה"ר ח"א כ; תי"מ-ה"ר טו).

וזו בחינת עבודתנו בימים הנוראים הקדושים הללו מראש-השנה עד שמיני-עצרת - פי קדשת ארץ-ישראל מתגלה בראש-השנה, כמו שכתוב בשבח ארץ-ישראל (דברים יא, יב): "תמיד עיני ה' אלהיה בך מראשית השנה עד אחרית שנה" - שמשם עקר קדשת ארץ-ישראל (לקוטי-מוה"ר ח"ב מ).

וזו בחינת פגות כל המצוות והתפלות של ראש-השנה. פי מבאר בכתבי-האר"ז^ל (פרי-עץ-חיים, ראש-השנה ב): "שבראש-השנה מתחלת הנסירה שמנסרין בחינת 'מלכות' מראש-השנה עד יום-כפור וכו'. ובשמני-עצרת, נתחבר בנסת-ישראל, בחינת מלכות, עם דודה באהבה, ואז הוא עקר שמחתן של ישראל". וכל זה הוא בחינת ארץ-ישראל, פי 'מלכות' הוא בחינת 'ארץ-ישראל', בחינת (משלי לא, ט): "אשה יראת ה'" (תקוני-זהר עז).

פי עקר בחינת 'מלכות' הוא: לגלות מלכותו יתברך לכל באי עולם, שידעו ויאמינו, שהוא יתברך לבדו מלך מנהיג ומושל שליט בעולמו ברצונו - שעל זה אנו מתפללין הרבה בראש-השנה ויום-כפור, כמו שאנו אומרים: "ובכן תן פחדך ה' אלהינו על כל מעשיך בהר ציון וכו'. מלך על כל העולם בלוי בכבודך. וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלהי ישראל מלך" וכו'. וכן חותמין הברכה: "מלך על כל הארץ", "המלך הקדוש", "המלך המשפט", הכל כדי לגלות מלכותו לכל באי עולם, שזהו בחינת 'בנין המלכות'.

וכל-זה הוא בחינת התגלות קדשת ארץ-ישראל, שהוא בחינת 'מלכות'. פי עקר התגלות מלכותו יתברך הוא רק בארץ-ישראל, ששם הוא ירושלים ובית-המקדש, ששם עקר התגלות מלכותו יתברך וכו'.

ובשביל זה אומרים בכניסת ראש-השנה, מזמור (תהלים כד): "לה' הארץ", שהוא מדבר מהתגלות מלכותו יתברך, כמו שכתוב: "ויבא מלך הכבוד" וכו'. וזה המזמור מתחיל מקדשת ארץ-ישראל, כמו שכתוב: "לה' הארץ ומלואה", שהיא ארץ-ישראל, כמו שפרש רש"י שם.

ולבוא לארץ-ישראל, הוא על-ידי תורה שממשיכין וכו', כמבאר שם בהתורה (ח"א כ, ו).

וכל ענין זה אנו עוסקין לתקן בראש-השנה, פי ראש-השנה זמן קהלה לכל היא, שאז מתקבצין ישראל ביחד אל הצדיקים שבדור, ואז עוסקין לגלות קדשת ארץ-ישראל, שהיא בחינת התגלות מלכותו יתברך. וזה בחינת התורה שאומרים הצדיקים בראש-השנה בעת שמתקבצין אליהם. וגם כלל-ישראל המתקבצין יחד במקום שאין שם צדיק שיהיה ראוי לומר תורה, אף-על-פי-כן הם ממשיכין בחינת קדשת התורה על-ידי 'מצות שופר', שהוא בחינת 'מתן-תורה' שנתנה בקול שופר.

ועל-כן מזכירין 'מתן-תורה' בראש-השנה, כמו שאנו אומרים: "אתה נגלית" וכו' - שכלו מדבר מ'מתן-תורה'.

וזו בחינת השנה והדורמיטא המובא בפגות (ראש-השנה ג"ח): "דאפיל דורמיטא על זעיר-אנפין" - כדי לנסר ה'מלכות'. דהינו 'הסתלקות-המחין', בחינת שנה. ואחר-כך על-ידי ה'שופר' נתעורר מהשנה וכו'.

הינו: שצריכין להמשיך באורי התורה, רק על-ידי רחמים ותחנונים דיקא, ולא יתלה בשום זכות, ואז דיקא זוכין לבוא לארץ-ישראל. וזהו בחינת 'שנה ודורמיטא הנ"ל', 'הסתלקות המחין', בשביל לנסר ה'מלכות' בחינת 'ארץ-ישראל'. הינו: כשרוצין לזכות לארץ-ישראל שהיא בחינת מלכות, צריכין לסלק המחין שהם בחינת מטה עז, דהינו ממשלת עז שיש לו ממצוות ומעשים-טובים שלו שהם בחינת מחין וכו'.

ובראש-השנה כשרוצין להמשיך מחין חדשים, בחינת באורי התורה, כדי לזכות לארץ-ישראל, 'מלכות דקדשה' - אזי צריכין מקדם לסלק כל המחין שיש לו ממצוות ומעשים טובים שלו וכו'. ועכשו בראש-השנה, אנו יודעין פחיתות ערפנו, שאין בוח במעשינו להמשיך עלינו חדושי-תורה בחינת קדשת מחין חדשים, על-כן אנו מסלקין מעט מעשינו הטובים שהם בחינת דעת, פי אנו מסלקין דעתנו לגמרי, רק אנו עומדין לפני יתברך בעיני וברש בפתח שואל. וזהו בחינת 'שנה' 'הסתלקות-הדעת' וכו'.

ואחר-כך בא ה'שופר', בחינת 'התעוררות-השנה' - ואז נמשכין 'התחדשות-המחין', דהינו בחינת 'באורי התורה', שהוא בחינת 'מחין חדשים', 'חדושי-תורה'. פי 'שופר' הוא בחינת 'מתן-תורה' שנתנה בקול שופר וכו'.

פי אז נמשכין דבורים חמים בגחלי אש - שעל-ידי-זה נמשך 'באורי-התורה'. פי 'שופר' הוא בחינת 'יראה', בחינת 'אש', כמו שכתוב ב'מתן-תורה' (שמות כ, טו): "וכל העם ראים את הקלות ואת הלפידים ואת קול השופר". וכתוב (דברים ד, לו): "ודבריו שמעת מתוך האש" - זה רמז: שאי-אפשר להמשיך

'באורי התורה, כפיאם מי שדבריו כגחלי אש, כמו בשעת מתן-תורה'.

הינו: שעלידי השופר, נמשכין דבורים חמים כגחלי אש, שעלידייזה זוכין ל'באורי-התורה', שזהו בחינת 'התעוררות-השנה', 'התחדשות-המחין'. וזה זוכין עלידי החמים ותחוננים שהרבינו להתפלל בכל ימי הסליחות קדם ראש-השנה ובראש-השנה עצמו, ובפרט קדם השופר שנהגין כל ישראל לשפר לבם מאד, ולהרבות ברחמים ותחוננים כעני רש דל ואביון.

ועלידייזה דיקא זוכין אחר-כך ל'התחדשות-המחין' עלידי השופר' וכנ"ל. ואזי עלידייזה זוכין לארץ-ישראל, ועלי-כן אז מתחלת תקון בנן המלכות כמבאר בפונות. פי 'מלכות', הינו 'ארץ-ישראל' - מתחיל להתגלות ולהתקן אז - פי עלי-די 'באורי-התורה' זוכין לארץ-ישראל' כנ"ל.

וזה בחינת "מלכות זכרונות שופרות" (ראש-השנה טז.) - שפלים הם בחינת התגלות קדשת ארץ-ישראל.

פי "מלכות" - זה בחינת 'ארץ-ישראל'. פי עקר התגלות מלכותו יתברך הוא בארץ-ישראל כנ"ל. וזה שמתחילין 'מלכות' מעלינו לשבח, שהוא שבח נפלא מגדלת מלכותו יתברך. ועלידי השבח הקדוש הזה נכנסין לארץ-ישראל, פי איתא (ירושלמי מועד-קטן ב. ד): "שיהושע עם ישראל כבשו את יריחו עלידי השבח הזה, פי אמרו אז 'עלינו לשבח'" - ויריחו הוא התחלת הגבול של ארץ-ישראל. וגם תקעו אז בשופרות' כמו שפיתוב שם במקרא (יהושע ו).

וזה אנו עושין עכשו ביום ראש-השנה הקדוש הזה - שאחר קול שופר, אומרים 'עלינו' בתחלת פסוקי מלכות - פי כל פונתנו: לכבש ארץ-ישראל, ששם התגלות מלכותו יתברך - שזה זוכין עלידי אמירת 'עלינו' - שאנו מתפארין בו יתברך שזכינו לקבל על מלכותו יתברך - שבח השבח וההתפארות הזה אנו פוכשין ארץ-ישראל - כמו יהושע שנכנס ליריחו שהוא התחלת ארץ-ישראל עלידייזה.

ואחר-כך אומרים "זכרונות" - שהוא גם-כן בחינת ארץ-ישראל, בחינת (ויקרא כו. מ): "והארץ אזכר". ובשביל זה נקרא 'ראש-השנה' יום הזכרון, כמו שאנו אומרים בכל תפלתנו בראש-השנה: "את יום הזכרון הזה" - פי ראש-השנה הוא לגלות קדשת ארץ-ישראל שהוא בחינת זכרון, בחינת 'והארץ אזכר'. פי זכרון הוא בחינת שם וכו', פי עלידי השם יכולין להזכיר את הדבר להודיע לחברו וכו', ועקר זכרון שמו יתברך הוא בארץ-ישראל, שקדשתה נמשכת מבית-המקדש, ששם עקר זכרון שמו המיוחד וכו'.

ו"בראש-השנה נפתח ספר הזכרונות" (ראש-השנה טז): "פי זכר כל המעשים לפניך בא" וכו' (מוסף לראש-השנה): ועקר זכר כל המעשים, הוא השם של כל אחד ואחד, שבו נחקק כל מעשיו וכו'. ועלי-כן נקרא 'ראש-השנה', 'יום-הזכרון', שהוא בחינת 'שם', כנ"ל. וכל זה הוא בחינת ארץ-ישראל כנ"ל.

ועלי-כן אומרים בראש-השנה ועשרת-ימית-שובה: "יתברך, וישתבח וכו', שמא דקדשא-בריה-הוא, לעלא ולעלא" וכו' -

פי נתגדל ונתקדש שמו "לעלא ולעלא" - שזהו עקר התקון כנ"ל.

וזה בחינת "שופרות" שאומרים בראש-השנה - שהוא גם-כן בחינת ארץ-ישראל. פי 'שופר' הוא בחינת 'קבוץ-גליות', בחינת (ישעיה כג. ג): "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול, ובאו האבדים בארץ אשור, והנדהים בארץ מצרים, והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלם". ועקר 'קבוץ-גליות' הוא ל'ארץ-ישראל' וכו', וכמו שאנו אומרים אחר פסוקי שופרות: "תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא גם לקבץ גליותינו וכו', והביאנו לציון עירך ברה"ק".

נקמא: ש"מלכות", ו"זכרונות", ו"שופרות" - כלם הם בחינת 'ארץ-ישראל' - פי כל עבודתנו בראש-השנה, לגלות קדשת ארץ-ישראל, לזכות לשוב לארץ-ישראל.

ועלי-כן כל ענין קדשת ראש-השנה - הוא מצות 'תקיעת שופר'. ועל שם השופר נקרא יום הקדוש הזה בתורה, כמו שפיתוב (במדבר כט. א): "יום תרועה יהיה לכם" - פי 'שופר' הוא בחינת 'קבוץ-גליות' לארץ-ישראל - שזה עקר בחינת ראש-השנה, לגלות קדשת ארץ-ישראל, שמתגלה דיקא עלידי 'קבוץ-גליות' לתוכה וכו'.

ועלי-כן נתנה התורה בקול שופר, וכן מזכירין בראש-השנה בפסוקי שופרות, כל ענין מתן-תורה - פי 'קול שופר' שהוא בחינת 'קבוץ-הנדהים' - דהינו להחזיר כל הרחוקים להשם-יתברך - זה זוכין עלידי התורה שממשיכין כנ"ל, שעלידייזה זוכין לארץ-ישראל, ששם עקר הקבוץ והתקון של כל הנדהים והאובדים וכו' - שזהו עקר בחינת ראש-השנה: להמשיך קדשת ארץ-ישראל, שהיא בחינת 'מלכות' דקדשה' שעוסקין לנסרה ולבנותה בראש השנה, וכנ"ל.

ומחמת שבראש-השנה מתחילין לעסוק בתקון זה - עלי-כן אז עקר העבודה והגיעה, ואז עקר הקבוץ אל הצדיק, פי "כל התחלות קשות" (מכילתא יתרו). ואז צריכין גיעה גדולה, עד שפותחין את הבאר להמשיך משם מימי התורה.

ועלי-כן צריכין אז להתקבץ יחד אצל הצדיק, ולהרבות ברחמים ותחוננים, ולתקע בשופר, וכמה תקונים שעושין אז באמירת מלכות וזכרונות ושופרות וכו' - הכל כדי להתחיל לפתח הבאר, כדי להמשיך מימי התורה, כדי לזכות עלידי-זה לארץ-ישראל.

אבל אחר ראש-השנה - אז בנקל ממשיכין בכל יום בחינת מחין, דהינו חדושין הנמשכין מהבאר הנ"ל, שעלידייזה נבנה בכל יום בחינת קדשת ארץ-ישראל ביותר, שזה בחינת כל העשור קדשות שממשיכין בכל עשרת-ימית-שובה וכו'.

ו. שבת ז, מו-מז-מה - בראש-השנה שהוא תחלת השנה, שהוא יום ראשון לעשרת-ימית-שובה - אז צריכין להמשיך ביותר דרכי התשובה. ועלי-כן הקדים לנו השם-יתברך ברחמיו חדש אלול הקדוש וכו', פי בהם עוסקים לתקן דרכי התשובה הנ"ל, כדי שנוזפה בראש-השנה לילך בדרכי התשובה הקדושים האלו.

ועלי-כן באמת צריכין לנסע לצדיקיאמת על ראש-השנה - שהם יכולין להמשיך דרכי התשובה אלו, והעקר

אחיזת העצבות, כי שם כל המלאכות והמשא ומתן והעסקים והטרדות של פרנסה.

אבל במקדש ובמקום שיש בו בית-דין גדול, שהם בחינת "בקיאים בהלכה" זאת של תשובה היטב - הם יודעים לתקוע גם בראשי-השנה שחל להיות בשבת, כי יודעים להזהר היטב, שלא לעורר בשבת על-ידי השופר שום לב נשבר, ושלא לצאת מהגבול של קדשת שבת, רק על-ידי תקיעתם זכו לתשובה על תשובה - שזה צריכים גם בשבת, על-יפן הם היו תוקעים גם בשבת.

זוה בחינת "מלכיות וזכרונות ושופרות" - שכלם לעורר חסדי-השם ונפלאותיו - שבנדאי יגמר הכל פרצונו, כי יגביר החסדים על הדינים, עד שיעורר הטוב שבש"א, וישובו כלם אליו, שאז תתגלה מלכותו יתברך לעין כל.

שזהו בחינת "מלכיות" - שאומרים שם הפסוקים מתנ"ך של התגלות מלכותו לעולם ועד, ומזכירין תכף "לא הביט און ביעקב, ולא ראה עמל בישראל" וכו' (במדבר כג כא) - הינו כנ"ל: שאין הקדוש-ברוך-הוא מביט על האון והפגמים של ישראל, כמו שפרש רש"י שם.

וכן כל הפסוקי זכרונות מדברים: שהשם-יתברך יזכר לעולם בריתו וינחם רוב חסדיו וכו'. ועל-יפן מתחילין בפסוק (בראשית ח. א): "ויזכר אלקים את נח" - להורות ולגלות: שאפלו בדור-המבול, בתקף התגברות הדינים - גם אז לא עזב חסדו, וחפץ בקיום העולם, וזכר את נח וכו'.

מכל-שפן עתה ששכר היו צדיקים גדולים וגוראים פאלו, שהם האבות, ומשה-ירבנו, והשבועה-רועים, ותנאים, ואמוראים, ונביאים וכו' וכו', וגם בכל דור נמצאים צדיקים גדולים, ובכל אחד מישראל נמצאים נקודות טובות רבות - שבנדאי יזכר השם חסדיו בזכות אבותינו וכו', כמו שמזכירין שם פסוקים אלו (ויקרא כו. מ): וזכרתי את בריתי יעקב וכו', וכן (ירמיה לא. ט): הבן יקיר לי אפרים וכו', רחם ארחמנו וכו', (שם ב. א): זכרתי לך חסד נעוריהך" וכו'.

וכן פסוקי "שופרות" - שכלם לעורר זכות 'מתן-תורה' וכו', וכן מדבר מקבוץ גליות ישראל - שהוא על-ידי שיסתכל וימצא זכות בכלם. וכן מדבר שם מעשרה הלולים, שהם בחינת "עשרה מיני נגינה" - שנעשים על-ידי ברור הטוב על-ידי גדולי הצדיקים, כמו שפתיב במקום אחר (סימן רפב).

ומסימין: **"וביום שמחתכם ובמועדיכם וכו' ותקעתם וכו'"** (במדבר י. י) - כי העקר לעורר הטוב שבש"א, עד שיזכו לשמחה - שזהו עקר בחינת דרכי התשובה, בחינת קדשת שבת, שהוא שרש התשובה וכו'.

זוה: **"לא הביט און ביעקב"** (שם כג. כא) - זה בחינת נקודה התחתונה, בחינת (תהלים קלט. ח): "ואציעה שאול הנגף", וכמו שפרש רש"י שם: "שאין הקדוש-ברוך-הוא מסתכל על העוונות והעברות שעושין" וכו' (עין לקוטי-מוה"ר ח"ב יז) - שזהו בחינת "ואציעה שאול הנגף" - שצריכין להאמין: שאפלו כשאדם נופל חסו'שלוס למקום שנופל - עדין השם-יתברך עמו, ורחמיו עליו עדין, ומחכה לו שישוב.

להמתיק תקף הדין של ראשי-השנה ולהמשיך על עצמן שמחה אז, כמו שהזהיר אדמו"ר ז"ל (שיחות-ה"ר סימן כא): שבראשי-השנה צריכין להיות בשמחה. וכמו שפתיב בנחמיה (ת. י) לענין ראשי-השנה, "אכלו משמנים ושתו ממתקים ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעזכם" וכו'.

זוה בחינת 'שופר' - שהוא לעורר חסדים ולהמתיק דינים (זהר וברא קיד:). הינו: לעורר רחמי השם-יתברך, שיסתכל רק על כל הנקודות-טובות שבש"א, ולא יסתכל על הרע שלנו בכלל, עד שיפנס בלבנו רחמיו העצומים, עד שיהיה נמשך שמחה עלינו, שעל-ידיה עקר תקון התשובה כנ"ל.

זוה בחינת (תהלים פט. טז:יז): **"אשרי העם יודעי תרועה וכו', בשמך יגילון כל היום, ובצדקתך ירמוז"** - כי קול שופר הוא בחינת 'עשרה מיני נגינה', שהם עקר ה'שמחה'. ועל-יפן מסימין ה'עשרה-הלולים', בחינת 'עשרה מיני נגינה', ב"הללוהו בצלצלי תרועה" וכו' (תהלים קג. ח).

ועל-יפן **"בשבת כשחל ראשי-השנה, אין תוקעין בשופר"** - כי עקר השמחה שהוא תקון הנ"ל, נמשך על-ידי שבת כנ"ל, ועל-יפן כשחל ראשי-השנה בשבת - אין לתקוע בשופר לעורר בחינת השמחה שהוא עקר התשובה כנ"ל - כי כל כלליות השמחה, נמשך משבת, שהוא יום שמחה וחדוה בכל העולמות (זהר אמור צד. קח.).

זוה שאמרו רבותינו ז"ל (ראשי-השנה פ"ד מ"א - כט.): **"יום-טוב של ראשי-השנה שחל להיות בשבת, במקדש היו תוקעין, אבל לא במדינה. משחרב בית-המקדש, התקין רבן יוחנן בן זכאי, שיהיו תוקעין בכל-מקום שיש בו בית-דין"**.

כי במקדש שהוא בחינת נקודה העליונה, או בכל-מקום שיש בו בית-דין כמו ביבנה (שם), דהינו שיש שם צדיקי-אמת, בחינת משה, נקודה העליונה - שם צריכין לתקוע בראשי-השנה אפלו בשבת - כי גדולי הצדיקים זוכין ליום שכלו שבת (תמיד לג), כלו תשובה - כי הם עושים תמיד תשובה על תשובה - שעושים תשובה תמיד על השגתם הראשונה וכו' כנ"ל. ועל-יפן הם יכולין לתקע אפלו בשבת - כי הם בקיאים בהלכה היטב, על-יפן אפלו כשתוקעים בשבת - לא יבואו לידי שום פגם חסו'שלוס על-ידיה.

אבל עכשו שאין לנו בית-המקדש, ואין לנו בית-דין הגון קבוע כמו בימיהם - כי אין אנו יודעין היכן הצדיקים האמתיים הגבוהים כל-יפה, שהם בקיאים בהלכה זאת של תשובה היטב - על-יפן "אסור לתקוע בשבת" - שלא יעבירונו ארבע אמות ברשות-הרבים" - שלא יצא מדרגי הבקיאיות הנ"ל.

כי באמת 'שופר' כלול מפמה בחינות, כי הוא מעורר ומשבר הלב מאד בבחינת (עמוס ג. י): "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" וכו', שזהו בחינת מה שצריך הבעל-תשובה, שיהיה לו לב נשבר וכו'. אבל "אחר לב נשבר, צריך לבוא לשמחה" (שיחות-ה"ר מה), - שזהו גם-יפן בחינת 'שופר' כנ"ל.

ובשבת צריכין רק שמחה, ואסור לעורר שום לב נשבר בכלל, על-יפן אסור לתקוע בשבת, וזהו בחינת "שפא יעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים" - שהוא במקום הסטרא-אחרא, ששם

שעל-ידי בקיאות הנה שמקבלין מהצדיקה האמת - על-ידי-זה זוכין לשוב אל השם-יתברך תמיד, בכל עת, מפל מקום שהוא - שזהו בחינת "בקי בנפיק".

"ה' אלהיו עמו" - בחינת נקדה העליונה. "ותרועת מלך בוי" - בחינת הו"ו שבתוך האל"ף, שהוא בחינת: "מצות למנות מלך", כמו שפתיב שם.

ז. ראש-השנה ה' א - בראש-השנה, שהוא יום ראשון לעשרת-ימי-התשובה, צריכין להתחיל בתשובה. ועקר התשובה הוא - על-ידי שדורש ומבקש ומחפש וצועק ושואל וכו': "איה מקום כבודו" וכו', כמו שפתיב בלקוטי-התנינא י"ב על פסוק (בראשית כב, ז): "ואיה השם לעלה".

וזה בחינת השופר של ראש-השנה - פי עקר השופר הוא שופר של אילן של יצחק, כמובא (ראש-השנה טו). ואילו של יצחק נתינה ונמשך רק על-ידי בחינת 'איה הנ"ל - שעל-ידי ששאל יצחק (בראשית כב, ז): "ואיה השם לעלה" - נתינה אחר-כך האיל שיקרב תחתיו, שהיה נאחז בסבך בקרניו (שם כב, יג) דיקא - שמרמז על "קרן היובל" (יהושע ה, ח), בחינת 'שופר'.

עליבן תוקעין בראש-השנה בשופר, פי אז בראש-השנה הוא התחלת התשובה כנ"ל, שעקרה הוא על-ידי בחינת 'איה הנ"ל, שהיא בחינת 'שופר'.

פי מחמת שהשופר נמשך משם - על-יבן יש כח בקולו לעורר כל אדם, שישים אל לבו לזכר תכליתו הנצחית, וסוף כל סוף מה יהיה ממנו?! ואם אף-על-פי-כן קשה לו לשוב בתשובה - על-יבן-פנים ילך בדרך הנ"ל, לבלות ימיו לדרש את השם - לבקש בכל יום תמיד "איה מקום כבודו" וכו', כנ"ל - פי זה עקר התשובה.

וכל זה הוא בחינת ראש-השנה, שהוא סוד פמוס ונעלם ונסתר מאד, בחינת ראשית הבריאה, שהוא סוד בראשית שהוא "מאמר סתום", בחינת "איה הנ"ל, כמו שפתיב בהתורה הנ"ל (ח"ב יב איה מקום כבודו).

ועל-יבן מזכירין אז: "לפניך נגלו כל תעלומות והמון נסתרות שמבראשית" - פי "זה היום תחלת מעשיך". וכל הבריאה, בפרט בריאת האדם שנברא ביום זה שכלול מפל הבריאה - עקרו היה על-ידי בחינת 'בראשית-מאמר-סתום', בחינת 'איה הנ"ל, שהוא כלול מפל העשרה-מאמרות' כלם.

וזה בחינת (תהלים פא, ד): "תקעו בהדש שופר בפסח ליום חגנו" - 'בכסה' דיקא, לשון סתום ומכסה, בחינת 'איה', שהיא בחינת 'בראשית-מאמר-סתום' הנ"ל, שהוא סתום ומכסה ונעלם מאד, ומשם עקר תקון התשובה.

לקוטי תפלות - לראש השנה

ראש השנה | תקיעת שופר | ודוי דברים לפני הצדיק | סדר פדיון נפש
כלליות חדש תשרי | עשרת ימי תשובה | נסיעה לצדיקים אמתים על ראש-השנה

להזהר לשמר את המחשבה בקדשה בראש-השנה.

ונזכרה בזכות וכח צדיקי אמת, שיהיה נשכם על ידינו, כל התקונים והיהודים והקדשות שצריכים לתקן וליחד למעלה בראש-השנה ויום-הכפורים, ולהמשיך קדשה עלינו, ועל כל עמך בית ישראל, מראש-השנה, על כל השנה בלה, "מראשית השנה ועד אחרית שנה".

פי אתה ידעת, פי בגלותנו המר הזה בעוקבא דמשיחא, אין לנו שום פח והתחזקות דקדשה, פי אם על-ידי ראש-השנה הקדוש אשר נתת לנו ברחמיך מתנה טובה ויקרה. ואנחנו בענינו, אין לנו שום שכל ודעת, איך ובאיזה אפן להמשיך עלינו קדשת ראש-השנה פראוי.

אתה ידעת את לבבנו, קומה בעזרתנו בעת צרה הזאת באחרית הימים, ועזרנו

ראש השנה

א. לקוטי תפלות ח"א כב
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כב, 'חוקם בתוך חוקם')

רבנו של עולם, אתה ידעת שכל קדשתנו תלויה בימי ראש-השנה הקדושים, שהוא התחלת השנה, יום ראשון בשנה, "זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון", אשר משם נמשך הקדשה על כל השנה בלה.

חום וחמל עלינו, ועזרנו וזפנו לקבל ראש-השנה, בקדשה גדולה, ובשמחה גדולה.

ותעזרנו, שנזכה לטהר ולקדש מחשבתנו מאד בראש-השנה, בקדשה ובטהרה גדולה ועצומה מאד באמת, פראוי בראש-השנה, כאשר אתה ידעת איך צריכים

הקדוש, בקדשה ובטהרה גדולה, ביראה ובאהבה
ובשמחה ובחדוה רבה.

כי אתה ברחמיך בחרת בנו מכל העמים,
וקדשתנו במצותיך, ועשית עמנו חסד גדול
הזה, ונתת לנו מתנה טובה הזאת, שהיא ראשי-
השנה הקדוש, יום קדוש ונורא ואים מאד, אשר
"בו תנשא מלכותך, ויפוך בהסד כסאך, ותשב
עליו באמת".

וברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, קבעת
לנו את יום ראשי-השנה הגדול
והקדוש, יום-הדין הגדול והנורא, בראשי-הדש
תשרי, שהוא חסד גדול ונפלא מאתך, בעל
החסד והרחמים, אשר אתה הושב מרחוק להטיב
אחרינו, ואתה טוב ומטיב לרעים ולטובים,
והקדמת תרופה וצרי למפותינו.

כי ידעת, כי בשר ודם אנחנו, ומהמר קרצנו,
"הן בעון חוללנו ובחטא יחמתנו אמנו",
ו"יצר לב האדם רע מנעריו", ו"אין צדיק בארץ
אשר יעשה טוב ולא יחטא". אף כי קטני ערך,
שפלי קומה, חלושי כח, עצובי רוח, עוללים לא
ראו אור, המלכלכים בחטאת נעוריהם, מלאים
חטא ועון ופשע.

אשר לולא רחמיך וחסדיך העצומים
והנוראים מאד, לא היה לנו חסוֹשֶׁלֶם
שום תקוה כלל, כי איכבה נפצה פה, ואיך נשא
עיו, ואיך היינו יכולים לבא לפניך בחטאתינו,
ולחעיז פנינו, ולהקשות ערפנו, לבא ולהתודות
לפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, ולהתחרט על
מעשינו ועונותינו.

אבל חסדיך רבים מאד, "חסדיך ה' מלאה
הארץ. חסדי ה' כי לא תמנו, כי לא כלו
רחמיך לעולם. כי התרים ימושו והנבעות
תמוטינה, וחסדיך מאתנו לא ימוש" לעולם, אף
אם עשינו מה שעשינו.

עלי-כן גלית לנו מרחוק, עצם פלאי חסדיך
העצומים והרבים והנוראים והגדולים
מאד מאד, בלי שעור וערך ומספר, עד אין-סוף
ואין-תכלית, וקבעת לנו יום ראשי-השנה הקדוש
יום-הדין הגדול והנורא, בראשי-הדש, שאז אתה
בעצמך מבקש כפרה פביכול, כמו שאמרו

והושיענו, וחמל נא עלינו, אדוננו אלקינו, אבינו
מלכנו צורנו וגואלנו, ורחם עלינו בזכות צדיקי
אמת שבדור הזה, ובזכות צדיקי אמת הקדושים
אשר בארץ המה, אשר אנו וכל עמך בית ישראל
הולכים וסובבים ומשתטחים על קבריהם וציון
שלהם בכל ערב ראשי-השנה, ופורשים פפינו
לפניך, ומתפללים ומתחננים אליך, בקידה
בכריעה בהשתחויה, בלב נשבר ונדכא.

חוסה עלינו ברחמיך הרבים, ותעורר לב
נשמת כל הצדיקים-אמתים אשר
נשמתם בנבחי מרומים, ברום המעלות, בעולמות
העליונים הקדושים, שכל נשמות הצדיקים
הקדושים האמתיים ירדו למטה בראשי-השנה,
ויהיו עמנו בקרב עמך ישראל, ויעזרו אותנו
להתפלל ולהתחנן בראשי-השנה, ולהכניע ולגרש
השטן בראשי-השנה, ולשבר ולבטל כל מיני עזות
דסטרא-אחרא, מעלינו ומעל כל עמך בית
ישראל, על-ידי התפללות והתקיעות של ראשי-
השנה הקדוש, עד שנוכח להמשיך עלינו ועל כל
עמך בית ישראל קדשה וטהרה, מראשי-השנה,
על כל השנה כלה.

ונזכרה לתקן שני החותמות דקדשה, חותם
בתוך חותם, בירחי-האיתנים, בראשי-
השנה ויום-הכפורים וספות והושענא-רבא
ושמיני-עצרת. ויעלו קולנו לפניך לרצון, ונזכרה
לשמחה דקדשה בשלמות תמיד.

ותכתב ותחתם אותנו ואת כל עמך בית
ישראל, לחיים טובים וארבים
ולשלום, חיים של יראת-שמים, חיים אמתיים,
חיים שנוכחה בהם לחיי עולם, לחיים נצחיים.

ונזכרה להיות שמחים וטובי-לב בראשי-השנה,
בכל היום בלוי, עד שנתעורר בבכייה
גדולה מתוך השמחה העצומה בשמך הגדול,
ויקים בנו מקרא שפתוב: "ב'שמך יגילון כיל
היום, ובצדקתך ירומו. כי תפארת עצמו אתה,
וברצונך תרום קרננו".

ב. לקוטי-תפלות ה"ב א (ע"פ ליקו"מ ח"ב א 'תקעו קמשה')

ובכן תרחם עלינו ברחמיך הרבים ובחסדיך
העצומים, שנוכחה לקבל ראשי-השנה

רבותינו זכרונם לברכה: "הביאו עלי פפרה על שמעטתי את הירח", ואתה בעצמך מתחרט כביכול על מעשיך, על שמעטת את הלבנה, אשר משם נמשכים כל חטאינו.

עלי־פן נתת לנו פתחון פה, לבא ולהתודות לפניך, ולהתחרט על מעשינו, ביום הדין הגדול שהוא ראשי־השנה, כי הלא גם אתה בעצמך מתחרט ומבקש כפפרה אז.

עלי־פן באנו לפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, אלקי החסד והרחמים, זכנו ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, שנזכר לקבל החסד הגדול הזה, בראשי־השנה הקדוש הבא־עלינו לטובה. רחם עלינו למען שמך, וזכנו לקבל ראשי־השנה הקדוש, בקדשה גדולה.

כי אתה יודע, שבדורות הללו בעוקבא דמשיחא, אין לנו שום תקנה, כי אם על קבוץ ראשי־השנה הקדוש, שאנו מתקבצים יחד בכל מקומות ישראל במושבבותיהם.

יודע תעלמות, בוחן לבבות, אדון החסד, מלא רחמים, למדנו והורנו, איך להמשיך חסדיך הגדולים עלינו, באפן שנזכר לשוב אליך באמת ובלב שלם.

ואם חטאנו עוינו ופשענו לפניך הרבה מאד, ופגמנו בכבודך הרבה, והלכנו אחר תאוות לבנו, והמשכנו עלינו את היצר־הרע, ופגמנו וקלקלנו מה שקלקלנו, עד אשר אין לנו שום מליץ־ישר ושום זכות, על־פי דת המשפט הקדוש.

הן עליזה באנו לפניך לחלות פניך, ולהשתטח לפני רחמי כסא־כבודך, ואנו תולים עינינו אליך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתעשה למען רחמיך וחסדיך הפשוטים, ותשב בעצמך על משפטנו, "כי המשפט לאלקים הוא".

ולא תתן פה ורשות חס־ושלום לשום אדם שבעולם, ולא לשום בית־דין שלמעלה ושלמטה, ולא לשום מלאך ושרף, ולא לשום נברא שבעולם, לשפט ולדון אותנו הליכה. "הלכה לך מעשת פדבר הזה", כי אם אתה לבד תדין ותשפט אותנו ברחמיך הרבים ובהסדיך

הגדולים, "מלפניך משפטנו יצא עיניך תחזינה מישרים".

כי אתה לבד יודע את מקומנו, כי אתה מקומו של עולם ואין העולם מקומך, ורק אתה לבד יודע לדון אותנו כלנו לכף זכות תמיד, "רחמיך רבים ה' במשפטיך חניני", כי אתה יודע את מקומו של כל אחד ואחד מאתנו עמך ישראל, איך נולד ואיך נמשך נשמתו לזה העולם, ובאיזה מקום היה בנשמות וברוחניות מעודו עד היום הזה, ואתה מלא רחמים, ומטה כלפי חסד תמיד.

אבינו שבשמים, רחמן אמתי, חסדן אמתי, חמל עלינו בעת צרה הזאת, אשר "באו בנים עד משבר, וכח אין ללדה", עשה עמנו חסדי־חנם ממה שלא יחסר עמך, וזכנו מעתה להיות פרוצניך באמת, לסור מרע, ולעשות הטוב בעיניך תמיד.

וברחמיך הרבים, תמשיך עלינו קדשת ראשי־השנה תמיד, ותמחל ותסלח לנו על כל פשעינו וחטאתינו ועונותינו. ותמלא פגימת הלבנה, ולא יהיה בה שום מעוט, ויהיה אור הלבנה פאור החמה, פאור שבעת ימי בראשית, כמו שהיתה קדם מעוטה.

ותזכנו ותעזרנו, שנזכר לאחז עצמנו בכסא־הכבוד, בשרשי נשמות ישראל, עד שיהיה לנו פח לעשות ראשי־השנה, להמשיך ולהאיר עלינו, ועל כל ישראל, קדשת ראשי־השנה תמיד.

ונזכר לדון את כל אדם לכף־זכות תמיד, ולהכריע את כל העולם פלו לכף־זכות, לזכות את כל אחד ואחד לפי מקומו. ונזכר לידע באמת מקומו של כל אחד ואחד, ולהמשיך זכות וחסד ורחמים, על כל אחד ואחד מפכליות ישראל עמך הקדוש, אשר בהם בחרת, אפלו על הגרוע־שבגרועים והפחות־שבפחותים.

ותפתח לנו אור הדעת, שנזכר למצא זכות לכלם. ותרם עלינו, ותשמרנו ותצילנו תמיד, שלא נדבר סרה חס־ושלום, על שום ברי־ישראל שבעולם. ותצילנו ברחמיך, מלשון־הרע, ואבק לשון־הרע, ולא נתחיל לדון

לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי, וְהִגִּיזוֹן לְפִי לְפָנֶיךָ, ה' צוּרִי וְגֹאֲלִי, אֲמֵן כִּן יְהִי רִצּוֹן.

ג. לְקוּטִי־תַפְלוֹת ח"ב ה' (ע"פ ליקו"מ ח"ב ה', 'תקענו אמונה')

וְתַעֲזְרֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶּיךָ הַרְבִּים, שְׁנִזְכֶּה לְקַבֵּל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָא מְאֹד, בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה.

וּבְזִכְוֹת קִדְשָׁת רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, נִזְכֶּה לְאִמּוּנָהּ שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת. וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שִׁיתְקַבְּצוּ יַחַד, כָּל חֲלָקֵי נִצּוּצוֹת הָאִמּוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַל־יְדֵי קְבוּץ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, הַמִּתְקַבְּצִין בְּכָל הַקְּהָלוֹת הַקְּדוּשׁוֹת יַחַד, בְּיָמֵי רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים. וְיָקִים מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וַיִּזְדוּ שָׁמַיִם פְּלֹאֵךְ ה', אֵף אִמּוּנָתְךָ בְּקֹהֶל קִדְשִׁים".

וְנִזְכֶּה עַל־יְדֵי־יָדָה לְתַקּוֹן הַמַּחִין הַקְּדוּשִׁים. וְתַעֲזְרֵנוּ וְתִזְכְּנוּ, שִׁיִּמְשַׁךְ עֲלֵינוּ קִדְשָׁה גְדוֹלָה, בְּכָל הַחֲמִשָּׁה חוֹשִׁים הַנִּמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ, שֶׁהֵם 'חֹשֶׁשׁ־הָרֵאוֹת', וְ'חֹשֶׁשׁ־הַשְּׁמַע', וְ'חֹשֶׁשׁ־הָרִיחַ', וְ'חֹשֶׁשׁ־הַטַּעַם', וְ'חֹשֶׁשׁ־הַמְּשׁוֹשׁ', שִׁיִּמְשַׁךְ קִדְשָׁה גְדוֹלָה עַל כָּל הַחֲמִשָּׁה חוֹשִׁים שְׁבַמָּה, מִשְׂרָשֶׁם הָעֲלוּיִן שֶׁבְּקִדְשָׁה.

וְתִמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ הַשְּׁנָחֶתְךָ הַשְּׁלֵמָה, מִרֵּאשִׁי־הַשָּׁנָה, עַל כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה. וְתִשְׁגִּיחַ עֲלֵינוּ בְּעֵין הַמְּלֶתֶךָ תָּמִיד, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "תָּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְכֶיךָ בֵּה, מִרֵּאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה".

וְתִשְׁמַע קוֹל תַּפְלוֹתֵינוּ, וְתַחֲנוּנֵינוּ, וְזַעֲקוֹתֵנוּ, וְשׁוֹעֲוֹתֵנוּ, וְאַנְחוֹתֵינוּ, וְקוֹל תְּרוּעַת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.

וְתִמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ יְרֵאתְךָ הַגְּדוֹלָה, וְתַרִּיחַ אוֹתֵנוּ בְּיְרֵאת ה', וְיָקִים בְּנוֹ מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְהַרִּיחוּ בְּיְרֵאת ה'". וְתִתֵּן פַּחַדְךָ ה' אֶלְכֵינוּ עַל כָּל מַעֲשִׂיךָ, וְאִי־מֶתֶךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבְּרֵאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיַעֲשׂוּ כָּל־מַה שֶּׁאֵתָּה לְעֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ בְּלִבָּב שְׁלֵם.

וְנִזְכֶּה לְהַרְבוֹת בְּמִצְוֹת וּבְמַעֲשִׂים־טוֹבִים בְּכָל הַשָּׁנָה, עַד שְׁנִזְכֶּה שְׁתַּטַּעַם בְּרֵאשִׁי־

שׁוֹם בְּרֵי־יִשְׂרָאֵל לְחֻבָּה חַסִּדוֹשְׁלוֹם, רַק נִזְכֶּה לְדוֹן אֶת הַכָּל לְכַפְזִכּוֹת תָּמִיד, וְלִהְכַרִּיחַ עֲצָמֵנוּ בְּכָל כַּחוֹתֵינוּ, עַד שְׁנִזְכֶּה לְמִצְא זְכוּת וְחֶסֶד וְטוֹב לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, אִפְלוּ בְּתַכְלִית הַדִּיוּטָא הַתַּחֲתוֹנָה, בְּתַכְלִית הַגְּרִיעוֹת וְהַפְּחִיתוֹת, וְלִהְכַרִּיעַ הַכָּל לְכַפְזִכּוֹת תָּמִיד.

מִלֵּא רַחֲמִים, מִלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, וְתִתֵּן לָנוּ כָּל הַפְּעֻנֵנוּ וּבִקְשׁוֹתֵינוּ לְטוֹבָה חַיֵּשׁ קוֹל מְהֵרָה. וְתִתְפָּאֵר עִם כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם, מִגְּדוֹל וְעַד קָטָן, כִּי כָּל־יָקִירִים וְחַבִּיבִים בְּעֵינֶיךָ כִּבְבַת־עֵינֶיךָ, וּבִיָּדְךָ הַכָּל, הֵן "כָּל תּוֹכֵל וְלֹא יִבְצֹר מִמֶּךָ מִזְמָה".

וּבְעֵצָם שְׁפָלוֹתֵנוּ, וְגִרְעוּתֵנוּ, וּפְחִיתוֹתֵנוּ, וְדַחְקֵינוּ, וְעַמְלֵינוּ, וְעֵצָם רַחוּקֵנוּ מִמֶּךָ עַל־יְדֵי עֲוֹנוֹתֵנוּ וְחַטָּאוֹתֵנוּ הַרְבִּים וְהַעֲצוּמִים, עִם־כְּלִיזָה אֶתָּה יָכוֹל לְהַגְבִּיהֵנוּ, וְלִהְעֲלוֹת וְלִהְמַשִּׁיךְ עֲלֵינוּ קִדְשָׁה וְטַהֲרָה, וְלִהְחַזִּירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וּלְקַרְבֵּנוּ לְעִבּוֹדְתְךָ בְּאֵמֶת, עַד שְׁנִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְכָל מַה שֶּׁבִּקְשָׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ.

כִּי אֶתָּה "מְקִים מַעֲפָר דָּל, מֵאֲשַׁפּוֹת יָרִים אֲבִיוֹן, לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ". וְאֶתָּה מִשְׁפִּיל גַּאִים, וּמְגַבִּיהַ שְׁפָלִים, וְאֶתָּה מִלֵּא רַחֲמִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל עֵת וּבְכָל רִנָּע, וְאֶתָּה עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבִדְךָ, כִּי לְעוֹלָם חַסְדְּךָ, "עוֹשֶׂה גְּדוֹלוֹת עַד אֵין חֶקֶר, נִסִּים וְנִפְלְאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר".

כְּאִמּוֹר: "אֵין קְדוּשָׁה כַּה' כִּי אֵין בְּלָתְךָ, וְאֵין צוּר כְּאֶלְכֵינוּ. ה' מִמִּית וּמַחִיָּה, מוֹרִיד שָׁאוֹל וַיַּעַל. ה' מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׂיר, מִשְׁפִּיל אֵף מְרוֹמָם. מְקִים מַעֲפָר דָּל, מֵאֲשַׁפּוֹת יָרִים אֲבִיוֹן, לְהוֹשִׁיב עִם נְדִיבִים, וּכְפָא כְבוֹד יִנְחִילֵם, כִּי לֵה' מַצְקֵי אֶרֶץ וַיִּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל. רַגְלֵי חַסִּדֵינוּ יִשְׁמַר, וְרַשְׁעִים בַּחֲשֶׁךְ יִדְמוּ, כִּי לֹא בִכַח יִגְבַר אִישׁ. ה' יַחֲתוּ מְרִיבָיו עֲלֵינוּ, בְּשָׁמַיִם יִרְעַם ה', יִדִּין אִפְסֵי אֶרֶץ, וְיִתֵּן עֵז לְמַלְכוּת, וְיָרֵם קֶרֶן מִשִּׁיחוֹ".

וְנִאֲמַר: "מְקוֹלוֹת מִים רַבִּים, אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי יָם, אֲדִיר בְּמְרוֹם ה'. עֲדוּתֶיךָ נִאֲמָנוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נֵאוֹה קִדְשׁ, ה' לְאֶרֶץ יָמִים". "יְהִיוּ

לבד, שלא כדרך הטבע כלל. ויתער שיר חדש בעולם, שיר של נפלאות, "ויפצחו הרים רנה". ותזכנו ליראה שלמה באמת תמיד. ובפרט בימי ראשיהשנה הקדושים שהם ימי יראה, תרחם עלינו ותמשיך עלינו יראה ופחד, ואימה דקדשה גדולה ועצומה. ובפרט בעת שמיעת קול שופר, תזכנו שיבא בלבנו יראה גדולה.

ותשפיע פחדך ואימתך ויראתך, עלינו, ועל כל ישראל, ועל כל באי עולם. "וייראוך כל המעשים, וישתחוו לפניך כל הברואים, ויעשו כלם אנדה אחת, לעשות רצונך בלבב שלם".

אבינו מלכנו, זכנו ברחמיך, לקבל ולהמשיך עלינו קדשת ראשיהשנה, בתכלית השלמות, בשמחה ובחדות, ובבכיה גדולה מתוך שמחה, ובקדשת המחשבה ביותר, ביראה גדולה.

ה. תפלות ותחנונים ח"א כט
(ע"פ ליקו"מ ח"א קעה, 'בכיה מתוך שמחה')

"בשמוך יגילון כל היום, ובצדקתך ירומנו". רבנו של עולם, זכנו להיות בשמחה תמיד, ולהזכיר עצמנו בכל עת, את כל החסדים ונפלאות שאתה עושה עמנו בכל עת, ועל כלם, אשר בחרת בנו מכל העמים, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצוותיך, וקרבתנו מלכנו לעבודתך, ושמוך הגדול והקדוש עלינו קראת.

ונזכה לשמח בזה כל-כף, עד שעלידייזה עצמו, נזכה להתחרט באמת, על אשר מרדנו נגדך כל-כף, בעוונותינו ופשעינו המרבים, ואתה גמלתנו הטובות בכל עת ובכל שעה, ואנחנו גמלנוך הרעות.

ונזכה להתחרט ולהתגעגע עליזה כל-כף, עד שיתעורר אצלנו בכיה גדולה, מחמת רב השמחה, וגדל החרטה והגעגועים, אשר יהיו לאחדים בידינו. כי אתה הודעת לנו: "אשר זה עקר שלמות הבכיה, שתהיה מחמת רב השמחה בשמוך יתברך".

ועלידייזה נזכה, שיהיה נמתק הבכיה, שלא יהיו להעצבות והדינים

השנה, טעם מצותינו ומעשינו הטובים. ותזכנו ברחמיך, לתקן ולעשות לך מטעמים טובים כאשר אהבת, מפקודין דעשה. ותהיה ידך פשוטה לקבל שבים, ותחזירנו ותקבלנו בתשובה שלמה לפניך.

ד. לקוטי תפלות ח"ב ה
(ע"פ ליקו"מ ח"ב ת, 'תקעו תוקעה')

ותזכנו לקבל ראשיהשנה, בקדשה ובטהרה גדולה, ובשלמות גדול. ונזכה בימי ראשיהשנה הקדושים, להמשיך עלינו קדשת התפלה, בבחינת דין של הבעל-כח האמתי, עם כל הקדשות והתקונים הנעשין עלידייזה.

עד שנוזפה לתקון-הברית בשלמות, ולתקון הדעת, לתקן כל השלשה מחין שבראשינו, שיהיו שלשה מחצות פרוסות בפני תאות-נאוף, להגן בפנינו עלידי הדעת והשכל-האמת, שלא תהיה לתאווה הזאת, שום שליטה ואחיזה בנו כלל, מעתה ועד עולם. רק נזכה בלנו, אני וכל עמך ישראל, להיות קדושים וטהורים באמת, ולפרש מתאווה הזאת לגמרי.

ונזכה לתפלה בשלמות, ותהיה תפלתנו תמיד, רחמים ותחנונים לפני המקום ברוך-הוא.

ותשפיע עלינו רחמים, שיהיה לנו רחמנות אמתי, על עניים הגונים, ועל כל מי שצריכין לרחם עליו, ברצונך הטוב.

ותעזרנו, שנוזפה לעשות בעלייתשובה וגרים הרבה בעולם, ברצונך הטוב, ולגדל כבודך, ולפרסם אלקותך בעולם.

עד שנוזפה לרוח נבואה אמתיית בקדשה גדולה, לברר הפכה-המדמה, שיהיה הפכי המדמה ברור וזך וצח אצלנו, בזכות ובבהירות גדול, באפן שנוזפה לסדר תארים ושבתים לשמוך הגדול והקדוש פראוי בקדשה גדולה, ונברך שם כבודך המרמם על כל ברכה ותהלה.

ותתגבר ותתחזק אמונת חדושי-העולם, עד שנוזפה לחדושי-העולם שלעתידי, ויתנהג כל העולם פלו עלידי השגחה ונפלאות

אָטמן מִפְּנֵי בְּשָׂתִי, כַּאֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂי הָרָעִים.

וְאֵלֶי-עַל־פִּי שָׁאֲנִי יוֹדֵעַ כֹּל זֶה בְּאֵמֶת, אֲהִי-עַל־פִּי כֵן הִבְעַלְדָּבָר מִסִּית אוֹתִי עוֹד, שִׁיחִיָּה לִי גְדֻלוֹת וְגַסּוֹת חִסּוֹן וְשָׁלוֹם. וְאִינִי יוֹדֵעַ בְּמֵה יֵשׁ לִי לְהַתְּנָאוֹת, הֲלֹא אָנֹכִי יוֹדֵעַ כֹּל מַעֲשֵׂי, אֲשֶׁר הָיִיתִי נֹצֵרֶךְ לְהַכְנִיעַ וּלְהַשְׁפִּיל אֶת-עַצְמִי, אֲפֹלוּ לִפְנֵי קֶטַן-שִׁבְקָטָנִים וְשָׁפֵל-שִׁבְשָׁפָלִים, וְלִזְעַק וּלְצַעַק לִפְנֵיךָ כֹּל הַיּוֹם וְכֹל הַלַּיְלָה תָּמִיד, אוֹלִי אֲזָכָה לְצֵאת מֵתֵאוֹת גּוֹפֵי הַמְּגַשְׁמִים וְהַמְּכַעְרִים, עַל־יָדֶי מַעֲשֵׂי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי.

עַל־כֵּן אֲבַקֵּשׁ מִמֶּךָ אֲבִי אֵב הַרְחֵמְךָ, שֶׁתִּתֵּן בְּלִבִּי רַחֲמָנוֹת, שְׂאֲזָכָה לְרַחֵם עָלַי מֵעַתָּה, לְהַכִּין אֶת עַצְמִי, לְקַבֵּל יְמֵי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים הַבָּאִים-עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וְשֶׁאֲתַחִיל מֵעַתָּה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לִפְנֵיךָ, עַד שְׂאֲזָכָה בְיָמֵי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים, לְבַטֵּל אֶת עַצְמִי לְגִמְרֵי נְגִידָה. וְעַל־יָדֶיִּי אֲזָכָה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּבִפְרָט עַל עוֹן הַגְּדֻלוֹת, שֶׁמָּנְנוּ בָּאִים כֹּל הַחַטָּאִים חִסּוֹן וְשָׁלוֹם.

וְעַל־יָדֶי שְׂאֲזָכָה לְבַטֵּל אֶת עַצְמִי, אֲזָכָה לְבַטֵּל כֹּל הַדֵּינִים וְהַיְסוּדִים וְכֹל הַגְּזֵרוֹת רְעוֹת שֶׁנִּגְזְרוּ עָלֵינוּ, עַד שֶׁכֹּל מֵה שֶׁמִּתְנַהֵג עִמִּי הוּא הַכֹּל שְׁלֵא-כִפְסָדֵךְ.

עַל־כֵּן אֲבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, שֶׁתִּזְכְּנִי לְבַטֵּל אֶת עַצְמִי בְיָמֵי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם רֵאשׁוֹן לְבְרִיאוֹת אָדָם-הָרֵאשׁוֹן, בְּבִטּוֹל גְּמוּרָה, כְּאִלוּ אֵין לִי שׁוֹם דַּעַת כָּלֵל.

רַק אֲזָכָה לְצַעַק אֵלֶיךָ בְּלֵב נִשְׁבָּר בְּאֵמֶת, וְלְהַמְלִיכָךָ עָלֵינוּ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת בְּאֵמֶת, וּלְתַקֵּן כֹּל הַפְּגָמִים, וּלְקַבֵּל עָלַי שְׁלֵא אַחֲטָא עוֹד, וּלְקַשֵּׁר אֶת ה'שְׁלֵא-כִפְסָדֵךְ' לְכִפְסָדֵךְ.

וְעַל־יָדֶיִּי זֶה יִתְקַנּוּ כֹּל הָעוֹלָמוֹת, וּלְקַשֵּׁר אֶת עַצְמִי לְחֻכְמָה הַקְּדוּשָׁה בְּאֵמֶת. וְאֲזָכָה לְהַרִים כֹּל הָעוֹלָמוֹת לְשִׁרְשׁוֹן, וּלְבַטֵּל כֹּל הַדֵּינִים מִמֶּנִּי וּמִכֹּל יִשְׂרָאֵל, וְלִכְלֹל הַכֹּל בְּכִפְסָדֵךְ, וּלְבַטֵּל אֶת-עַצְמִנוּ בְּאֵמֶת לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וּלְעַשׂוֹת תִּשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל כֹּל הַטְּאוֹתֵינוּ, וּבִפְרָט עַל עוֹן הַגְּדֻלוֹת.

שׁוֹם אַחִיזָה בְּבִכָּיָה שְׁלֵנוּ. רַק אֲדַרְבָּא, עַל־יָדֶי הַבִּכָּיָה מֵתוֹךְ הַשְּׂמֵחָה, יֵהִיו נִמְתַּקִּין כֹּל הַדֵּינִים בְּשִׁרְשׁוֹן הָעֲלִיּוֹן שִׁבְבִינָה, שְׁשֵׁם שְׂרֵשׁ הַבִּכָּיָה וְהַשְּׂמֵחָה, וְיִתְעוֹדְרוּ עָלֵינוּ מִלְּמַעְלָה בְּרַחֲמִים גְּדוֹלִים, בְּבַחֲנֵנֶת: "וְהִנֵּה נֶעַר בָּכָה וְתַחֲמַל עָלָיו", וְיִקְרִים בְּנוּ מִקְרָא שְׂפָתוֹב: "בְּבִכִּי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנֵים אוֹבִילִם", אָמֵן כֵּן יֵהִי רְצוֹן.

⊙ ו. תְּפִלוֹת-הַבְּקָר ח ⊙
(ע"פ 'לקוטי ה'לכות' נטילת ידים-שחרית ג; הבנייה ע"פ ליקו"מ ח"ב פב, 'כי תצא למלחמה - כפסדר ושלא כפסדר')

וּבְכֵן תְּעוֹדְרֵנִי ה' אֶלְקֵינוּ, לְקַבֵּל עָלַי קְדֻשַׁת רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, בְּקְדֻשָּׁה וּבְטָהָרָה, וּבִירְאָה שְׁלֵמָה.

כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ, שֶׁעַקֵּר קְדֻשַׁתְנוּ, הוּא בְיָמֵים-הַנּוֹרָאִים הַבָּאִים לְקַרְאֵתְנוּ לְשָׁלוֹם, וּבִפְרָט יְמֵי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים. שְׂאֵז צְרִיךְ הָאָדָם לְהַתְּחִיל לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּלְשׁוּב מִפְּנֵי הַגְּדֻלוֹת, וּלְהַשְׁפִּיל אֶת-עַצְמוֹ, וּלְהַרְגִישׁ שְׁפִלוּתוֹ וּפְחִיתוּתוֹ בְּאֵמֶת, וּלְשַׁבֵּר אֶת לִבּוֹ, וּלְהַכְנִיעַ אֶת עַצְמוֹ בְּאֵמֶת לִפְנֵי הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

וְאַתָּה יוֹדֵעַ, שֶׁהִבְעַלְדָּבָר אוֹרֵב עָלֵינוּ דוֹקָא בְיָמֵים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּה, עַד שְׂאֵין אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְפַתַּח אֶת פִּינוּ וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, שֶׁנִּרְגִישׁ בְּאֵמֶת קְדֻשַׁת הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים וְהַמְּאוּיָמִים, וּלְשַׁבֵּר לִבְנוּ לִפְנֵיךָ בְּאֵמֶת, וּלְשׁוּב עַל כֹּל הַחַטָּאִים וְהָעוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים שֶׁחָטָאנוּ לִפְנֵיךָ בְּשׁוֹגֵג וּבְמִזִּיד, וּבִפְרָט עַל עוֹן הַגְּדֻלוֹת, שֶׁהוּא חִסּוֹן וְשָׁלוֹם כְּאִלוּ עוֹבֵד עֲבוּדֵה-יִזְרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַ הַרְחֵמָנוּת שְׁעָלַי, אֲשֶׁר כָּבַד בְּאֵתִי בְיָמִים, וְעַדִּין לֹא הִתְחַלְתִּי לְעַשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּאֵמֶת, אֲפֹלוּ בְיָמֵי הַתִּשׁוּבָה בְיָמֵים-נּוֹרָאִים, אֲשֶׁר מִי לֹא יִירָא בְיָמִים הָהֵם, כִּי הֵם נּוֹרָאִים וְאִימִים, "וּמִלְּאֲכִים בָּהֶם יַחְפְּזוּן, וְחִיל וְרַעְדָה יֵאָחֲזוּן", וְהַיִּצְרֵי-הָרַע מֵתַגְבֵּר עָלֵינוּ אֲז גַם-כֵּן, וְאִינוּ מַנִּיחַ לָתֵן לְלִבְנוּ: "מֵה יֵהִי הַסּוּף מִמֶּנִּי, הֲלֹא עָתִיד אֲנִי לָתֵן דִּין וְחֶשְׁבוֹן, עַל כֹּל יוֹם וְיוֹם וְעַל כֹּל רִגַע וְרִגַע מִימֵי חַיִּי", וְ"מֵה אַעֲשֶׂה לְיוֹם פְּקוּדָה", וְ"מֵה אָשִׁיב, וְאֵיךְ

תְּקִיעַת שׁוֹפָר

א. תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים
הַשְּׁמִיעָה לְלִקוּטֵי תְּפִלוֹת ח"א ה
(ע"פ ליקו"מ ח"א ה, 'בְּחֻצְרוֹת')

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מָלֵא רַחֲמִים, זַכְנוּ לִשְׁמַע קוֹל שׁוֹפָר, בְּרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה, מִתּוֹקְעִים הַגּוֹנִים, יִרְאִים וְחֹרְדִים לְדַבֵּר ה', וְקוֹל הַשׁוֹפָר הַקְּדוּשׁ יִפְגַע בְּהַמְחִין שְׁלֵנוּ, וְהַקוֹל הַזֶּה יִהְיֶה בְּבַחֲיַנֵּת רַעְמִים, עַד שֶׁעַל־יַדֵּי־זֶה תִּפּוֹל עָלֵינוּ אִימָה וּפְחַד גְּדוֹל, מִפְּחַד ה' וּמִהַדָּר גְּאוֹנוֹ.

וְנִזְכָּה שִׁיתְּפַשֵׁט עַל־יַדֵּי־זֶה, כָּל מִינֵי עַקְמִימוֹת שֶׁבְּלִבֵּנוּ, וְנִזְכָּה לִישְׁרוֹת לֵב, וְלִשְׁמִיחָה גְּדוֹלָה דְקִדְשָׁה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְלִישְׁרֵי לֵב שִׁמְחָה". וַיִּקְּם בְּנוֹ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: "אֲשֶׁר־יֵהָעֵם יָדְעֵי תְרוּעָה, ה' בְּאוֹר פְּנֵיךָ יִהְלְכוּ. בְּשִׁמְךָ יִגִּילוּ כָּל הַיּוֹם, וּבִצְדָקָתְךָ יִרְוִמוּ".

וְעַל־יַדֵּי שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר בְּרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה מֵאִישׁ יֵרָא וְחָרַד, תִּשְׁמַרְנוּ וְתִצְלִינּוּ בְּכָל הַשָּׁנָה, מִכָּל מִינֵי פְחָדִים, וּמִכָּל מִינֵי הַזְּקוּת הַבָּאִים לַפְּעָמִים עַל־יַדֵּי בְּרָקִים וְרַעְמִים חֹסֵי וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁאוֹמְרִים: "בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים עָלֵיהֶם נִגְלִיתָ, וּבְקוֹל שׁוֹפָר עָלֵיהֶם הוֹפַעְתָּ".

ב. לִקוּטֵי תְּפִלוֹת ח"א כב
(ע"פ ליקו"מ ח"א כב, 'חֻזְקָם בְּתוֹךְ חֻזְקָם')

וְתַעֲזֹר לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְהַתְּפַלֵּל בְּכוּנָה גְּדוֹלָה תָּמִיד, וּבִפְרָט בִּירְחֵי הָאֵיתָנִים, בְּרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים וְהוֹשַׁעֲנָאֲרָבָא, עֲזָרְנוּ לְהַתְּפַלֵּל אִזּוּ בְּכַח גְּדוֹל וּבְכוּנָה גְּדוֹלָה וְעִצּוּמָה. וְתִזְמִין לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ בְּרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה וַיּוֹם כַּפּוּר, מִתְּפִלָּלִים וְתוֹקְעִים הַגּוֹנִים וּכְשָׂרִים, שִׁיחֶיהָ לָהֶם כַּח לְרִצּוֹתֶיךָ וּלְפִתּוֹתֶיךָ וּלְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ.

וְתַעֲזָרְנוּ לִשְׁמַע קוֹל שׁוֹפָר בְּרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה, בְּכוּנָה שְׁלֵמָה כְּרֵאוּי. וְנִזְכָּה לְקִים מִצּוֹת שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר בְּשְׁלֵמוֹת, עִם כָּל פְּרִטְיָהּ, וְדְקִדּוּקֶיהָ, וּכְוֹנֹתֶיהָ, וְתִרְיָג מִצּוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ, וּבְלִב־טוֹב, וּבְשִׁמְחָה גְּדוֹלָה.

וְנִזְכָּה לִשְׁמַע קוֹל הַשׁוֹפָר בְּעִצּוּמוֹ, וְלֹא שׁוֹם קוֹל הַבְּרָה. וַיִּכְנַס קוֹל הַשׁוֹפָר הַקְּדוּשׁ בְּלִבֵּנוּ הַיָּטֵב, וַיִּמְשֹׁךְ עָלֵינוּ קִדְשָׁה גְּדוֹלָה, עַל־יַדֵּי כָּל הַקּוֹלוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַשׁוֹפָר, וַיִּתְגַּבֵּר וַיִּתְחַזַּק קוֹל הַשׁוֹפָר הַקְּדוּשׁ בְּרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה, "הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עִז".

וַיִּפֹּל עָלֵינוּ פְּחַד וְחֹרְדָה וְאִימָה וַיִּרְאֶה וּבּוֹשָׁה גְּדוֹלָה וְעִצּוּמָה מִפְּנֵיךָ עַל־יַדֵּי קוֹל הַשׁוֹפָר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אִם יִתְקַע שׁוֹפָר בְּעִיר וָעָם לֹא יִחָרְדוּ".

וְקוֹל הַשׁוֹפָר יִהְיֶה "הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד", עַד שִׁיכְנִיעַ וַיִּשְׁבֵּר וַיִּבְטַל, כָּל מִינֵי עִזּוֹת דִּסְטְרָא־אַחֲרָא, הֵן עִזּוֹת הַגּוֹף, הֵן עִזּוֹת שֶׁל הָעֵזִי פְּנִים שְׂבָדוֹר.

וְנִזְכָּה לִשְׁמַע כָּל הַקּוֹלוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַשׁוֹפָר הַקְּדוּשׁ בְּשְׁלֵמוֹת, הֵן קוֹל 'תְּקִיעָה', הֵן קוֹל 'שְׁבָרִים', הֵן קוֹל 'תְּרוּעָה'. וְנִשְׁמַע הַיָּטֵב וְנִקְבַּל בְּלִבֵּנוּ קִדְשַׁת כָּל הַקּוֹלוֹת הַלְלוּ, עַד שִׁיחֶיהָ נִשְׁבֵּר עִזּוֹת גּוֹפְנוּ עַל־יַדֵּי־זֶה, וַיִּתְעוֹרֵר לִבֵּנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.

וְנִזְכָּה לְהִיזוֹת שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב בְּרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה בְּכָל הַיּוֹם כֻּלּוֹ, עַד שֶׁנִּתְעוֹרֵר בְּבִכְיָה גְּדוֹלָה מִתּוֹךְ הַשְּׂמִיחָה הָעִצּוּמָה בְּשִׁמְךָ הַגְּדוֹל, וַיִּקְּם בְּנוֹ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: "בְּשִׁמְךָ יִגִּילוּ כָּל הַיּוֹם, וּבִצְדָקָתְךָ יִרְוִמוּ. כִּי תִפְאֶרֶת עֲזָמוּ אֶתָּה, וּבְרִצּוֹנְךָ תִּרוֹם קַרְנֵנוּ".

ג. לִקוּטֵי תְּפִלוֹת ח"א לז
(ע"פ ליקו"מ ח"א לז, 'אֲשֶׁר־יֵהָעֵם - זִרְקָא')

וְזַכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לִשְׁמַע קוֹל שׁוֹפָר בְּרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה, מִתּוֹקְעַת הַגּוֹן וּכְשֶׁר. וַיִּהְיֶה לָנוּ כַּח בְּשַׁעַת הַתְּקִיעוֹת, לְעוֹרֵר אוֹרוֹת מִפְּנִים עַל־יּוֹנִים, עַד שִׁיאִיר אוֹר פְּנֵי הַתּוֹקַע בְּאוֹר פְּנֵיךָ.

וְנִזְכָּה לְהַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה עַל־יַדֵּי הַתְּקִיעוֹת, וּלְחַדֵּשׁ שְׁכֻלֵּנוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ אִזּוּ, וּלְהַמְשִׁיךְ וּלְקַבֵּל עָלֵינוּ שְׁכָל וְחֻכְמָה חֲדָשָׁה וְנִשְׁמָה חֲדָשָׁה מְאוֹרֵי הַפְּנִים, וַיִּקְּם מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: "אֲשֶׁר־יֵהָעֵם יָדְעֵי תְרוּעָה, ה' בְּאוֹר פְּנֵיךָ יִהְלְכוּ".

ד. לקוטי תפלות ח"א מב

(ע"פ ליקו"מ ח"א מב, ז'ירא בצר להם')

ותמתיק ותבטל מעלינו, ומעל כל עמך בית ישראל, כל הדינים שבעולם, ותמשיך עלינו שפע טובה וברכה ורחמים וחיים ושלוש וכל טוב, ותגמלנו חסדים טובים תמיד.

וזכנו ברחמיה, לשמע קול שופר בראשי השנה, מתוקע הגון וכשר וירא אלקים מרבים.

ויעלה לפניך קול התקיעה והשברים והתרועה, ויעוררו את זכות אבותינו אברהם יצחק ויעקב, ותביט בזכותם, ועלידייזה תשכך ותמתיק ותבטל חמתך מעלינו, ותשיב אלינו, ותאיר פניך בנו.

ה. תפלות ותחנונים

השמטה ל'לקוטי תפלות ח"א ס

(ע"פ ליקו"מ ח"א ס, פתח רבי שמעון)

רבנו של עולם, זכנו לשמע קול שופר בראשי השנה, מתוקע הגון וכשר. ונזכה להתעוררות השנה עלידי שופר.

ונזכה לשמע כל הקולות הקדושים של השופר בשלמות, הן קול תקיעה, הן קול שברים, הן קול תרועה.

ונשמע היטב, ונקבל בלבנו, קדשת כל הקולות הללו, עד שיהיו נמשכין עלינו עלידייזה כל התקונים הללו. הינו: שנוזפה להתעורר משנתנו באמת, ולשמע היטב כל ההתעוררות של הצדיקים והחכמים אמתיים שעוסקים עמנו לעורר אותנו משנתנו.

ועלידייזה נזכה, שיהיו נפתחים כלי הדבור שלנו, עד שנוזפה לדבר דבורים קדושים תמיד בכח גדול, ואלו הדבורים יבאו לתוך כלי ההולדה, שהם בטחני הדור. ועלידייזה יהיה נעשה 'פקידת עקרות' בעולם. ותתגלה יראתך בעולם.

ונזכה להרחיב ולהאריך ימינו, בתוספת קדשה יתרה בכל עת, ויקים בנו מקרא שכתוב: "מן המצר קראתי י"ה, ענני במרחב י"ה".

ותהא השובה לפניך מצות תקיעת שופר שלנו בראשי השנה, פאלו פוננו כל הפונות הקדושים שיש במצוה זו. ויעלו כל תקיעתנו לרצון לפני כסא כבודך.

ונזכה עלידי ההבלים הקדושים של השופר, שהם בחינת התגלות היראה הקדושה, להכניע עלידייזה את כל מיני הבל היפי. ותקדשנו בקדשתך העליונה תמיד, ותשמרנו ותצילנו תמיד, משקר החן והבל היפי, ויקים מקרא שכתוב: "שקר החן והבל היפי, אשה יראת ה' היא תתהלל".

ותמשיך עלינו אורות הקדושים מאורי הפנים העליון, ויקים מקרא שכתוב: "אשרי העם ידעי תרועה, ה' באור פניך יהלכון. האירה פניך על עבדך. הושיעני בחסדך".

ו. לקוטי תפלות ח"ב ה

(ע"פ ליקו"מ ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

וזכנו ברחמיה הרבים, לשמע קול שופר בראשי השנה, מתוקע הגון וכשר. ונזכה לקים מצות שמיעת קול שופר בראשי השנה בשלמות, בקדשה ובטהרה גדולה, בחדוה ובשמחה רבה ועצומה, באימה ביראה, ובאהבה גדולה.

ותעזרנו, שנוזפה לתקן כל התקונים הקדושים שצריכין לתקן עלידי קול התקיעה והשברים והתרועה.

ובזכות התקיעה הקדושה - נזכה להמשיך עלינו קדשת החכמה והתבונה והדעת, ונזכה לצחצח נשמותינו, בשבע הצחצחות העליונות הקדושות.

ובזכות התרועה הקדושה - תזכנו להמשיך עלינו קדשת "משה היה רעה", שהוא הרועה ישראל האמתי, ונזכה בזכותו וכחו וקדשתו, לקדשת הברית באמת.

ובזכות השברים הקדוש - נזכה לחלומות צודקים ואמתיים, לחלום עלידי מלאך הקדוש. ותשמרנו ותצילנו עלידייזה,

מפגם־הברית וממקרה־ליכה בכל הבחינות. ונזכה על־ידי־זה לתקון־המשפט.

וְתִעְזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנו לְהִשְׁקוֹת אֶת הַלֵּב בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה, וּלְכַבּוֹת הַמוֹם הַלֵּב הַבוֹעֵר אֶל הַתְּאוֹת־רְעוֹת, וּבִפְרֹט לְתַאוֹת־נְאוֹה.

וְתִמְשִׁינֵךְ עֲלֵינוּ מִימֵי הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים, מִימֵי הַדַּעַת וְהַתְּבוּנָה, וְתִשָּׂא לָנוּ מִים בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעֲיָנֵי הַיְשׁוּעָה, וְתִשְׁבֵּר וְתִשְׁקֶה וְתַכְפֶּה צְמָאוֹן וְחַמִּימוֹת הַלֵּב דְּסִטְרָא־אֲחָרָא, וְנִזְכֶּה לְתַקּוּן־הַמִּשְׁפָּט, וְיָקִים מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וַיַּגַּל כַּמִּים מִשְׁפָּט, וַצְדָקָה כָּנַחֵל אִתּוֹ."

וְנִזְכֶּה לְסֹדֵר לְפָנֶיךָ מַלְכוּיֹת וְזִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפְרוֹת, בְּכוֹנָה גְדוֹלָה וּבִשְׁלָמוֹת גְּדוֹלָה, עַד שְׁנִזְכֶּה לְרַצוֹת אוֹתְךָ, שְׁתִּבֵּיא לָנוּ אֶת מִשִּׁיחַ צְדָקְנוּ חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה, וְיָקִים מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְהִרְיָחוּ בִירְאֵת ה'."

וְתִמְהַר וְתַחֲיֵשׁ לְנַאֲלָנוּ, וְתִבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית קִדְשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתָּנוּ, וְנִשׁוּב בְּגִילָה וְרִנָּה לְאַרְצֵנוּ, וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ בִירְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת, "הַשִּׁיבֵנו ה' אֱלֹהֵיךָ וְנִשׁוּבָה, חֲדָשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם". "יְהִי לְרַצוֹן אִמְרֵי־פִי, וְהִגִּיזוֹן לִפְנֵיךְ, ה' צוּרֵי וְגֹאֲלֵי", אֲמֵן וְאֲמֵן.

⊗ ה. לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב מד ⊗

(ע"פ ליקו"מ ח"ב פת, 'המלאכים מחפשים אתר האבדות')

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מָלֵא רַחֲמִים, הוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבַל יִדַּח מִמֶּךָ גְּדָה, רַחֵם עֲלֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְקַבֵּץ גְּדָהֵנוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, בְּקֶשׁ בְּרַחֲמֶיךָ צֵאן אוֹבְדוֹת, צֵאן גְּדָה וְאִין מְקַבֵּץ. רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, "תְּעִיתִי כִּשְׂה אוֹבֵד בְּקֶשׁ עֲבָדֶךָ."

וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תַּצִּוֶּה לְמַלְאַכֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים הַאוֹחֲזִים בְּיָדָם שׁוֹפְרוֹת, הַמְּמַנִּים לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׁ וּלְחַפֵּר וּלְחַתֵּר אַחַר אַבְדוֹת, שִׁישְׁתַּדְּלוּ בַתְּקוּן נַפְשֵׁנוּ, וַיִּבְקְשׁוּ וַיַּחְפְּרוּ אַחַר כָּל הָאֲבֹדוֹת שֶׁאֲבָדְנוּ בְּעֵינֵינוּ מֵעוֹדְנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, עַל־יְדֵי תְאוֹתֵינוּ הַרְעוֹת, וּבִפְרֹט עַל־יְדֵי פְגַם־הַבְּרִית, אֶת כָּל מַה שֶׁאֲבָדְנוּ בְּגַלְגּוֹל זֶה וּבְגַלְגּוֹלִים אֲחֵרִים, הַכֹּל יַחְפְּרוּ וַיַּחְפְּשׁוּ וַיִּמְצְאוּ כָּל־מְהַרָּה, וַיַּחְזִירוּ אוֹתָם לָנוּ, בְּאִפֶּן שִׁיתְקַנוּ נַפְשׁוֹתֵינוּ עַל־יְדֵי־זֶה בְּתַכְלִית הַתְּקוּן בְּאִמַּת כְּרַצוֹנְךָ הַטּוֹב.

אָנָּה ה' מָלֵא רַחֲמִים, עֲזְרֵנוּ וְשִׁמְרֵנוּ מֵעַתָּה, שֶׁלֹּא נֵאֲבֵד עוֹד כָּל־עַל־יְדֵי תְאוֹת רְעוֹת חֲסִי־וְשָׁלוֹם, רַק נִזְכֶּה מֵעַתָּה, לְשִׁבֵּר וּלְבַטֵּל מֵאֲתָנוּ כָּל הַתְּאוֹת־רְעוֹת. וְתַצִּוֶּה בְּרַחֲמֶיךָ, לְהַחְזִיר וּלְהַשִּׁיב לָנוּ כָּל הָאֲבֹדוֹת שֶׁאֲבָדְנוּ מִכְּבָר, הֵן בְּגַלְגּוֹל זֶה הֵן בְּגַלְגּוֹלִים שְׁעֵבְרוּ.

וְזָכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְקַיֵּם מִצְוֹת תְּקִיעַת שׁוֹפֵר בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה בְּשְׁלָמוֹת כְּרֵאוּי, בְּכָל פְּרֻטִיָּה, וְדִקְדוּקִיָּה, וּכְוֹנֹתִיָּה, וְתִרְוִי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ, בְּאִימָה וּבִירְאָה, וּבְאַהֲבָה וּבִשְׂמִיחָה וְחֵדוּה גְדוֹלָה.

⊗ ז. לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב ח ⊗

(ע"פ ליקו"מ ח"ב ת, 'תקעו תוכחה')

וְתִזְכְּנוּ לִירְאָה שְׁלֵמָה בְּאִמַּת תְּמִיד, וּבִפְרֹט בִּימֵי רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים שֶׁהֵם יְמֵי יְרָאָה, תְּרַחֵם עֲלֵינוּ וְתִמְשִׁינֵךְ עֲלֵינוּ יְרָאָה וּפְחַד וְאִימָה דְקִדְשָׁה גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה. וּבִפְרֹט בְּעַת שְׂמִיעַת קוֹל שׁוֹפֵר, תִּזְכְּנוּ שִׁיבָא בְּלַפְנוּ יְרָאָה גְדוֹלָה, וְתִשְׁפִּיעַ פַּחְדְּךָ וְאִימַתְךָ וַיְרָאֲתֶךָ עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל בְּאֵי עוֹלָם, וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָּל־ם אַגְדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רַצוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שְׁלָם.

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי, זָכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְקַבֵּל וּלְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ קִדְשַׁת רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה בְּתַכְלִית הַשְׁלָמוֹת, בְּשְׂמִיחָה וּבְחֵדוּה, וּבִבְכִיָּה גְדוֹלָה מִתּוֹךְ שְׂמִיחָה, וּבִקְדֻשַׁת הַמַּחֲשָׁבָה בְּיֹתֵר בִּירְאָה גְדוֹלָה.

וְנִזְכֶּה לְקַיֵּם מִצְוֹת שְׂמִיעַת קוֹל שׁוֹפֵר בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה בְּשְׁלָמוֹת כְּרֵאוּי, עִם כָּל פְּרֻטִיָּה וְדִקְדוּקִיָּה וּכְוֹנֹתִיָּה וְתִרְוִי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ, וּבְאִימָה וּבִירְאָה גְדוֹלָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "אִם יִתְקַע שׁוֹפֵר בְּעִיר וְעַם לֹא יַחְדְּדוּ", וְנֹאמַר: "אֲשֶׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה, ה' בְּאוֹר פְּנֵיךָ יִהְלַכּוּן. בְּשִׁמְךָ יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם, וּבְצִדְקַתְךָ יְרוּמוּ. כִּי תִפְאַרַת עֲזָמוּ אֲתָה, וּבְרַצוֹנְךָ תִּרוֹם קִרְנֵנוּ. כִּי לֹה מִגְּנָנוּ וּלְקַדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי." וְנֹאמַר: "בְּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפֵר הִרְיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ ה'". וְנֹאמַר: "תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר, בְּכֶסֶה לַיּוֹם הַגָּנוּ. כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יַעֲקֹב."

ולא אדבר שום דברים בטלים ככל חסוֹשְׁלוֹם,
רק כל דבורי יהיו רק בתורה ותפלה באמת.

ואזכה לומר 'מלכות' זכרונות' שופרות/
בראש השנה הקדוש הפאֵעֵלִינוּ
לְטוֹבָה, בַּקְדָּשָׁה וּבִטְהָרָה, וּבַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בְּלִבִּי
נִשְׁבֵּר בְּאֵמֶת. וּלְקַבֵּל עָלַי עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם
בְּאֵמֶת.

עד שאמשיך קדשת ראש השנה, על כל
השנה באמת, ולקשר כל דבורי, רק
לחכמתך הקדושה שהיא התורה, ולקשר
אלקותך במחשבותי תמיד. ואזכה לקים מקרא
שפתוב: "והיו הדברים האלה על לבבך", ונאמר:
"והגית בו יומם ולילה", ונאמר: "לא ימוש
מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ה' מעתה
ועד עולם" אמן ואמן.

'ודוי דברים' לפני הצדיק

– ערב ראש השנה –

'ודוי דברים' על ציון רבנו הקדוש זיע"א

א. לקוטי תפלות ח"א ד

(ע"פ ליקו"מ ח"א ד, 'אנכי ה' אלוקי')

אָנָּה ה', "אמנה חטאתי לה' אלוקי ישראל",
חטאתי עויתי ופשעתי, והרע בעיניך עשיתי,
וכזאת וכזאת עשיתי. ובפרט (ויפרט את חטאיו, כי צריך
לפרט את החטא). "לך ה' הצדקה ולנו בשת הפנים
כיום הזה", מה אמר מה אדבר מה אצטדק, הרעותי
את מעשי וקפחתי את טובתי וקדשתי, ופגמתי
הרבה מאד, "גדול עוני מנשא". עצמו חטאי מספר.

והנני עתה בעונותי הרבים "פאיש שפור וכגבר
עברו יין, פי עונותי עברו ראשי כמשא כבד
יכבדו ממני. ואם זכרתי ונבהלתי, תעה לבבי פלצות
בעתגתי, רחפו כל עצמתי. כי אין שלום בעצמי מפני
חטאתי". ותהי עונותי חקוקים על עצמותי. מפך
רגל ועד ראש אין מתום בעצם מעצמי מפני חטאי
ופשעי המרבים, כי כל עצמותי נשברו ונספרו עלידי
עונותי המרבים אשר נחקקו עליהם. אוי לי וי לי, אוי
לי וי לי, מר לי מאד, מר מאד. מר ממות, מר מפל
מיני מרירות שבעולם.

ותזמין לנו תמיד תוקעים הגונים בראשי
השנה צדיקים וכשרים, שיהיה להם
כח לעזור עלידי קול השופר, את קול השופר
העליון אשר אתה עתיד לתקע בו לחרותנו. ועלי
ידייזה תקבץ נדחינו, ותשיב לנו את כל אבודתינו
שאבדנו מעולם עד היום הזה.

אלקינו ואלקי אבותינו, תקע בשופר גדול
לחרותנו, ושא גם לקבץ גליותנו,
וקרב פזורינו מבין הגוים, ונפוצותינו כנס
מירבתי ארץ, וקבצנו יחד מהרה מארבע כנפות
הארץ לארצנו. ויקים מהרה מקרא שפתוב:
"והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול, ובאו
האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים,
והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלים", ונאמר:
"וה' אלוקים בשופר יתקע והלך בסערות תימן,
ה' צבאות יגן עליהם", כן תגן על עמך ישראל
בשלומך. עשה שלום במרומי, הוא ברחמי
יעשה שלום עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

ט. תפלות הבקר ח
(ע"פ 'לקוטי תפלות' נטילת ידיים שחרית ג; הבנויה ע"פ ליקו"מ ח"ב
פב, 'פי תצא למלקמה - כסדר ושלא כסדר')

ונזכה לקים מצות שמיעת קול שופר,
בקדשה ובטהרה ובתשובה שלמה.
ועלידי שמיעת קול שופר בקדשה, נזכה שיהיו
נמשכין המחין החדשים, ועלידם יהיו נעשין
כל היחודים וכל הפונות של תקיעת שופר על
ידינו, עלידי שנבטל עצמנו נגדה, ולהיות בעיני
עצמנו כלא ממש. רק נזכה להמליכה בתמימות
ובפשטות באמת.

ועלידי שמיעת קול שופר, נזכה למחין
גדולים בקדשה, עד שיתגלה
מלכותך לעיני כל בדעת שלם. ולידע, ולהודיע,
ולהודע, שאתה הוא היוצר הוא הבורא כל
העולמות, ואתה הוא ראשון אתה הוא אחרון,
ואתה מנהג עולמך בכל עת בחסד וברחמים.

ועלידייזה נזכה להמתיק את השלא
כסדר', ויהיה נכלל 'שלא כסדר'
ב'כסדר', ולחבר כל הדבורים שבעולם, אליך
תתברך. ואזכה לתבר את היקולי עם היבור,

ונאמת עדיו לא התחלתי להרגיש כלל כאב אחד מעונותי, אפלו חלק אחד מאלה אלפי אלפים ורבי רבבות. כי עליידי עונותי המרבים, נטמטם לבי ונתבלבל דעתי, עד אשר אין אני יודע כלל ממני ומעצמי.

ואלו זכיתי לידע ולהרגיש קצת מעט דמעט מעצם כאב אחד מחטאי ועונותי המרבים, אשר קלקלתי ופגמתי בשרש נפשי ורוחי ונשמתי ובעולמות עליונים, ומרדתי נגד אדון כל, אשר "השמים ושמי השמים לא יכלכלהו", אשר כל מלאכיו גבורי כח, ושרפים, ואופנים, וחיית הקודש, ועולמות עליונים, ועולמות למעלה מהעולמות, גבוה מעל גבוה עד אין שיעור וערה, כלם ירעדון ויפחדון מאימת שמו, וכלם עושים רצונו באימה ביראה ואהבה. ואני בריה קלה ושפלה שבכל הנבראים, טפה סרוחה, גוש עפר, אבק פורה, מרדתי נגד איל עולם יתברך שמו לעד.

והנני מאמין בזה, שאם הייתי מתחיל להרגיש חלק אחד מאלפים ורבבות, מעצם מרירות וכאב אחד מחטאי ועונותי המרבים, בודאי לא היה מקום שיוכל לסבל את קול זעקתי, ולא הייתי יכול לסבל את קול זעקתי, ועצם כאבי ומרירת לבי, אפילו רגע קלה, וכל העולם כלו לא היה יכול לסבל את קול זעקתי.

אוי, אוי, אוי, אויה על נפשי, "נעויתי משמע נבהלתי מראות", והספלתי הרבה מאד. ועלי ידי מעשי הרעים ופשעי המרבים, פגמתי בתורתך הקדושה והטהורה והתמימה, וקלקלתי והפכתי צרופי אותיות התורה הקדושים, והכנסתי אותם במקומות אשר לא נתן להזכר. והצרופים ההם אשר הפכתי "דברי אלקים חיים", נחקקו על עצמותי. ועליידיזה נתתי חסיושלום כח להעפושם, ונתתי להם ממשלה, והארכתי את הגלות עליידי עונותי המרבים. ועתה "מה יש לי עוד צדקה, ולזעק עוד אל המלך".

אבל אה-על-פייכו, עדין לא אבדה תקותי ותוחלתי מה, "כי חפץ חסד הוא". כי אתה רוצה בתשובת רשעים, ואין אתה חפץ במיתתם. וברחמיך הרבים למדתנו, להתודות לפניך על כל חטאתינו ועונותינו ופשעינו, והורית לנו עליידי חכמיך הקדושים אשר בארץ המה, להתודות ודווי דברים לפני התלמיד-הכם והצדיק-האמת שבדור, למען עליידיזה תכפר לנו על כל עונותינו ופשעינו, כמו שכתוב: "חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה". וכמו שכתוב: "ועבר על פשע לשארית",

"למי שמשים עצמו כשיריים", שהוא הצדיק האמת החכם שבדור, שהוא "ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה".

ועל-ידייזה הוא יכול להעלות ודווי דברנו לפניך, ולכפר כל עונותינו, ולהוציא כל הצרופים רעים שנחקקו על עצמותינו עליידי עונותינו, ולהפך כל הצרופים רעים מרע לטוב, שיהיו נעשים מהם צרופים קדושים כבתחלה, עליידי ודווי דברנו לפניו. ואז יתחברו ויתרפאו שברי עצמותינו, וישונו כל אחד למקומם בשלום, ועל-ידייזה נזכה להכלל בך ה' אלקינו באורך האינסוף.

ונזכה ברחמיך וחסדיך הרבים, להתקרב לצדיקי-אמת, ולראות אור פניהם המאירות, ועל-ידייזה תזכנו ברחמיך הרבים, להציל נפשנו האמללה, מן הקוצים ומן הפחיתים. שהם התאוות רעות, ועצבות, ועצלנות, ותולדותיהם.

ועל-ידי שתזכנו לראות פנים המאירות של צדיקי-אמת ולהתקרב אליהם, עליידי-זה תנצל נפשותינו מן המדות-רעות האלו. ונזכה בחסדיך, לסלק ולשבר כל התאוות מאתנו, שלא יהיה לנו שום תאוה ותשוקה לשום דבר שבעולם, כי אם אליך. וכל תאוותנו ותשוקתנו וחפצנו ורצוננו יהיה רק בך ובעבודתיך. ונזכה להיות זריזים בעבודתיך בתכלית הזריזות, ולהיות שמחים וטובי לב תמיד, שלא תפל עלינו שום עצלות ועצבות לעולם. רק נגילה ונשמחה בך, ונזכה לעבוד את ה' "בשמחה ובטוב לבב מרב כל", ולהיות בשמחה תמיד.

ובכן תזכנו ברחמיך הרבים, לתן צדקה לצדיקי-אמת, למען נזכה עליידייזה להנצל מחיה רעה ומלסטים. שהם לשון-הרע, ודברים-בטלים, ונאווה, ותולדותיהם.

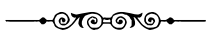
ועל כל אלה, תזכנו ברחמיך, להתודות ודווי דברים לפני הצדיק-האמת והחכם שבדור, על כל חטאתינו ועונותינו ופשעינו, שהטאנו ושעונו ושפשענו לפניך מנעורנו עד היום הזה, למען יכפר עלינו עליידי חכמתו וענותנותו, ויזרה לנו הדרך הישר והאמת, "את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה".

ועל-ידך תזכה אותנו להיות נכלל באינסוף. ונזכה לבטל עצמנו באמת, עד אשר נבא להתפשטות הגשמיות, ונזכה לשוב ולעלות אל המקום אשר נחצבנו משם. ותפתח לנו את אורך הגדול אשר אין לו סוף, ונזכה להכלל בו ברצוא ושוב.

וסלחת לעוני כי רב הוא. כי עמך הסליחה למען תורא."

ועזרנו וזכנו ותתן לנו במתנת הנם ונדבת הסד כל מה שבקשנו מלפניך. ואם שגיתי בלשוני, אתה ה' תכפר בעדי. ותזכנו גם בעולם הזה, לטעם מעין העולם הבא, להתבטל אליך, ולדעת שכל מארעותינו הכל לטובתנו, כי "טוב ה' לכל".

ותזכנו לגלות מלכותך בעולם, "למען דעת כל עמי הארץ, כי ה' הוא האלקים אין עוד. והיה ה' למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד". "יהיו לרצון אמרייפי, והגיון לבי לפניה, ה' צורי וגואלי".

סדר פדיון נפש

ערב ראשי השנה, ראוי לתן על פדיון. (שיחות הר"ן ריד)

'סדר פדיון נפש' מפתב"ד רבנו ז"ל

[נתיח ידיו על המעות ויאמר]:

מעות, ואת היקום אשר ברגליהם, צדק יקראהו לרגלו, צדק מלכותא קדישא, דינא דמלכותא דינא. שרש הדינים בינה, אני בינה לי גבורה, אין הדין נמתק אלא בשרשו. שלשה ידים בבינה: יד הגדולה, יד החזקה, יד הרמה. שלש פעמים יד גימטריא שם של מ"ב. מ"ב שפיצירה: שם של אנא בכח. מ"ב שבבריאה: שני פעמים אקו"ק. מ"ב שבאצילות: הו"ה (פשוט), במלואו, ומלוי דמלוי:

יהי רצון מלפניך, שימתקו הדינים והגבורות הקשות מעל (כ"ב), על ידי פלא עליון, שהוא חסדים גדולים ורחמים גמורים ופשוטים שאין בו מערכת דין כלל, אמן:

א. לקוטי תפלות ח"א מא

(ע"פ ליקו"מ ח"א מא, ר' קודיר)

ותזכני לתן תמיד מעות על פדיון, לצדיקי ההדור האמתיים, ותעורר ברחמיך שרש הידים הקדושים שבבינה, שהם: "יד הגדולה, ויד החזקה, ויד הרמה". ויתעורר ברחמיך שם של מ"ב, שהוא: "אנא בכח גדלת ימינה תתיר צרורה. קבל רנת עמך שגבנו טהרנו נורא. נא גבור דורשי יחודה כבבת שמרם. ברכם טהרם רחמי צדקתך תמיד גמלם. חסין קדוש ברב טובך נהל עדתך. יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדשתך. שועתנו קבל ושמע צעקתינו יודע תעלומות".

ובזכות כל השבעה שמות, שכל אחד של ששה אותיות המצרפים בתפלה זו בראשי

ותעזר לנו ברחמיך הרבים, לבטל רצוננו מפני רצונך, שלא יהיה לנו שום רצון אחר בעולם, רק רצוננו יהיה כרצונך תמיד. ונזכה לדעת כי "ה' הוא האלקים", ולידע כי כל מארעותינו כלם הם לטובתנו, ולברך על הכל הטוב והמטיב, כמו שיהיה לעתיד לבא, כמו שכתוב: "בה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר".

ונזכה להעלות המלכות למקומה, שיתגלה מלכותך בעולם, ולבטל מלכות הרשעה, ולשבר ולבטל מלכות וממשלת כל העכו"ם מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל, ותמלוך אתה ה' לברך על כל מעשיך.

רבנו של עולם, ה' אלקים, אתה ידעת, כי לכל המעלות האלה היינו יכולים לזכות עליידי צדיקי אמת. ובכן תהננו ברחמיך הרבים, לגלות לנו ולהראות לנו את צדיקי האמת שבדור הזה, ולזכות אותנו להתקרב אליהם, למען תזכה אותנו על ידם לכל אשר בקשנו מלפניך.

ואם חסיושלום חטאתינו המרבים גרמו לעשות מסך המבדיל בינינו ובין הצדיקי אמת, שיהיו נעלמים ונסתרים מעינינו חסיושלום, ואין אנו יכולים להוציא לאור תעלומות והסתרת צדיקי האמת, יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שאתה בעצמך ברחמיך הרבים, תזכה אותנו ותעזר לנו, לזכות ולהגיע לכל מה שבקשנו מלפניך. ונדוי דברים שהתודתי לפניך, יהיה חשוב ומקבל לפניך, כאלו התודיתי לפני החכם והצדיקי האמת שבדור.

וכל המעלות ומדות טובות, ובטול תאות ומדות רעות, וכל שאר המעלות טובות שהיינו יכולים לזכות עליידי צדיקי האמת, הן מה שבקשנו מלפניך, והן מה שלא הזכרנו לפניך, על הכל תעזר לנו ה' אלקינו ברחמיך הרבים, כי אתה אבינו, ואין לנו על מי להשען כי אם עליך אבינו שבשמים.

כי גלוי וידוע לפניך, שרצוני וכספי חזק מאד להתקרב לצדיקי האמת, אך בעונותי הרבים איני זוכה לדעת מי הוא ואיפה הוא, "מי יתן ידעתי ואמצאהו", הייתי "מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות" לבא להתקרב אליו. "מספר צעדי אנידנו".

מלא רחמים, "ראה עני ועמלי, ראה עני ומרודי לענה וראש, שקדתי ואהיה כצפור בודד על גג". כי אין לי למי לפנות להושע, רק לך לבד עיני תלויות. חוס וחמל נא עלי, וסלח נא ומחל נא וכפר נא על חטאי ועוני ופשעי המרבים. "לה' אלקינו ורחמים והסליחות פי מרדנו בו. למען שמך ה'

תבות שהוא שם של מ"ב, על־ידי־זה ימתקו הדינים
בשרשן.

ותעורר ברחמיה, רחמים העליונים מאורי
הפנים, ותעורר ש"ע נהורין של הפנים
העליונים ו"חית חורמא" שהם מספר בשלו"ם.
ועל־ידי־זה תמתיק ותבטל כל הדינים מעלינו ומעל
כל עמך בית ישראל תמיד לעולם ועד.

ותמשיך ותחבר ותקשר הווי"ן של השבעה
שמות אלו עם העמודים, ויתחברו
ויתקשרו יחד בסוד "ווי" העמודים והשוקיהם
בס"ף. ועל־ידי־זה יהיה נמשך עלינו החסד העליון
שהוא סוד הפסך הטהור והקדוש. ועל־ידי־זה
יתבטלו כל הדינים מעלינו, ומעל זרענו, ומעל כל
זרע עמך ישראל לעולם.

ותרחם עלינו, ותעזר לנו, ותקדשנו בקדשתך
העליונה, ותזכנו ברחמיה, ותתן לנו כח
מאתך, שיהיה לאל ידינו גס-בן, לעשות פדיון
להמתיק דינים מכל ישראל בכלליות ובפרטיות,
ולתמשיך חסד לכל הצריכים חסד, על־ידי שאקבל
בס"ף הפדיון לתוך ידי.

ותעזר לי ותושיעני, ותרחיב את ידי, שאזכה לתן
לתלמידי־חכמים וצדיקים־אמתיים,
מעוה הרבה, על פדיון נפשי ונפש בני ובנותי וכל
"וצא־יחלצי, בתוך נפשות כלליות עמך ישראל.

עד שזכנה ברחמיה, שיהיו נמתקין כל הדינים
בשרשן, ויתגבר מדת־החסד על מדת־הדין.
ותעורר ברחמיה החסד העליון עלינו, ומשם יהיו
נמשכין עלינו חסדים טובים תמיד וצדקה וברכה
ורחמים וחיים ושלוש.

והם יכוננו בעדנו לטובה לעשות פדיון פראוי, על־
ידי המעות הזה שבא לידי, וימתיקו ויבטלו
כל הדינים מעל (פב"פ) בשרשן העליון שבבינה
עלאה.

ויחיו נמתקין הדינים שבזה העולם העשיה, על־
ידי השלשה ידים שביצירה שעולים מ"ב,
שהם שם של מ"ב שבראשייתבות של תפלת רבי
נחוניא בן הקנה, שהוא: "אנא בכח גדלת ימינה תתיר
צרוכה. קבל רנת עמך שזכנו טהרנו נזרא. נא גבור
דורשי יחודה כבבת שמרם. ברכם טהרם רחמי
צדקתך תמיד גמלם. חסין קדוש ברב טובך נהל
עדתך. יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדשתך. שועתינו
קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות. ברוך שם כבוד
מלכותו לעולם ועד."

ובעולם הבריאה, יהיו נמתקין הדינים, על־ידי
השלשה ידים שהם שני שמות (אה"ה
יח"ו) שעולים מ"ב, ובאצילות יהיו נמתקין על־ידי
שם הוי"ה פשוט, ומלא, ומלא דמלא, שעולה מ"ב
אותיות.

רחם מלא רחמים, על הדור העני הזה, אשר אין
מי יעמד בעדנו. ותמתיק ותבטל כל הדינים
מעל כל ישראל, "פדה אלקים את ישראל מפל
צרותיו". כי אין לנו על מי להשען כי אם על אבינו
שבשמים, כמו שכתוב: "יחל ישראל אל ה', כי עם
ה' החסד והרבה עמו פדות. והוא יפדה את ישראל
מכל עונותיו". אמן בן יהי רצון.

כלליות חדש תשרי

א. לקוטי־תפלות ח"א כב
(ע"פ ליקו"מ ח"א כב, 'חוקם בתוך חוקם')

ונזכרה לתקן שני החותמות דקדשה חותם
בתוך חותם, בירח־האיתנים, בראשי
השנה ויום־הפפורים וספות והושענא־רבא
ושמיני־עצרת. ויעלו קולנו לפניך לרצון, ונזכרה
לשמחה דקדשה בשלמות תמיד.

ותכתב ותחתם אותנו ואת כל עמך בית
ישראל, לחיים טובים וארפים
ולשלוש, חיים של יראת־שמים, חיים אמתיים,
חיים שזוכה בהם לחיי עולם, לחיים נצחיים.

ב. לקוטי־תפלות ח"א קכג
(ע"פ ליקו"מ ח"א קכ, 'ענין סגלת הפדיון')

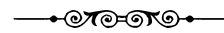
יהי רצון מלפניך, שימתקו הדינים והגבורות
הקשות מעל (פב"פ), על־ידי פלא עליון, שהוא
חסדים גדולים ורחמים גמורים ופשוטים שאין בו
תערבת דין כלל. ותמתיק ותבטל כל הדינים מעליו,
בזכות המעות שנתן לידי על פדיון.

רחם עלינו, ויהיה נחשב המעות שנתן לידי, פאלו
הגיע המעות לידי הצדיקים הקדושים
שיודעים לעשות פדיון ולהמתיק ולבטל הדינים,
על־ידי שלוקחים בידם המעות שבו אחיות הדינים,
כי אני מוסר ידי וכל פונת לבי ודעתי עליהם, ויהיה
עשיתי כעשיתם, וידי כידם, ופי כפיהם.

ב. לקוטי תפלות ח"א מט

(ע"פ ליקו"מ ח"א מט, 'לשמש שם אהל בהם')

וּתְזַכְּנֵנִי לְקֹדֶשׁ עֲצָמֵי בְּיֹתֵר בְּשָׁנֵי הַחֲדָשִׁים
הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם שְׁנֵי רָאשִׁים שֶׁל
הַשָּׁנָה, שֶׁהֵם 'נִסְפָּן' ו'תשרי', שֶׁהֵם יְמֵי תְּשׁוּבָה,
שְׂאֻזָּבָה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה לְשׁוּבַת בָּהֶם בְּתְּשׁוּבָה
שְׁלֵמָה, וּלְהַתְקַדֵּשׁ בָּהֶם בַּקְּדֻשָּׁה יְתָרָה וּבְשִׂמְחָה
גְּדוּלָּה. וְאֻזָּבָה לְהַמְשִׁיךְ עָלַי קְדֻשָּׁה גְּדוּלָּה
וְתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה תָּמִיד מִשְׁנֵי הַחֲדָשִׁים הָאֵלֶּה, עַל
כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה.

עשרת ימי תשובה

א. לקוטי תפלות ח"ב ה

(ע"פ ליקו"מ ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

וּתְרַחֵם עָלֵינוּ, וְתַעְזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שְׁנֻזָּבָה
לְשׁוּבַת בְּיֹתֵר בְּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת
בְּעִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, וְנֻזָּבָה לְתַקֵּן בְּעִשְׂרֵת יְמֵי
תְּשׁוּבָה, כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְנוּ בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָה,
וּבִפְרֹט פְּגַם הַבְּרִית. אֲנֵּה רַחוּם, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
זְכַנְנוּ לְהַתְקַדֵּשׁ בַּקְּדֻשָּׁה גְּדוּלָּה וְנִזְרָאָה בְּיֹתֵר
בְּעִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, אֲשֶׁר בָּהֶם אַתָּה גֹמֵעַ לְכָל
דֹּרְשֶׁיךָ בְּאַמֶּת, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: "דְּרָשׁוּ ה' בְּהַמְצָאוֹ,
קְרָאֵהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב".

כִּי אַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ וּבְחַמְלַתְךָ הַגְּדוּלָּה, נִתַּתְּ לָנוּ
מִתְּנָה טוֹבָה הַזֹּאת, אֵלֶּה עִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה
הַקְּדוּשִׁים, כִּי יָדַעְתָּ, כִּי בְּשִׂרְיָוֶדֶם אֲנַחְנוּ וּמַחְמֵר
קִרְצָנוּ, וְ"אֵין צָדִיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא
יִחָטָא".

עַל־כֵּן הַקְּדָמָתַ תְּרוֹפָה וְצָרִי לְמַכּוֹתֵינוּ,
וּמִרְאשִׁית כְּזֹאת הוֹדַעְתָּ, וּמִלְפָּנֶיךָ
אוֹתָהּ גְּלִיתָ, וְנִתַּתְּ לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחַסְדֶּיךָ
הַעֲצוּמִים בְּתַחֲלַת הַשָּׁנָה, עֲשֶׂרָה יָמִים הַקְּדוּשִׁים
הַלְלוּ מִרְאשֵׁי הַשָּׁנָה עַד יוֹם הַפְּפוּרִים, שֶׁהֵם
עִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, אֲשֶׁר בָּהֶם יִהְיֶה לָנוּ כַּח
בְּיֹתֵר, לְשׁוּבַת בְּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וּלְתַקֵּן כָּל
הַפְּגָמִים, וְכָל הַחָטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים, שֶׁל
כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה.

עַל־כֵּן זְכַנְנוּ נָא, חַנּוּנוּ נָא, לְכָל נֶאֱמַד חַס־וְשְׁלוֹם
מִתְּנָה טוֹבָה הַזֹּאת. כִּי בְּעֹנוּתֵינוּ
הַרְבִּים מִתְּנַבֵּר עָלֵינוּ הַבַּעַל דְּבַר גַּם בְּעִשְׂרֵת יְמֵי
תְּשׁוּבָה, עַד אֲשֶׁר חָלְפוּ וְעָבְרוּ אֲצִלָּנוּ כְּמֹה שְׁנַיִם
בְּלֵי תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֲפִלּוּ בְּעִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה.

אֵךְ גַּם בְּעֹנוּתֵינוּ הַרְבִּים, כְּמֹה וְכְמֹה פְּגָמִים
פְּגַמְנוּ לְפָנֶיךָ בְּעִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה בְּעֲצָמוֹן,
וּבְכָל הַיָּמִים הַקְּדוּשִׁים, בְּרֹאשֵׁי הַשָּׁנָה, וּבְיוֹם
הַכְּפוּרִים, וּבְסַפּוֹת, וּבְשִׂמְיֵי עֲצָרָת, וּבְשִׂמְחַת
תּוֹרָה, כִּי גַם יָמִים הַקְּדוּשִׁים הִלְכוּ לֹא זְכִינוּ עַד־כֵּן
לְשִׁמְרָם כְּרָאוּי בְּלֵי פָנֶיךָ, וּפְגַמְנוּ גַּם בָּהֶם הַרְבֵּה
מְאֹד, בְּמַחְשָׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, בְּשׁוּגָג וּבְמִזִּיד,
בְּאִנּוּס וּבְרִצּוֹן. וְעַתָּה "מָה יֵשׁ לִי עוֹד צְדָקָה,
וְלִזְעַק עוֹד אֶל הַמֶּלֶךְ", "גְּדוּל עוֹנֵי מִנְשָׂא",
עֲצָמוּ חָטָא מִסְפָּר, לֹכֵל רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶּיךָ אִז
אֲבֹדְתִי בְּעֵנִי.

מְלֵא רַחֲמִים רְבִים, זְכַנְנוּ מֵעַתָּה, לְחֹזֵר וּלְבָקֵשׁ
וּלְמַצָּא, אֶת כָּל הָאֲבֹדוֹת שֶׁאֲבֹדְתִי מִיּוֹם
הַיּוֹתֵי עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה, זְכַנְנוּ עֲזָרְנִי
מֵעַתָּה, לְהִטָּהֵר וּלְהַתְקַדֵּשׁ בַּקְּדֻשָּׁה גְּדוּלָּה בְּכָל
הַשָּׁנָה כְּלָה, וּבְיֹתֵר בְּיָמֵים הַנּוֹרָאִים הַקְּדוּשִׁים
הָאֵלֶּה מִרְאשֵׁי הַשָּׁנָה עַד שְׂמַחַת תּוֹרָה.

וּתְזַכְּנֵנִי לְתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת בְּעִשְׂרֵת יְמֵי
תְּשׁוּבָה, לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר שַׁחַתְתִּי.
וְנֻזָּבָה אִז לְתַקֵּן פְּגַם הַבְּרִית בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמֶּת,
לְתַקֵּן תַּקּוֹן הַחוּתָם דְּקְדֻשָּׁה, עַד שְׁנֻזָּבָה בְּיוֹם
הַקְּדוּשָׁה, בְּיוֹם צוּם הַכְּפוּרִים, יוֹם גְּדוּל וְנִזְרָא,
שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן, יוֹם מַחִילַת חָטָא וּסְלִיחַת עוֹן
וּכְפָרַת פָּשַׁע, לְגִמְרָה בּוֹ גִּמְרָה תַּקּוֹן הַחוּתָם דְּקְדֻשָּׁה
בְּשִׁלְמוֹת.

נסיעה לצדיקים אמתיים
על ראשי השנה

א. לקוטי תפלות ח"א סא

(ע"פ ליקו"מ ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

וְעֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׁנֻזָּבָה לְנַסֵּעַ
לְצַדִּיקִים אֲמֵתִיִּים עַל רֹאשֵׁי הַשָּׁנָה,

וְשֵׁם יְהוָה נִכְלָלִים כָּל נַפְשוֹתֵינוּ יַחַד בְּכָל־לֵוִיֹּת גְּדוּל וּבְאַהֲבָה רַבָּה. וְנִזְכָּה לְאַהֲבַת הַחֲבֵרִים, שִׁיחִיה בִּינֵינוּ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְּדוּלָה בְּאַמֶּת, עַד שִׁנְהִיָּה כָּלֵנוּ נִכְלָלִים יַחַד בְּאַהֲבָה וְאַחוּה וְרַעוּת בְּתוֹךְ נַפְשוֹת הַצַּדִּיקִים־הָאֱמֵתִים תָּמִיד, וּבִפְרָט בִּימֵי רֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים.

וְנִזְכָּה לְהַפְלִל יַחַד בְּתוֹךְ הָאֲבוֹת־שִׁתֵּיה, בְּתוֹךְ קְדוּשֵׁי־קְדוּשִׁים, בְּתוֹךְ הַשְּׂכָל־הַכּוֹלֵל, שֶׁהוּא חֲכָמָה עֲלֵאָה. וְעַל־יִדְיָזָה יִהְיוּ נִמְתָּקִין כָּל הַדֵּינִים וְכָל הַצְּמֻצוּמִים מֵעֲלֵינוּ, וּמַעַל כָּל עֲמֻדָּה בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְכָל מְקוֹם שֶׁנִּמְצָא אִיזָה צְמֻצוּם וְדִין וְגִזְרָה שְׂאִינָה טוֹבָה עַל עֲמֻדָּה יִשְׂרָאֵל בְּכָל־אוֹר בִּפְרָט, הַכֹּל יִהְיֶה נִמְתָּק וְנִתְבַטַּל עַל־יְדֵי אוֹר הַשְּׂכָל־הַכּוֹלֵל, הַשְּׂכָל הָעֲלִיּוֹן, הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה', וְיִהְיוּ נִמְתָּקִין כָּל הַדֵּינִים בְּשֶׁרֶשֶׁן.

וְתִכְתְּבֵנוּ בִּימֵי רֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים, לְחַיִּים טוֹבִים וְאַרְפִּים, לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה, שֶׁנִּזְכָּה לְעִשׂוֹת רְצוֹנָךְ בְּאַמֶּת, וְלִקְבֹּל עַל מַלְכוּתְךָ עֲלֵינוּ תָּמִיד. חוּם וְחֶמֶל עֲלֵינוּ, וְעֲזָרְנוּ לְהִיּוֹת פְּרִצוֹנְךָ הַטוֹב בְּאַמֶּת.

זַכְּנוּ שִׁיחִיו נַפְשוֹתֵינוּ נִכְלָלוֹת יַחַד בְּאַהֲבָה גְּדוּלָה, בְּתוֹךְ נַפְשוֹת הַצַּדִּיקִים־הָאֱמֵתִים, עַד שֶׁנִּזְכָּה עַל־יִדְיָזָה לְשִׂמְחָה גְּדוּלָה וְחֵדוּה רַבָּה וְעִצּוּמָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אוֹר צַדִּיקִים יִשְׂמַח".

וּבִיּוֹתֵר בִּימֵי רֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים, נִזְכָּה לְשִׂמְחָה יִתְרָה וְעִצּוּמָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אֲכָלוּ מִשְׂמָנִים וְשָׂתוּ מִמֶּתְקִים, וְשָׂלְחוּ מְנוֹת לְאִין נָכוֹן לוֹ, כִּי קְדוּשַׁת הַיּוֹם לְאֲדִינֵנוּ, וְאֵל תַּעֲצֹבוּ, כִּי חֲדוֹת ה' הִיא מֵעַזְבֶּכֶם". וְנֹאמַר: "אֲשֶׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה, ה' בְּאוֹר פְּנֵיהֶם יִהְלְכוּ. בְּשִׂמְךָ יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם, וּבְצַדִּיקְתְּךָ יִרְוּמוּ. כִּי תִפְאֶרֶת עֲזָמוּ אֶתָּה, וּבְרִצּוֹנְךָ תִּרוֹם קִרְנֵנוּ. כִּי לֹא מִגִּנְנוּ, וְלִקְדוּשַׁת יִשְׂרָאֵל מִלִּבֵּנוּ".

⊙ ב. לְקוּטֵי־תַפְלוּת ח"א עו ⊙
(ע"פ ליקו"מ ח"א ריא, מ'ה שְׁהָעוֹלָם נוֹסְעִים עַל רֹאשֵׁי הַשָּׁנָה לְצַדִּיקִים)

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ וְאֵלֵינוּ, שֶׁתִּזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לִילָךְ וּלְנִסְע לְצַדִּיקִים־אֱמֵתִים עַל רֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה, וְלִהְיוֹת מְקַשֵּׁר תָּמִיד לְצַדִּיקִים־אֱמֵתִים.

וְעַל־יִדְיָזָה אִזְכָּה לְקַדֵּשׁ אֶת דַּעְתִּי וּמַחְשַׁבְתִּי בְּקַדְשָׁה גְּדוּלָה, וְתַחֲמַל עָלַי בְּחִמְלָתְךָ הַגְּדוּלָה, וְתַהֲיֶיה בְּעֲזָרִי, וְתַצִּילֵנִי מֵעַתָּה מִכָּל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת־זְרוּת, וּמִכָּל מִינֵי פְגָם־הַדַּעַת שְׁבָעוֹלָם, וְתַחַנְנֵנִי מֵאֶתְךָ חֲכָמָה דַּעַת בִּינָה וְהַשְּׂכָל, וְתִזְכְּנֵנִי מִהֲרָה לְקַדְשַׁת הַמַּחְשָׁבָה בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמֶּת.

וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּמְתִּיק וְתִבְטַל כָּל הַדֵּינִים מֵעֲלֵינוּ, וּמַעַל כָּל עֲמֻדָּה בֵּית יִשְׂרָאֵל, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, וְנִזְכָּה לִקְבֹּל קְדוּשַׁת רֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה עַל־יְדֵי הַצַּדִּיקִים־אֱמֵתִים, וְלִתְקַן כָּל הַתְּקוּנִים שֶׁצָּרִיכִין לְתַקַּן בְּרֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא מְקוֹר הַדֵּינִים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, וְתַהֲיֶיה מַחְשַׁבְתֵנוּ קְדוּשָׁה וְטָהוֹרָה תָּמִיד, וּבִפְרָט בְּרֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה.

אֲנֵי רַחוּם, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּרְחַם עֲלֵינוּ, וְתִזְכְּנוּ וְתַחַנְנֵנוּ אִזְ לְקַדְשַׁת הַמַּחְשָׁבָה בְּיוֹתֵר, וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ, שֶׁלֹּא יַעֲלֶה אִזְ עַל מַחְשַׁבְתֵנוּ, שׁוּם מַחְשְׁבָה־זְרוּה וְחִיצוֹנָה כָּלֵל, רַק בְּשִׂמְךָ נִגִּיל כָּל הַיּוֹם, בְּאִימָה וּבִירְאָה, בְּקַדְשָׁה וּבְטָהֳרָה גְּדוּלָה, בְּמַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת וְזָכוֹת וְצַחוֹת, בְּתַכְלִית הַזְּכוּת וְהַבְּהִירוֹת.

עַד שֶׁנִּזְכָּה בְּכַח הַתְּקַשְׁרוֹת הַצַּדִּיקִים־הָאֱמֵתִים, לְתַקַּן וּלְבַרֵּר כָּל הַבְּרוּרִים בְּרֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה, לְבַרֵּר כָּל נִצּוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה מֵעַמְקֵי הַקְּלָפוֹת, וְלַהֲמַתִּיק וּלְבַטַּל כָּל הַדֵּינִים שְׁבָעוֹלָם מֵעֲלֵינוּ, וּמַעַל כָּל עֲמֻדָּה בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּיִמְשַׁךְ עֲלֵינוּ אֵד טוֹב וְחֶסֶד וְיִשׁוּעָה וְרַחֲמִים גְּדוּלִים, "מִרֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה".

וְתִכְתְּבֵנוּ וְתַחַתְּמֵנוּ אִזְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרָפִים וְשְׁלוֹם, לְחַיִּים־אֱמֵתִים, חַיִּים שִׁישׁ בָּהֶם יִרְאֵת־שָׁמַיִם, חַיִּים שֶׁנִּזְכָּה בָּהֶם לְשִׁמּוֹר מִצּוֹתֶיךָ וְלְעִשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם, וְלִתְקַן כָּל מַה שֶׁפָּגַמְנוּ מֵעוֹדְנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְתִשְׁפִּיעַ עֲלֵינוּ פְּרִנְסָה טוֹבָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְכָל טוֹב.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֶתָּה יוֹדַע גְּדוֹל הַחַיּוּב לְנִסְע עַל רֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה לְצַדִּיקִים־אֱמֵתִים, וְגַם אֶתָּה יוֹדַע אֶת עֲצֵם רְבוּי הַמְּנִיעוֹת שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עֲלֵיזָה מִכָּל הַצְּדָדִים.

חומל דלים, חוס וחמל עלינו, ועזרנו וזכנו
 לשבר כל המניעות, והורנו דרכיך,
 והדריכנו באמתך ולמדנו, שנוצה לילך ולנסע
 לצדיקים-אמתיים על ראשי-השנה, באפן שנוצה
 עלידם לקדשת המחשבה באמת.

כי אתה יודע, שעכשו בעוקבות משיחא, עקר
 סמיכתנו וישועתנו, היא רק על ימי ראשי-
 השנה הקדושים, אשר בהם אנו נשענים
 להתקרב אליך, ולהמשיך אלקותך ומלכותך
 עלינו מראשי-השנה על כל השנה כלה.

ואנחנו לא נדע מה נעשה בימי ראשי-השנה
 הקדושים, ואיך לרצות אותך אז
 פראוי, שנוצה להמליכך עלינו באימה וביראה,
 ואיך לעמד פנגד כל השונאים והמקטרגים,
 לסתם פי מסטיגנו ומקטרגינו, פי אם בזכות וכח
 הצדיקים-אמתיים, עליהם אנו נשענים ובהם אנו
 סמוכים, פי הם ילחמו לפנינו, ויכניעו ויפילו כל
 שונאינו ורודפינו, וימשיכו עלינו קדשת ראשי-
 השנה בשלמות.

על-כן רחם עלינו למען שמך, והיה בעזרנו,
 שנוצה לשבר כל המניעות, ונוצה לבא
 לצדיקים-אמתיים על ראשי-השנה, ולהתקשר
 אליהם באמת, ולזכות לקדשת המחשבה
 בשלמות על ידם, ונוצה להמתיק ולבטל כל
 הדינים, ולהמשיך עלינו חסדים טובים.

ותזכנו להפיר ולדעת רוממותך וממשלתך
 עלינו, ותמלך עלינו בכבודך מהרה,
 וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי
 אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, ה'
 אלמי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה,"
 ותטהרנו ותקדשנו בקדשתך העליונה מעתה
 ועד עולם, אמן סלה.

⊙ ג. תפלות-ותחנונים ⊙
השמטה ל'לקוטי-תפלות' ח"ב ה
 (ע"פ ליקו"מ ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

רבוננו של עולם, זכנו להיות בכלל הקבוץ-
 הקדוש שמתקבצין בכל שנה ושנה, אל
 הצדיק והרבי-האמת על ראשי-השנה, שאז עקר
 זמן הקבוץ.

ונזכה עלי-דייזה לקבל קדשת המחין
 בשלמות מהרבי-האמת, ויהיה לנו חלק
 גם בתקון והתחדשות המחין הקדושים של הרבי-
 האמת עצמו, עלי-די קבוץ התלמידים אליו, כמו
 שאמרו רבותינו-זכרונם-לברכה: "ומתלמידי
 יותר מכלם".

ונזכה, שעל-ידי הקבוץ של התלמידים אל
 הרב והצדיק-האמת על ראשי-השנה -
 יתקנו כל החמשה חושים של המוח.

ועל-ידי שנוצה לראות אור פניו הקדושים
 של הרבי-האמת, בבחינת: "והיו
 עיניך ראות את מורדך" - עלי-דייזה יתקן 'חוש
 הראות' - וימשך עלינו קדשה גדולה משרשו
 העליון.

ועל-ידי שנוצה לשמע דברי-תורה ומוסר
 מהרבי-האמת - יתקן 'חוש
 השמיעה' שלנו.

ועל-ידי הטרחות והיגיעות שיש לכל אחד -
 עלי-דייזה יתקן 'חוש הריח',
 ויקים בנו מקרא שפתוב: "אף חכמתי עמדה לי",
 ודרשו רבותינו-זכרונם-לברכה: "חכמתי שבאף
 עמדה לי", דהינו על-ידי טרחות ויגיעות. פי אי-
 אפשר לקבל מהרב, פי אם על-ידי טרחות
 ויגיעות.

ועל-ידי מה שנוצה לטעם טעם מתיקות
 אמרי נעם של הרב - עלי-דייזה
 יתקן 'חוש הטעם'.

ועל-ידי ההוצאות שיש לכל אחד שמוציא
 ממונו ויגיע כפו בשביל לבא
 להצדיק-האמת - עלי-דייזה יתקן חוש
 המשוש.

ועל-ידי תקון החמשה חושים של המוח, על-
 ידי קבוץ התלמידים אל הרב על
 ראשי-השנה - עלי-דייזה יהיה נמשך הארה
 גדולה ויתרה, גם על תקון החמשה חושים של
 המוח שנמשך עלי-די קדשת ראשי-השנה.

וכן עלי-די קדשת ראשי-השנה - יהיה נמשך
 הארה גדולה ויתרה, על ענין תקון
 החמשה חושים שנתתקנים על-ידי קבוץ
 התלמידים אל הרבי-האמת.

זכני ברחמיך הרבים, להסתפל על פניהם תמיד באמת, ובפרט בימי ראש השנה הקדושים, שאז הוא עקר ההתפארות, ואז פניהם מאירות מאד, באור כלל ההתפארות והשעשועים, של כל הקבוץ הקדוש המתקבצים אליהם.

אנא ה', ברחמיך הרבים, זכנו להסתפל על פאר הדרת פניהם הקדושים והנוראים באמת, באפן שנוצה עלידייזה לקבל ולהמשיך עלינו גם כן הארה נפלאה מההתפארות הזאת, עד אשר נזכה שימשך עלינו תמיד קדשת התפלין הנוראים.

ופאר קדשת התפלין יהיו בוקעים בעינינו, עד שנוצה גם בכל מקום שאנחנו נסתפל ונביט שם, שיתקדש המקום ההוא בקדשת ארץ ישראל, עד אשר כל מי שיודע מטעם ארץ ישראל הקדוש, ירגיש קדשת ארץ ישראל בכל מקום שיתועד עמנו יחד, עד אשר יפיר אותנו, וידע ויבחין, שאנחנו זכינו להיות אצל צדיקים אמתיים על ראש השנה.

ועזרנו וזכנו לשוב בתשובה שלמה, ולתקן מהרה כל מה שפגמנו לפניך בעינינו, מנעורינו עד היום הזה, אשר הרבינו לפשע בזה, שהסתפלנו בעינינו חוץ מגבול הקדשה, ובאנו עלידייזה לחטאים ועונות ופגמים גדולים הרבה מאד, והרע בעיניך עשינו.

אוי לנו כי חטאנו, שפגמנו בעינים קדושים כאלו הנמשכין מעיני ה', שיכולים לזפות להסתפל בהם על ההתפארות של השם יתברך והצדיקים, ולהמשיך עלידייזה קדשת ארץ ישראל בכל מקום שמביטים שם. וברב אולתנו, לקחנו עינים קדושים ונוראים כאלו, והסתפלנו בהם במה שהסתפלנו, עד אשר באנו למה שפאנו בעונותינו הרבים.

מלא רחמים, למדנו הדרך לתקן כל זה, ועזרנו והושיענו, שנוצה לבקש ולחפש ולמצא צדיקים אמתיים השיכים לשרש נשמותינו, וליכך ולנסע אליהם תמיד, ובפרט על ראש השנה הקדוש, שהוא עקר זמן הקבוץ הקדוש.

ויאירו כל התקונים האלו זה בזה - ויחזקו זה את זה - ויכללו זה בזה - עד אשר עלי ידייכליזה, נזכה לתקון המחין הקדושים בשלמות.

גם החותם דקדשה שהוא בחינת תפלין - יתקן גם עלידי קבוץ התלמידים אל הרבי האמת, בבחינת: "חתום תורה בלמדי".

ד. לקוטי תפלות ח"ב כט
(ע"פ ליקו"מ ח"ב מ, מי שיודע מארץ ישראל)

וזכנו ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, שנוצה בכל שנה ושנה לנסע על ראש השנה לצדיקים אמתיים. ואזכה להיות נמנה גם כן בין עמך ישראל הפשרים והתמימים המתאספים ומתקבצים לצדיקים אמתיים על ראש השנה.

כי אתה לבד יודע מעלת הקבוץ של עמך ישראל בראש השנה לצדיקים אמתיים. אתה לבד יודע כמה וכמה ההתפארות ושעשועים גדולים ונוראים, אשר אתה מקבל בכל ראש השנה וראש השנה, מהקבוץ הקדוש של עמך ישראל אצל הצדיקים האמתיים.

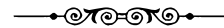
זכנו ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, שנהיה אנחנו נכללים גם כן בהתפארות והשעשועים האלה, ואל ימנענו מזה שום מונע, ואל יעכבנו שום עוב, ואל יטרידנו שום טרדא בעולם.

רק נזכה תמיד בכל שנה ושנה, לילך ולבא ולהתאסף אל הקבוץ הקדוש והנורא של עמך ישראל הפשרים, המתאספים ומתקבצים אצל הצדיקים האמתיים בכל ראש השנה. ועלי ידייזה נזכה, שתתפאר בנו תמיד, ותמשיך עלינו קדשת ארץ ישראל תמיד.

ותזכנו ותעזרנו, שנוצה להסתפל על פאר יפי הדרת פני הצדיקים האמתיים, אשר הם כליית יפי, כי הם כלולים מכל ההתפארות והשעשועים של כלל ישראל אשר אתה מקבל עלידם, עלידי שהם עוסקים תמיד לקרבם אליך.

זכנו שנהיה נמנין גם-כן בכלל עמך ישראל
 הפשרים המתאספים אליהם, ונזכה עלי
 ידייזה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת,
 ונזכה להסתכל על פניהם הקדושים, ולתקן עלי
 ידייזה כל הפגמים שפגמנו בעינינו מנעורינו עד
 היום הזה.

ותמשיך עלינו אור קדשת ההתפארות
 הכלול בפניהם הקדושים, ועליידי
 זה נזכה להמשיך קדשת ארץ ישראל בכל
 מקום שנסתכל שם, עד אשר יתקדשו כל
 מקומות ישראל, בקדשת ארץ ישראל.

ועקר התקון הוא: שבכל שנה צריכין לסלק המחין
 שמכבר, ולהתחיל מחדש. פי גם בכל יום ויום מתחדשין
 המחין, בבחינת (איכה ג, ט): "חדשים לבקרים רבה
 אמונתך". מפל שכן בראש השנה שהוא תחלת השנה -
 שכל בקשתנו "חדש עלינו שנה טובה" - הינו: שנוזכה
 ל'שנה חדשה' לגמרי - פי בכל שנה מתחיל תקון חדש
 לגמרי - פי נמשך הארה מה'שיר חדש שיתער לעתיד',
 בבחינת (תהלים צח, א): "מזמור שירו לה' שיר חדש פי
 נפלאות עשה".

פי השם-יתברך מחדש נפלאות בכל עת, ועקר
 ההתחדשות נמשך מראש השנה - שאז מחדש השנה
 והחדש בחד, ואז נמשך בחינת 'התחדשות המחין', על
 פל השנה בלה - שנוזכה להתחדש בכל-פעם, ולהתחיל
 בכל-פעם מחדש. ומה שעבר, יהיה נמשך עליו 'שכחה' -
 כדי שלא יוכל להפיל אותו שום דבר.

(לקוטי הגלות, ספר-תורה ד, ה)

הלימוד והתפלה בגליון הזה
 יהא לטובת ולעילוי נשמת איש צדיק תמים
הרה"ג מוהר"ר אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל
 נלב"ע ח' אלול תשע"ח לפ"ק - תנצב"ה

התודה והברכה ל"מנון תורת הנצח"

ולמעומד בראשה ה"ה הרה"ח
ר' נתן נפתלי בורשטיין שליט"א
 על שעמדו לימינו במסירת הטקסט המנופה
 של הספר הקדוש "ליקוטי הלכות"
 העומד לצאת לאור בקרוב ממש בעז"ה
 שנמצא בו אלפי שעות עבודה במסירות-נפש
 מרובה ודמים תרתי משמע
 וככה יש לנו אפשרות כלי עבודה מיותרת - לחפש
 ולקוטט שושנים, לזכות את הרבים בליקוטי כתר
 ליקוטי, מדברי התלמיד הגדול, פני יהושע כפני לבנה,
 גאון עוזנו חיות נפשינו - מורנו רבי נתן מברסלב זיע"א
 זכות הפצת אור תורת רביה"ק יעמוד לו לעד ולנצח נצחים
 - לו ולזרעו אחריו ולדורות דורותיו - בבני חיי ומזוני ריחי
 וסייעתא דשמיא מרובה והצלחה בכל הענינים בגשמיים
 ורוחניים, ובפרט בעניני הפצת תורת רביה"ק זיע"א

מכון
האורה

מברך לכל באי הקיבוץ הקדוש באומאן
 ולכלליות אנ"ש בכל מקומות מושבותיהם וקיבוציהם
 - הנכללים כולם בראש השנה של רביה"ק

[ובפרט בראש השנה של השתא - שכל אחד ואחד - גם
 אלה שנמצאים באומן, וגם אלה שנמצאים בכל מקומות
 מושבותיהם - זכו ע"י שבירת המניעות של חומות ברזל
 ודלתות נחושת, וע"י הרצונות והכיסופים והגעגועים - בכל
 התיקונים של הראש השנה של רביה"ק - להם
 ולדורותיהם ולדורות דורותיהם, ולכל עם ישראל]

"שנה טובה ומבורכת"

- עם התקרבות חדשה -
לרבינו הקדוש ה"אור של כל האורות"
 פי עקר קדשת ראש השנה הוא: שנוזכה לתשובה-שלמה
 - הינו: שנוזכה לחדש ימינו שעברנו בחשך, ולהוסיף מעתה
 תוספת קדשה ועבודה מחדש, שיהו בחינת "חדש עלינו
 שנה טובה" שאנו מבקשין בראש השנה. "חדש" דיקא -
 שנוזכה ל'שנה חדשה' דיקא - פי כל שנה, הוא פנים מיחד
 משבעים-פנים של תורה. על-כן צריכין בכל שנה, לזכות
 ל'פנים-חדשות' לגמרי, לחיות מעתה חיים חדשים.

(לקוטי הגלות, תפלין ה, כג)